

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економіки та управління

Обліково-фінансовий факультет

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

Методичні рекомендації для виконання курсових робіт здобувачами
вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Миколаїв
2021

УДК 658.15:631.11

Ф 59

Друкується за рішенням науково-методичної комісії обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету від 28.01.2021 р., протокол № 6.

Укладачі:

- Н. М. Сіренко – д-р. екон. наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Миколаївський національний аграрний університет;
- Т. І. Лункіна – д-р. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Миколаївський національний аграрний університет;
- А. В. Бурковська – канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів банківської справи та страхування, Миколаївський національний аграрний університет;
- М. Д. Бабенко – канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів банківської справи та страхування, Миколаївський національний аграрний університет;
- К. А. Мікуляк – асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Миколаївський національний аграрний університет.

Рецензенти:

Д. В. Таран – керівник ТОВ «НДЦ Афіна Паллада»;

М. В. Дубініна – д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету.

© Миколаївський національний аграрний
університет, 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ.....	5
2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ КУРСОВИХ РОБІТ.....	9
3. РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ.....	15
4. ОРІЄНТОВНИЙ ЗМІСТ ТЕМАТИКИ КУРСОВИХ РОБІТ.....	18
5. РЕКОМЕНДОВАНІ ТАБЛИЦІ ДЛЯ КУРСОВИХ РОБІТ.....	56
6. СПИСОК ДЖЕРЕЛ, ЩО РЕКОМЕНДОВАНІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ.....	265
ДОДАТКИ.....	269

ВСТУП

Фінанси підприємств є основою фінансової системи країни. Підвищення ефективності та конкурентоспроможності підприємницьких структур та економіки країни в цілому можливо тільки за умови підготовки висококваліфікованих управлінських кадрів. У сучасних умовах розвитку економіки України значно зросли вимоги до знань спеціалістів у галузі фінансово-кредитних дисциплін.

Для підвищення якості підготовки фахівців та удосконалення навчального процесу необхідне всебічне вдосконалення практичної підготовки здобувачів вищої освіти (ЗВО) до професійної діяльності. Для цього здобувач вищої освіти виконує курсову роботу з дисципліни «Фінанси підприємств», яка являє собою завершене самостійне теоретично-прикладне дослідження з актуальних та проблемних питань теорії й практики застосування методів, способів і механізмів управління фінансово-кредитними процесами на рівні підприємства, в умовах розвитку ринкових відносин. Теоретичні та практичні результати, які висвітлюються у роботі, дозволяють визначити готовність здобувача вищої освіти до самостійного вирішення сучасних організаційно-управлінських, економічних та фінансово-кредитних завдань і відображають його вміння інтегрувати теоретичну підготовку з практичними навичками.

Виконання курсової роботи дозволить здобувачам вищої освіти всебічно дослідити обраний об'єкт дослідження на прикладі конкретного базового підприємства. Зокрема, у результаті виконання курсової роботи необхідно виконати такі завдання: зібрати необхідну законодавчо-нормативну та теоретичну базу об'єкта дослідження; систематизувати, проаналізувати і викласти опрацьований матеріал; зробити лаконічні висновки; визначити основні недоліки та на їх основі обґрунтувати конкретні напрями вдосконалення щодо обраного об'єкта дослідження.

Накопичений у курсових роботах матеріал, глибоке та всебічне вивчення проблеми дослідження, набуті навички наукової роботи є фундаментом для написання наступних курсових робіт з дисциплін, що визначені освітньо-професійною програмою.

Мета рекомендацій – надати здобувачу вищої освіти необхідну методичну допомогу в організації раціональної й

ефективної роботи з накопичення матеріалу, написання й захисту курсової роботи.

1. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО КУРСОВИХ РОБІТ

- 1) актуальність тематики, відповідність тем сучасному стану науки та перспективам розвитку, практичним завданням майбутньої діяльності фахівця;
- 2) вивчення та аналіз діючої законодавчо-нормативної бази, монографічної та періодичної літератури з теми;
- 3) вивчення та характеристика історії проблеми, що досліджується, практичного стану її наукової розробки;
- 4) чітка характеристика об'єкта, предмета, мети, завдань і методів дослідження;
- 5) узагальнення результатів, їх обґрунтування, формування конкретних висновків та практичних рекомендацій.

ОСНОВНІ ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ КУРСОВИХ РОБІТ

- 1) вибір теми курсової роботи;
- 2) вивчення законодавчих та нормативних документів, літературних джерел; збір, групування, дослідження та викладення фактичного матеріалу;
- 3) оформлення курсової роботи;
- 4) доопрацювання (за необхідності) та захист курсової роботи.

ВИБІР ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Тематика курсових робіт, яка подана у цих Методичних рекомендаціях, розроблена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Фінанси, банківська справа та страхування», галузь знань 07 «Управління та адміністрування» (затверджена вченою радою Миколаївського національного аграрного університету №7 від 17 лютого 2020 р.)

Вибираючи тему курсової роботи, здобувачі вищої освіти насамперед повинні керуватися власними інтересами до певної проблематики, знаннями, напрямом та видом діяльності

базового підприємства. Робота має будуватися на основі ґрунтовної теоретичної бази та фактичного матеріалу. При цьому, вибираючи тему, слід враховувати наявність та можливість одержання необхідних даних для дослідження.

ВИВЧЕННЯ ЗАКОНОДАВЧИХ ТА НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ; ЗБІР, ГРУПУВАННЯ, ДОСЛІДЖЕННЯ І ВИКЛАДЕННЯ ФАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

Відповідно до обраної теми здобувач вищої освіти добирає літературні джерела (підручники, монографії, статті, Інтернет-ресурси та інші) й відповідні законодавчо-нормативні акти.

На основі вивчення наукової, навчально-методичної літератури, відповідних законодавчо-нормативних актів, відбувається збір, групування, дослідження та викладення накопиченого фактичного матеріалу ЗВО відповідно до обраної теми курсової роботи. Період дослідження повинен охоплювати 3 роки, включаючи звітний.

Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми повинні супроводжуватися тлумаченнями та висновками, які дозволяють визначити сутність операцій, що здійснюються на підприємстві, їх особливості, тенденції, створити базу для виявлення невикористаних резервів.

Джерелом інформації є планові і фактичні показники економічної та фінансової діяльності підприємства, статистична та бухгалтерська звітність.

ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Обсяг курсової роботи має становити 55–60 сторінок рукописного тексту або 35 друкованого.

Матеріал курсової роботи слід подавати у такій послідовності:

- титульна сторінка;
- зміст;
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Титульна сторінка (додаток А) містить назву міністерства, найменування вищого навчального закладу,

назву кафедри, прізвище, ім'я та по батькові й інші відомості про автора, тему курсової роботи з посиланням на об'єкт дослідження, місто і рік.

Зміст (додаток Б) містить перелік основних розділів і підрозділів курсової роботи із зазначенням номера початкової сторінки, з якої розпочинається висвітлення матеріалу розділу чи підрозділу. Назви розділів і підрозділів повинні дослівно відповідати заголовкам тексту.

У **вступі** обґрунтовується актуальність і вагомість обраної теми роботи, особливості постановки і вирішення питань щодо конкретних умов дослідження. У цій частині роботи слід чітко визначити: мету й завдання роботи (відповідно до плану), предмет, об'єкт дослідження, зазначити використані методи та інформаційні джерела дослідження, структуру роботи. Обсяг вступу має становити 1,5 - 2 сторінки.

Перший розділ, теоретичний, має містити теоретичне обґрунтування досліджуваних явищ та процесів. У цьому розділі обґрунтовується теоретична база обраної проблеми, характеризується огляд літературних джерел, опублікованих статистичних даних із посиланням на джерела іншої інформації, пов'язаної з темою. На основі вивчення наукової, навчально-методичної літератури розкриваються підходи різних авторів до розв'язання проблеми, зазначаються, у чому полягає подібність, а у чому – відмінність їх поглядів, а також обґрунтовуються власні погляди на проблему. У цьому розділі подається оцінка діючих законів, постанов, указів та інших офіційно-розпорядчих документів, нормативної та довідкової бази відповідно до теми дослідження. Розкривається власне розуміння цієї бази, обґрунтовується необхідність, доцільність окремих документів. Обсяг першого розділу не повинен перевищувати 20% загального обсягу курсової роботи.

Другий, аналітично-дослідницький розділ, забезпечуючи логічну послідовність дослідження, має поєднати набуті теоретичні знання та вміння використовувати обрані методи і певний методичний інструментарій на прикладі конкретного підприємства.

У другому розділі подається фінансово-економічна характеристика базового підприємства, характеристика сучасного стану досліджуваної теми на конкретному об'єкті дослідження, діагностування діяльності підприємства щодо обраного напрямку дослідження, ґрунтовний аналіз із використанням накопиченого фактичного матеріалу та

залученням усіх теоретичних знань, певного методичного інструментарію. Всі розрахунки, таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватися висновками. Слід виявити невикористані резерви. Для досягнення поставленої мети дослідження, слід охопити 3 звітних періоди (роки), включаючи останній.

Якщо можливо, текст слід ілюструвати реальними документами (що наводяться в додатках), які обов'язково супроводжуються стислим коментарем.

Завданням **третього**, рекомендаційно-дослідницького розділу, є розробка конкретних рекомендацій, пропозицій з організації фінансово-кредитних операцій на базі основних теоретичних положень, методичних підходів, методичного інструментарію, що викладені у першому розділі, а також висновків у другому розділі дослідження.

У цій частині наводяться обґрунтування заходів щодо поліпшення організації фінансово-кредитних операцій. Система заходів логічно впливає з теоретичної та аналітичної частин і спрямована на подолання суперечностей між реальним і бажаним станами об'єкта з урахуванням індивідуальних завдань, тобто конкретні заходи (пропозиції, рекомендації тощо) ЗВО повинні спрямовуватися на забезпечення показників економічного зростання.

Детальні пропозиції щодо вдосконалення організації виробничих процесів мають відповідати напряму дослідження: кожна з розгорнутим обґрунтуванням, у зв'язку і як наслідок висновків з аналізу, який проведено у другому розділі, відштовхуючись від виявлених відхилень, проблем та недоліків. Запропоновані вдосконалення та інновації мають містити розрахунково-кількісне обґрунтування.

Обсяг третього розділу не може становити менше 30% загального обсягу курсової роботи.

Висновки мають містити стисле викладення теоретичних і практичних результатів, отриманих автором курсової роботи особисто в процесі дослідження, а також обґрунтування перспектив проведення подальших досліджень у даній галузі (посилання на інших авторів, їх цитування, а також наведення загальновідомих істин не допускаються). Саме тут коротко наводяться найбільш важливі теоретичні положення, що містять формулювання розв'язаної проблеми, оцінка результатів дослідження з точки зору відповідності меті курсової роботи та поставленим у вступі завданням,

пропозицій щодо вдосконалення досліджуваного напряму діяльності організації, які було детально обґрунтовано у третьому розділі.

Рекомендовано формулювати висновки до кожного з підрозділів (по 1-2 пункти до підрозділу) та до курсової роботи в цілому.

У висновках не слід викладати пропозиції, які не було розглянуто в курсовій роботі. Обсяг висновків - 3-4 сторінки.

На останній сторінці ЗВО повинен поставити свій підпис та дату завершення написання курсової роботи.

Перелік джерел наукової, законодавчої, статистичної інформації, використаної під час дослідження, є невід'ємною частиною курсової роботи. В розділі «Список використаних джерел» наводиться перелік сучасної літератури (нормативна та законодавча, підручники, посібники, монографії, методичні рекомендації, газети, журнали тощо), що використовувалися при написанні курсової роботи, на яку є посилання у тексті роботи (20 – 30 найменувань).

Додатки. Вся інформація, подана у текстовій, табличній, графічній формі або у вигляді форм бухгалтерської та статистичної звітності, що не увійшла до складу основної частини, але яку ЗВО вважає за доцільне вмістити у курсовій роботі, входить до складу додатків.

ДООПРАЦЮВАННЯ (ЗА НЕОБХІДНОСТІ) ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

У результаті перевірки викладачем кафедри фінансів, банківської справи та страхування курсова робота може бути допущена до захисту або, за наявності недоліків – повернена на доопрацювання. Після усунення недоліків ЗВО, робота (повторно перевірена викладачем) допускається до захисту. Захист курсової роботи відбувається в усній формі в зазначений комісією кафедри час.

2. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ КУРСОВИХ РОБІТ

ОФОРМЛЕННЯ ТЕКСТОВОЇ ЧАСТИНИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Мова курсової роботи – державна, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність – логічна. Пряме переписування у роботі матеріалів із літературних джерел є недопустимим. Курсова робота може бути рукописною або машинописною, друкується в Word 6.0 (7.0) for Windows, шрифт Times New Roman, розмір шрифту 14, інтервал 1,5. Текст роботи слід розміщувати тільки з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210х297 мм), залишаючи поля:

- ліве - 30 мм;
- праве - 10 мм;
- верхнє - 20 мм;
- нижнє - 20 мм.

Шрифт друку має бути чітким, чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту курсової роботи повинна бути однаковою. Використовується науковий стиль із дотриманням установлених термінів. Не допускається використання спрощеного стилю, чи надто складних словесних конструкцій, відступів від загальноприйнятої термінології.

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи та підрозділи. Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ» «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту (шрифт – жирний). Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу (шрифт – жирний). Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом має дорівнювати 2 інтервали.

Вступ, кожен розділ і висновки курсової роботи треба починати з нової сторінки.

Скорочення слів у тексті, крім загальноприйнятих, не допускається. Розділи позначаються порядковими номерами арабськими цифрами (1, 2, 3), підрозділи позначаються номером розділу та підрозділу через крапку (1.1, 1.2 або 2.1, 2.2, 2.3).

Підрозділи нумеруються у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку.

Нумерація сторінок курсової роботи має бути наскрізною. Номер сторінки проставляється арабськими цифрами у правому верхньому кутку без крапки в кінці. Але титульна сторінка не має порядкового номера.

Ілюстрації (рисунки, графіки) і таблиці слід подавати в курсовій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації й таблиці, що розміщені на окремих сторінках курсової роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, рисунок, розміри якого більші формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або у додатках.

Ілюстрації. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації.

Наприклад, «Рис. 1.2» (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Після назви ілюстрації крапка не ставиться

Підпис під ілюстрацією має такі елементи:

- найменування графічного сюжету, що позначається скороченим словом «Рис.»;
- порядковий номер ілюстрації, що вказується без знака номера арабськими цифрами;
- тематичний заголовок ілюстрації, що містить текст із якомога стислою інформацією.

Таблиці. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Номер таблиці має складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка. Назва таблиці починається з великої літери, після назви крапка не ставиться.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків повинна бути не меншою 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті так, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку курсової роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. У разі перенесення таблиці на іншу сторінку над подальшими частинами пишеться: Продовження таблиці 2.3.

У таблицях слід обов'язково зазначати одиницю виміру. Якщо всі одиниці виміру є однакові для всіх показників таблиці, вони наводяться у заголовку. Одиниці виміру мають наводитися у відповідності до стандартів. Числові величини у таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків. Заголовки колонок таблиць починаються з великої літери.

Якщо текст, що повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінювати лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами «Те саме», а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, марок, знаків, математичних символів, що повторюються, не можна. Якщо цифрові або інші дані в якомусь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

Формули. Формули у тексті курсової роботи також послідовно нумерують. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номер проставляється біля правого поля аркуша поряд з формулою. Номер формули пишеться в круглих дужках, наприклад (3.1) перша формула третього розділу.

Пояснення значень символів, числових коефіцієнтів у формулах треба подавати безпосередньо під формулою у тій послідовності, у якій вони дані у формулі, і кожне – з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишати не менш як один вільний рядок. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (x) і ділення (:).

Посилання. У тексті обов'язково мають бути посилання на джерела, із яких була запозичена будь-яка статистична інформація, рисунки, таблиці, а також цитати, що їх наведено у курсовій роботі. Посилання на першоджерела необхідно робити з використанням квадратних дужок, в яких зазначається порядковий номер джерела у списку використаної літератури та, за необхідності, відповідна сторінка (наприклад [9] або [9, С.25]).

Після кожного рисунку або таблиці наводять джерело, за даними якого вони побудовані для чого віказують наприклад: Джерело: розраховано і побудовано за даними [].

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності (назва підприємства), якщо об'єкт є виносною розробкою автора, то вказується:

Джерело: власна розробка.

Список використаних джерел слід розміщувати одним з таких способів: 1) в порядку появи посилань у тексті; 2) в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Кількість використаних джерел для курсової роботи повинна становити не менше 30 найменувань.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи, міжнародних і державного стандартів з обов'язковим наведенням назв праць. Зокрема потрібну інформацію можна одержати з державного стандарту ДСТУ 8302:2015.

Приклад:

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бердар М. Фінанси підприємств : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 352 с.
2. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 370 с.
3. Sirenko N., Lunkina T., Burkovskaya A., Mikulyak K. Prospects for organic production development in the market environment. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development. 2019. Vol. 41. №3: 318-331.
4. Laloux F. Reinventing organization : A guide to creating organizations inspired by the text stage of human consciousness. Brussels. Nelson Parker. 2014. 384.
5. Lunkina T., Burkovskaya Alla., Burkovskaya Anna Assessment of the Monetary Policy Influence of the National Bank of Ukraine on the Food Security of the State. Облік і фінанси. №4 (90). 2020.

Додатки. Додатки слід оформлювати як продовження курсової роботи на наступних сторінках, або у вигляді окремої частини, розташовуючи додатки в порядку появи посилань на них у тексті.

Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках курсової роботи (рекомендується), кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині

рядка над заголовком малими літерами з першої великої повинно бути надруковано слово «Додаток ____» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, додаток А, додаток Б і т. д. Один додаток позначається як додаток А. Якщо додаток продовжується на наступній сторінці, то на ній зверху по центру робиться надпис «Продовження додатку ____»).

Додатки повинні мати спільну з рештою курсової роботи наскрізну нумерацію сторінок.

За необхідності текст додатків може поділятися на розділи, підрозділи, пункти і підпункти, які слід нумерувати в межах кожного додатка відповідно до вимог. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ додатка А; Г.3.1 – підрозділ 3.1 додатка Г; Д.4.1.2 – пункт 4.1.2 додатка Д; Ж. 1.3.3.4 – підпункт 1.3.3.4 додатка Ж.

Ілюстрації, таблиці, формули та рівняння, що є у тексті додатка, слід нумерувати в межах кожного додатка, наприклад, рисунок Г.3 – третій рисунок додатка Г; таблиця А.2 – друга таблиця додатка А; формула (А.1) – перша формула додатка А. Якщо в додатку одна ілюстрація, одна таблиця, одна формула, одне рівняння, їх нумерують, наприклад, рисунок А.1, таблиця А.1, формула (В.1). В посиланнях у тексті додатка на ілюстрації, таблиці, формули, рівняння рекомендується писати: «... на рисунку А.2 ...», «... на рисунку А.1 ...» – якщо рисунок єдиний у додатку А; «... в таблиці Б.3 ...», або «... в табл. Б.3 ...»; «... за формулою (В.1) ...», в «... у рівнянні (Г.2) ...».

Якщо у курсовій роботі як додаток використовується документ, що має самостійне значення і оформлюється згідно з вимогами до документів даного виду, його копію вміщують у курсовій роботі без змін в оригіналі. Перед копією документа вміщують аркуш, на якому посередині друкують слово «Додаток ____» і його назву (за наявності), праворуч у верхньому куті аркуша проставляють порядковий номер сторінки. Сторінки копії документа нумерують, продовжуючи наскрізну нумерацію сторінок курсової роботи (не займаючи власної нумерації сторінок документа).

3. РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

Блок 1. Організація фінансів підприємств

1. Організація фінансової діяльності та управління фінансовими ризиками підприємств у ринкових умовах.
2. Формування та оцінка вартості капіталу підприємств.
3. Фінансування діяльності підприємств та оцінка доцільності вкладення інвестицій.
4. Організація фінансової діяльності фермерських господарств.
5. Організація фінансової діяльності підприємств різних форм власності.
6. Організаційні та галузеві особливості фінансів підприємств.
7. Державне регулювання фінансової діяльності підприємств.
8. Організація фінансових відносин підприємств.
9. Формування фінансової політики та фінансового механізму підприємств.
10. Вплив облікової політики на фінансовий результат діяльності підприємства.
11. Організація фінансового контролю на підприємствах.
12. Управління ризиками фінансової діяльності підприємства.
13. Організація взаємовідносин з банківською системою.
14. Фінансове забезпечення соціально-економічних заходів на підприємстві.
15. Фінансове забезпечення виробництва органічної продукції на сільськогосподарському підприємстві.
16. Фінансове забезпечення сталого розвитку підприємства.

Блок 2. Організація грошових розрахунків підприємств

17. Організація грошових розрахунків підприємств.
18. Організація розрахунків з постачальниками та підрядниками підприємств.
19. Організація розрахунків з вітчизняними покупцями та замовниками підприємств.
20. Організація розрахунків з іноземними покупцями та замовниками підприємств.
21. Організація готівкових розрахунків підприємств.

22. Організація безготівкових розрахунків підприємств.
23. Організація розрахунків з оплати праці підприємств.
24. Організація розрахунків при здійсненні зовнішньоекономічних операціях на підприємствах.
25. Формування грошових фондів і резервів підприємств.
26. Прогнозування грошових потоків на підприємствах.

Блок 3. Грошові надходження підприємств

27. Формування та використання доходів підприємств.
28. Формування та використання доходів від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) підприємств.
29. Формування та порядок розподілу витрат на виробництво і реалізацію продукції у підприємстві.
30. Формування механізму ціноутворення у підприємстві

Блок 4. Формування і розподіл прибутку

31. Формування, розподіл і використання фінансових результатів від операційної діяльності підприємства.
32. Формування механізму управління прибутком на підприємстві.
33. Стратегія підвищення прибутковості підприємства.

Блок 5. Оподаткування підприємств

34. Взаємовідносини підприємств з бюджетом та позабюджетними фондами.
35. Взаємовідносини підприємств з фондами соціального страхування.
36. Особливості нарахування та сплати ПДВ товаровиробниками.
37. Особливості нарахування та сплати 4 групи Єдиного податку сільськогосподарськими товаровиробниками.
38. Утримання із заробітної плати та порядок їх сплати товаровиробниками.
39. Організація страхування майна підприємств.
40. Оцінка податкового навантаження на підприємство.
41. Організація оподаткування підприємств: вітчизняний та зарубіжний досвід.

Блок 6. Оборотні кошти

42. Організація руху оборотних коштів на підприємствах.
43. Нормування оборотних коштів на підприємствах.

44. Ефективність використання оборотного капіталу на підприємствах.

45. Планування фондів нагромадження і споживання на підприємствах

Блок 7. Кредитування підприємств

46. Організація короткострокового кредитування підприємств.

47. Організація довгострокового кредитування підприємств.

48. Організація кредитування підприємств.

Блок 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів

49. Фінансування відтворення основних засобів підприємства.

50. Формування амортизаційної політики підприємства.

51. Фінансування та кредитування капітальних вкладень на підприємствах.

52. Лізинг як джерело фінансування діяльності підприємств.

Блок 9. Оцінювання фінансового стану підприємств

53. Оцінка фінансового стану та основні напрями його покращення на підприємстві.

54. Фінансова звітність та оцінка фінансових результатів діяльності підприємства.

55. Оцінка конкурентоспроможності підприємства.

Блок 10. Фінансове планування на підприємствах

56. Реалізація механізму фінансового планування в ринкових умовах на підприємстві.

57. Стратегічне фінансове планування у системі бізнес-адміністрування підприємств.

58. Планування і розподіл прибутку підприємства.

59. Планування потреби в оборотному капіталі підприємства.

60. Планування і розподіл виручки від реалізації продукції підприємства.

61. Планування витрат на виробництво продукції підприємства.

Блок 11. Фінансова санація підприємств

62. Прогнозування та попередження банкрутства підприємства.

63. Управління реструктуризацією та санацією підприємства.

64. Діагностика кризового стану та розробка санаційних заходів на підприємстві.

65. Санація підприємства: основні положення та механізм реабілітації.

66. Антикризове управління підприємством.

4. ОРІЄНТОВНИЙ ЗМІСТ ТЕМАТИКИ КУРСОВИХ РОБІТ

БЛОК 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМСТВ

1. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВ У РИНКОВИХ УМОВАХ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Зміст та основні завдання фінансової діяльності підприємств

1.2. Сутність та класифікація фінансових ризиків підприємств

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Фінансова діяльність та критерії прийняття фінансових рішень підприємством

2.3. Оцінка і аналіз ризиків діяльності підприємства

2.4. Внутрішні механізми нейтралізації фінансових ризиків.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Напрями покращення фінансової діяльності

3.2. Удосконалення організації та методів управління фінансовими ризиками підприємств

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

2. ФОРМУВАННЯ ТА ОЦІНКА ВАРТОСТІ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТА ОЦІНКИ ВАРТОСТІ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Порядок та принципи формування власного капіталу підприємства

1.2. Необхідність, завдання і принципи експертної оцінки вартості капіталу підприємства

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Оцінка вартості капіталу підприємства

2.3. Склад і динаміка власного капіталу підприємства

РОЗДІЛ 3. ПІДВИЩЕННЯ РИНКОВОЇ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ШЛЯХОМ ЗБІЛЬШЕННЯ ЙОГО ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

3.1. Удосконалення та систематизація підходів до визначення фактичної величини капіталу підприємства

3.2. Напрями вдосконалення та оптимізації структури капіталу підприємства

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

3. ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА ОЦІНКА ДОЦІЛЬНОСТІ ВКЛАДЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСУВАННЯ ТА ІНВЕСТИВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Поняття фінансування діяльності підприємства та його форми

1.2. Сутність і класифікація інвестицій підприємства

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА МЕХАНІЗМУ ФІНАНСУВАННЯ ТА ДОЦІЛЬНОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Внутрішні джерела фінансування діяльності підприємства

2.3. Порядок фінансування діяльності підприємства за рахунок позикового капіталу

2.4. Планування та методи оцінки інвестицій сільськогосподарських підприємств

2.5. Відображення вартості фінансових інвестицій у звітності підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ

3.1. Розробка стратегії залучення фінансових ресурсів до підприємства

3.2. Розвиток проєтного фінансування діяльності підприємств

3.3. Управління інвестиційними проєктами підприємств

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

1.1. Соціально-економічне значення та умови розвитку фермерських господарств

1.2. Правове регулювання фінансово-господарської діяльності фермерського господарства

РОЗДІЛ 2. ФІНАНСОВ-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика фермерського господарства

2.2. Формування грошових потоків та характеристика розрахункових

операцій фермерського господарства

2.3. Доходи фермерських господарств та їх розподіл

2.4. Платежі фермерського господарства до бюджету та інших ланок фінансової системи

2.5. Визначення фінансового результату діяльності фермерського господарства

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТА ПОКРАЩЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ РІЗНИХ ФОРМ ВЛАСНОСТІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВ РІЗНИХ ФОРМ ВЛАСНОСТІ

1.1. Критерії прийняття рішення щодо вибору форми
власності підприємств

1.2. Правове регулювання діяльності підприємств

РОЗДІЛ 2. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ
ГОСПОДАРСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Формування грошових потоків та характеристика
розрахункових операцій підприємства

2.3. Доходи підприємства та їх розподіл

2.4. Платежі до бюджету та інших ланок фінансової
системи підприємства

2.5. Визначення фінансового результату підприємства

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТА ПОКРАЩЕННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ГАЛУЗЕВІ ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПЛАНУВАННЯ ВИРУЧКИ
ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

1.1. Сутність та завдання планування виручки від
реалізації продукції на підприємствах

1.2. Методи планування виручки від реалізації
продукції на підприємствах

РОЗДІЛ 2. ПЛАНУВАННЯ ВИРУЧКИ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ
ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика
підприємства

2.2. Планування надходжень від діяльності
підприємства

2.3. Планування виручки від реалізації продукції

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПЛАНУВАННЯ ВИРУЧКИ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ ВИСНОВКИ

7. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Поняття, сутність і принципи державної політики

1.2. Основні форми й методи регулятивної діяльності
державних органів

1.3. Нормативно-правове забезпечення державного
регулювання фінансової діяльності підприємств

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВ
ІЗ ДЕРЖАВНИМИ ОРГАНАМИ УПРАВЛІННЯ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Державне регулювання організації, дисципліни та
охорони праці на підприємствах

2.3. Основні методи регулювання відносин між
підприємством та державою у соціальній сфері

2.4. Забезпечення раціонального використання земель
сільськогосподарського призначення та інших природних
ресурсів у процесі виробничо-господарської діяльності
підприємства

РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ
ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЄМОВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВ З
ДЕРЖАВНИМИ ОРГАНАМИ УПРАВЛІННЯ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

8. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ
ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Поняття фінансової дисципліни на підприємствах,
основні принципи

1.2. Нормативно-правове регулювання організації
фінансових відносин підприємств

РОЗДІЛ 2. ОСНОВНІ МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Методика складання річного плану економічного і соціального розвитку підприємств

2.3. Розробка та складання фінансового плану на підприємствах

2.4. Цінові, фінансово-кредитні та податкові відносини підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

9. ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Сутність, значення та необхідність фінансової політики та фінансово-кредитного механізму на підприємствах

1.2. Основні напрями та розробка заходів щодо реалізації фінансової політики та фінансового механізму на підприємствах

1.3. Нормативно-правове забезпечення проведення фінансової політики та фінансового механізму на підприємствах

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Організаційно-економічний механізм фінансового забезпечення діяльності підприємства

2.3. Способи формування фінансових ресурсів підприємства, напрями фінансового забезпечення

2.4. Програми фінансової державної підтримки підприємств, стимулювання розвитку перспективних процесів у сфері сільськогосподарського виробництва

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ПІДПРИЄМСТВ

ВИСНОВКИ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

10. ВПЛИВ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ НА ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Зміст, форми й особливості формування облікової політики підприємства

1.2. Правове регулювання формування облікової політики підприємства

РОЗДІЛ 2. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Формування облікової політики підприємства

2.3. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

11. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

1.1. Сутність та особливості фінансового контролю на підприємствах

1.2. Правове регулювання функціонування фінансового контролю на підприємствах

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Організація процесу фінансового контролю на підприємстві

2.3. Результативність фінансового контролю на

підприємстві

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

12. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ
ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВАХ

1.1. Сутність та класифікація ризиків фінансової діяльності

1.2. Визначення ризиків фінансової діяльності
підприємствах та управління ними

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА РІВНЯ РИЗИКІВ ФІНАНСОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Оцінка ризиків фінансової діяльності підприємства за
абсолютними показниками

2.3. Оцінка ризиків фінансової діяльності підприємства за
відносними показниками

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗМЕНШЕННЯ
РИЗИКІВ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВАХ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

13. ОРГАНІЗАЦІЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВ З БАНКІВСЬКОЮ СИСТЕМОЮ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ
ВЗАЄМОВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВ З БАНКІВСЬКОЮ СИСТЕМОЮ

1.1. Зміст і форми взаємовідносин підприємств з банками

1.2. Правове регулювання взаємовідносин підприємств з
банками

РОЗДІЛ 2. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Організація розрахунково-касового обслуговування підприємства

2.3. Організація процесу кредитування підприємства: визначення потреби в кредиті, оцінка кредитоспроможності, видача кредиту, його забезпечення та повернення

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВ З БАНКІВСЬКОЮ СИСТЕМОЮ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

14. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗАХОДІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЧИННИКІВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Основні складові (класифікація) соціально-економічного розвитку підприємств

1.2. Ресурсне забезпечення капітальних вкладень для соціально-економічного розвитку підприємств

1.3. Формування системи законодавства спрямованого на здійснення соціально-економічного розвитку підприємств.

РОЗДІЛ 2. МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗАХОДІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Джерела формування розвитку соціально-економічної інфраструктури підприємства

2.3. Права та обов'язки підприємств у будівництві об'єктів культурно-побутового і спортивно-оздоровчого призначення

2.4. Забезпечення підготовки фахівців необхідних професій для підприємств

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗАХОДІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

15. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИРОБНИЦТВА
ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ
ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Сутність, принципи та особливості виробництва
органічної продукції на сільськогосподарському підприємстві

1.2. Вимоги до виробництва органічної продукції на
сільськогосподарському підприємстві

РОЗДІЛ 2. ФІНАНСУВАННЯ ВИРОБНИЦТВА ОРГАНІЧНОЇ
ПРОДУКЦІЇ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика
сільськогосподарського підприємства

2.2. Особливості виробництва органічної продукції на
сільськогосподарському підприємстві

2.3. Аналіз економічної ефективності фінансування
виробництва органічної продукції на сільськогосподарському
підприємстві

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСУВАННЯ
ВИРОБНИЦТВА ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

16. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Сутність, значення та основні фактори сталого
розвитку підприємств

1.2. Основні індикатори сталого розвитку підприємств

1.3. Нормативно-правове забезпечення сталого розвитку
підприємств

РОЗДІЛ 2. МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ

- 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
- 2.2. Оцінка показників сталого розвитку підприємства
- 2.3. Механізм забезпечення сталого розвитку підприємства
- 2.4. Система регулювання сталого розвитку на державному рівні

РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ДОСЯГНЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

БЛОК 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ГРОШОВИХ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВ.

17. ОРГАНІЗАЦІЯ ГРОШОВИХ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ГРОШОВИХ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВА

- 1.1. Економічний зміст та принципи організації грошових розрахунків підприємства
- 1.2. Нормативно-правове забезпечення організації грошових розрахунків підприємства

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ГРОШОВИХ РОЗРАХУНКІВ У ПІДПРИЄМСТВІ

- 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
- 2.2. Розрахункові операції підприємства
- 2.3. Організація готівкових розрахунків підприємства
- 2.4. Організація безготівкових розрахунків підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ГРОШОВИХ РОЗРАХУНКІВ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

18. ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ І ПІДРЯДНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Сутність, необхідність та значення розрахунків з постачальниками та підрядниками у сучасних умовах ринку

1.2. Законодавча база здійснення підприємствами розрахунків з постачальниками та підрядниками

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Організація розрахунків з постачальниками на підприємстві

2.3. Організація розрахунків з підрядниками на підприємстві

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

19. ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗРАХУНКІВ З ВІТЧИЗНЯНИМИ ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗРАХУНКІВ З ВІТЧИЗНЯНИМИ ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Теоретичні основи організації розрахунків з покупцями та замовниками підприємств

1.2. Законодавча база здійснення розрахунків з покупцями та замовниками

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗРАХУНКІВ З ВІТЧИЗНЯНИМИ ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Організація розрахунків з вітчизняними покупцями на підприємстві

2.3. Організація розрахунків із вітчизняними замовниками на підприємстві

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ РОЗРАХУНКІВ З ВІТЧИЗНЯНИМИ ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

20. ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗРАХУНКІВ З ІНОЗЕМНИМИ ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗРАХУНКІВ З ІНОЗЕМНИМИ ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Особливості організації розрахунків з іноземними покупцями та замовниками підприємств

1.2. Законодавча база здійснення розрахунків з іноземними покупцями та замовниками

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗРАХУНКІВ З ІНОЗЕМНИМИ ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Організація розрахунків з іноземними покупцями на підприємстві

2.3. Організація розрахунків із іноземними замовниками на підприємстві

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ РОЗРАХУНКІВ З ІНОЗЕМНИМИ ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

21. ОРГАНІЗАЦІЯ ГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Сутність, особливість та порядок проведення готівкових розрахунків підприємств

1.2. Нормативно-правове забезпечення організації готівкових розрахунків підприємств

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Розрахункові операції на підприємстві

2.3. Механізм проведення касових операцій на підприємстві

2.4. Документарне оформлення касових операцій на підприємстві

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВИСНОВКИ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

22. ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Сутність та принципи організації безготівкових розрахунків підприємств

1.2. Нормативно-правове регулювання здійснення безготівкових розрахунків підприємств

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Безготівкові розрахунки підприємства в банківських установах, їх призначення та порядок проведення операцій

2.3. Основні форми безготівкових розрахунків підприємства та порядок їх проведення

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВА

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

23. ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Теоретичні аспекти організації розрахунків з оплати праці підприємств

1.2. Законодавча база здійснення розрахунків з оплати праці підприємств

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Формування фонду оплати праці, нарахування заробітної плати та організація її виплати на підприємстві

2.3. Утримання із заробітної плати на підприємстві

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ
ВИСНОВКИ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

24. ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗРАХУНКІВ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ РОЗРАХУНКІВ
ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ НА
ПІДПРИЄМСТВАХ

1.1. Поняття і види зовнішньоекономічних розрахунків,
умови і способи їх здійснення підприємствами

1.2. Нормативно-правове забезпечення організації
розрахунків при здійсненні зовнішньоекономічних операцій
на підприємствах

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗРАХУНКІВ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Умови поставок товарів і документи, що
використовуються при здійсненні зовнішньоекономічних
розрахунків підприємством

2.3. Способи платежу при здійсненні
зовнішньоторговельних операцій та форми розрахунків
підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
РОЗРАХУНКІВ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ
ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

25. ФОРМУВАННЯ ГРОШОВИХ ФОНДІВ І РЕЗЕРВІВ ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ГРОШОВИХ
ФОНДІВ І РЕЗЕРВІВ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Поняття, сутність та джерела формування грошових
фондів і резервів підприємства

1.2. Нормативно-правове регулювання формування грошових фондів підприємств

1.3. Контроль формування грошових і резервів підприємств

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ФОРМУВАННЯ ГРОШОВИХ ФОНДІВ І РЕЗЕРВІВ ПІДПРИЄМСТВ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Оцінка формування власних грошових фондів і резервів підприємства

2.3. Оцінка формування майна підприємства

2.4. Оцінка ефективності діяльності підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ ГРОШОВИХ ФОНДІВ І РЕЗЕРВІВ ПІДПРИЄМСТВА

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

26. ПРОГНОЗУВАННЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПРОГНОЗУВАННЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1. Сутність та класифікація грошових потоків підприємства

1.2. Цілі, завдання та критерії прогнозування грошових потоків суб'єктів господарювання

1.3. Механізм і методи прогнозування грошових потоків.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОГНОЗУВАННЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Оцінка грошових потоків підприємства

2.3. Оцінка рівня збалансованості та ефективності грошових потоків

РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

БЛОК 3. ГРОШОВІ НАДХОДЖЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ

27. ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Теоретичні основи формування доходів підприємств

1.2. Нормативне-правове забезпечення формування доходів підприємств

РОЗДІЛ 2. ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ДОХОДІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Планування та формування доходів підприємства

2.3. Розподіл і використання доходів підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

28. ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ДОХОДІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ (ТОВАРІВ, РОБІТ, ПОСЛУГ) ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ (ТОВАРІВ, РОБІТ, ПОСЛУГ) ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Теоретичні основи формування доходів від реалізації продукції підприємств

1.2. Нормативне-правове забезпечення формування доходів від реалізації продукції підприємств

РОЗДІЛ 2. ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ДОХОДІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ (ТОВАРІВ, РОБІТ, ПОСЛУГ) НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Планування та формування доходів від реалізації продукції підприємства

2.3. Розподіл і використання доходів від реалізації продукції підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВ

ВИСНОВКИ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

29. ФОРМУВАННЯ ТА ПОРЯДОК РОЗПОДІЛУ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО І РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО І РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОДУКЦІЇ

1.1. Теоретичні основи витрат і формування собівартості продукції

1.2. Нормативно-правове забезпечення формування витрат підприємства

РОЗДІЛ 2. МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ТА ПОРЯДОК РОЗПОДІЛУ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Склад та структура операційних витрат підприємства

2.3. Склад та структура витрат на виробництво та реалізацію продукції підприємства

2.4. Порядок розподілу витрат на підприємстві

РОЗДІЛ 3. РЕЗЕРВИ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

30. ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЦІНОУТВОРЕННЯ ТА ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

1.1. Система цін та їх класифікація

1.2. Вітчизняні методи ціноутворення

РОЗДІЛ 2. ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Аналіз цін на продукцію підприємства

2.3. Стратегія ціноутворення і цінова політика на підприємстві

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВИСНОВКИ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

БЛОК 4. ФОРМУВАННЯ І РОЗПОДІЛ ПРИБУТКУ

31. ФОРМУВАННЯ, РОЗПОДІЛ І ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНІ
ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ, РОЗПОДІЛУ ТА ВИКОРИСТАННЯ
ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Економічний зміст та види фінансових результатів
діяльності підприємств

1.2. Теоретичні та нормативно-правові основи формування
та відображення в звітності фінансових результатів від
операційної діяльності підприємств

РОЗДІЛ 2. МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ
РЕЗУЛЬТАТІВ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Формування витрат та собівартості продукції
підприємства

2.3. Формування та аналіз доходу від реалізації продукції
підприємства

2.4. Формування, розподіл та використання прибутку
підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ
РЕЗУЛЬТАТІВ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

32. ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ
ПРИБУТКОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Економічний зміст поняття прибутку

1.2. Методичні та нормативні основи управління
прибутком на підприємстві

РОЗДІЛ 2. ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Управління операційним прибутком на підприємстві

2.3. Аналіз беззбитковості виробництва (*CVP – аналіз*) на підприємстві

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ТА НАПЯМИ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

33. СТРАТЕГІЯ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Методичні принципи формування стратегії підвищення прибутковості діяльності підприємства

1.2. Система показників для кількісної та якісної оцінки прибутковості діяльності підприємства

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ ТА РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Оцінка прибутковості та ділової активності підприємства.

2.3. Аналіз результативності діючої стратегії прибутковості підприємства.

РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА ТА ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЄКТУ СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

БЛОК 5. ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

34. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ ПІДПРИЄМСТВ З БЮДЖЕТОМ ТА ПОЗАБЮДЖЕТНИМИ ФОНДАМИ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВ З БЮДЖЕТОМ ТА ПОЗАБЮДЖЕТНИМИ ФОНДАМИ

1.1. Теоретичні засади організації взаємовідносин підприємств з бюджетом та позабюджетними фондами

1.2. Нормативно-правове регулювання взаємовідносин підприємств з бюджетом та позабюджетними фондами.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВА З БЮДЖЕТОМ ТА ПОЗАБЮДЖЕТНИМИ ФОНДАМИ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Нарахування та сплата 4 Групи Єдиного податку сільськогосподарським підприємством

2.3. Нарахування та сплата податку на додану вартість підприємством

2.4. Нарахування та сплата податку на доходи фізичних осіб підприємством

2.5. Нарахування і сплата інших податків, зборів та обов'язкових платежів підприємством

РОЗДІЛ 3. НАПЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЄМОВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВ З БЮДЖЕТОМ ТА ПОЗАБЮДЖЕТНИМИ ФОНДАМИ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

35. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ ПІДПРИЄМСТВ З ФОНДАМИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЄМОВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВ З ФОНДАМИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

1.1. Теоретичні аспекти організації взаємовідносин підприємств з фондами соціального страхування

1.2. Нормативно-правове регулювання організації взаємовідносин підприємств з фондами соціального страхування

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВА З ФОНДАМИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Організація нарахування та механізм сплати єдиного соціального внеску підприємством

2.3. Види матеріального забезпечення із фондів соціального страхування

2.4. Звітність, що подається до фондів соціального страхування

2.5. Відповідальність платників щодо внесків

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВ З ФОНДАМИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

36. ОСОБЛИВОСТІ НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ПДВ ТОВАРОВИРОБНИКАМИ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ПДВ ТОВАРОВИРОБНИКАМИ

1.1. Теоретичні аспекти нарахування та сплати ПДВ товаровиробниками

1.2. Нормативно-правове регулювання нарахування та сплати ПДВ товаровиробниками

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗРАХУНКІВ З ПДВ ПІДПРИЄМСТВОМ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Порядок нарахування ПДВ підприємством

2.3. Механізм сплати ПДВ підприємством

2.4. Звітність за податком на додану вартість підприємством

2.5. Відповідальність платників податку на додану вартість за порушення податкового законодавства

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ РОЗРАХУНКІВ З ПДВ ПІДПРИЄМСТВОМ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

37. ОСОБЛИВОСТІ НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ 4 ГРУПИ ЄДИНОГО ПОДАТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ТОВАРОВИРОБНИКАМИ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ 4 ГРУПИ ЄДИНОГО ПОДАТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ

1.1. Теоретичні аспекти податку

1.2. Нормативно-правове регулювання нарахування та сплати податку сільськогосподарськими підприємствами.

РОЗДІЛ 2. МЕХАНІЗМ НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ 4 ГРУПИ ЄДИНОГО ПОДАТКУ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика сільськогосподарського підприємства

2.2. Порядок розрахунку валового доходу від реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва

2.3. Порядок нарахування та сплати податку

2.4. Відповідальність платників даного податку щодо сплати податку

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗРАХУНКІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗІ СПЛАТИ 4 ГРУПИ ЄДИНОГО ПОДАТКУ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

38. УТРИМАННЯ ІЗ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ТА ПОРЯДОК ЇЇ ОПЛАТИ ТОВАРОВИРОБНИКАМИ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ УТРИМАНЬ ІЗ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ТОВАРОВИРОБНИКІВ

1.1. Теоретичні аспекти утримань із заробітної плати товаровиробників

1.2. Нормативно-правове регулювання утримань із заробітної плати товаровиробників

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ УТРИМАНЬ ІЗ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ТОВАРОВИРОБНИКІВ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Механізм нарахування та сплати податку на доходи фізичних осіб

2.3. Інші утримання із заробітної плати

2.4. Звітність підприємства за утриманими податками та внесками

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ УТРИМАНЬ ІЗ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ТОВАРОВИРОБНИКІВ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

39. ОРГАНІЗАЦІЯ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ СТРАХУВАННЯ
МАЙНА ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Теоретичні аспекти страхування майна підприємств

1.2. Нормативно-правове регулювання страхування майна підприємств

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Порядок укладання договору страхування майна підприємства

2.3. Визначення страхової суми майна підприємства

2.4. Порядок визначення збитку та розміру страхового відшкодування підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

40. ОЦІНКА ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВО

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИМІРУ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ

1.1. Теоретико-методичні засади визначення рівня податкового навантаження

1.2. Показники впливу рівня податкового навантаження на доходи юридичних осіб

1.3. Нормативно-правове регулювання оподаткування вітчизняних підприємств

РОЗДІЛ 2. РІВЕНЬ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВО

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Порівняльний аналіз податкового навантаження в економіці України та іноземних країнах

2.3. Оцінка впливу податків на фінансову діяльність господарства через розрахунок показників податкового навантаження

РОЗДІЛ 3. НАПЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

41. ОРГАНІЗАЦІЯ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ : ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОПОДАТКУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ Й ІНОЗЕМНИХ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Теоретичні засади організації оподаткування
вітчизняних й іноземних підприємств

1.2. Нормативно-правове регулювання організації
оподаткування вітчизняних підприємств

1.3. Нормативно-правове регулювання організації
оподаткування іноземних підприємств

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН ВІТЧИЗНЯНИХ Й ІНОЗЕМНИХ ПІДПРИЄМСТВ З БЮДЖЕТОМ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Нарахування та сплата податків вітчизняними
підприємствами

2.3. Нарахування та сплата податків іноземними
підприємствами

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТА ПОКРАЩЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЄМОВІДНОСИН ВІТЧИЗНЯНИХ Й ІНОЗЕМНИХ ПІДПРИЄМСТВ З БЮДЖЕТОМ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

БЛОК 6. ОБОРОТНІ КОШТИ

42. ОРГАНІЗАЦІЯ РУХУ ОБОРОТНИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СУТНОСТІ ОБОРОТНИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Сутність та класифікація оборотних коштів
підприємств

1.2. Нормування оборотних коштів підприємств

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ РУХУ ОБОРОТНИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

- 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Склад та структура оборотних коштів підприємства
  - 2.3 Джерела формування оборотних коштів підприємства
  - 2.4 Показники стану та використання оборотних коштів підприємства
  - 2.5. Нормування оборотних коштів підприємства
- РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ РУХУ
ОБОРОТНИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ
- ВИСНОВКИ
- СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
- ДОДАТКИ

43. НОРМУВАННЯ ОБОРОТНИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

- ВСТУП
- РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ НОРМУВАННЯ
ОБОРОТНИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ
- 1.1. Зміст та класифікація оборотних коштів підприємств
  - 1.2. Нормування оборотних коштів на підприємствах
- РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ НОРМУВАННЯ ОБОРОТНИХ
КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ
- 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Формування оборотних коштів підприємства
  - 2.3. Нормування оборотних коштів для створення виробничих запасів на підприємстві
  - 2.4. Нормування оборотних коштів у незавершеному виробництві підприємства
  - 2.5. Нормування оборотних коштів в інших нормованих елементах виробництва
- РОЗДІЛ 3. НАПЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
НОРМУВАННЯ ОБОРОТНИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ
- ВИСНОВКИ
- СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
- ДОДАТКИ

44. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

- ВСТУП
- РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ
ФОРМУВАННЯ ТА НОРМУВАННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ
ПІДПРИЄМСТВ
- 1.1. Сутність та класифікація оборотного капіталу

- 1.2. Нормування оборотних активів на підприємствах
- 1.3. Правові аспекти формування та нормування оборотного капіталу підприємств
- РОЗДІЛ 2. ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ
- 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
- 2.2. Показники стану та ефективного використання оборотного капіталу
- 2.3. Нормування оборотних засобів підприємства
- РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ
- ВИСНОВКИ
- СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
- ДОДАТКИ

45. ПЛАНУВАННЯ ФОНДІВ НАГРОМАДЖЕННЯ І СПОЖИВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТА ПЛАНУВАННЯ ФОНДІВ НАГРОМАДЖЕННЯ І СПОЖИВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

- 1.1. Сутність і структура фондів нагромадження і споживання на підприємствах
- 1.2. Особливості планування фондів нагромадження і споживання на підприємствах

РОЗДІЛ 2. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

- 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
- 2.2. Планування фонду нагромадження на підприємстві
- 2.3. Планування фонду споживання на підприємстві

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПЛАНУВАННЯ ФОНДІВ НАГРОМАДЖЕННЯ І СПОЖИВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

БЛОК 7. КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

46. ОРГАНІЗАЦІЯ КОРОТКОСТРОКОВОГО КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ КОРОТКОСТРОКОВОГО КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Необхідність та розвиток короткострокового кредитування підприємств у сучасних умовах

1.2. Нормативно-правове забезпечення короткострокового кредитування підприємств

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ КОРОТКОСТРОКОВОГО КРЕДИТУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Документарне оформлення процесу короткострокового кредитування та його етапи

2.3. Забезпечення короткострокового кредиту та контроль за його погашенням

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ КОРОТКОСТРОКОВОГО КРЕДИТУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

47. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОВГОСТРОКОВОГО КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДОВГОСТРОКОВОГО КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

1.1. Сутність, особливості та необхідність довгострокового кредитування в ринкових умовах

1.2. Законодавчо-нормативна база організації довгострокового кредитування підприємств

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОВГОСТРОКОВОГО КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Етапи процесу кредитування господарства та аналіз його кредитоспроможності

2.3. Форми забезпечення кредиту і контроль за його погашенням

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОВГОСТРОКОВОГО КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

48. ОРГАНІЗАЦІЯ КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ
КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Необхідність, сутність, форми та види
кредитування

1.2. Нормативно-правове забезпечення організації
кредитування в сучасних умовах

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ КРЕДИТУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Планування потреби в кредиті, умови та порядок його
видачі, документарне оформлення

2.3. Форми забезпечення, порядок погашення кредиту та
контроль за виконанням кредитної угоди

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
КРЕДИТУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

БЛОК 8. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

49. ФІНАНСУВАННЯ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СУТНОСТІ ОСНОВНИХ
ЗАСОБІВ ТА ПОРЯДОК ЇХ ВІДТВОРЕННЯ

1.1. Теоретичні основи сутності основних засобів, їх
класифікація

1.2. Оцінка основних засобів на підприємствах

РОЗДІЛ 2. ФІНАНСУВАННЯ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ
ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Оцінка наявності та структури основних засобів
підприємства

2.3. Показники стану та ефективності використання
основних засобів підприємства

2.4. Знос і методи нарахування амортизації основних
засобів

2.5. Фінансування ремонту основних засобів

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСУВАННЯ
ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ
ВИСНОВКИ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

50. ФОРМУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ
АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність, особливості формування амортизаційної
політики на підприємствах

1.2. Методи нарахування амортизації основних засобів,
які використовуються на підприємствах

РОЗДІЛ 2. ФОРМУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Показники стану та ефективності використання
основних засобів підприємства

2.3. Джерела формування та фінансування основних
засобів підприємства

2.4. Методи нарахування амортизації основних засобів

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ
ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

51. ФІНАНСУВАННЯ ТА КРЕДИТУВАННЯ КАПІТАЛЬНИХ ВКЛАДЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СУТНОСТІ КАПІТАЛЬНИХ
ВКЛАДЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

1.1. Сутність та особливості формування капітальних
вкладень на підприємствах

1.2. Джерела формування капітальних вкладень на
підприємствах

РОЗДІЛ 2. ФІНАНСУВАННЯ ТА КРЕДИТУВАННЯ
КАПІТАЛЬНИХ ВКЛАДЕНЬ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Джерела фінансування капітальних вкладень

2.3. Фінансування будівництва підприємства

2.4. Довгострокове банківське кредитування капітальних вкладень підприємства

2.5. Лізинг як специфічна форма фінансування капітальних вкладень сільськогосподарського підприємства

2.6. Показники економічної ефективності фінансування капітальних вкладень на підприємстві

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСУВАННЯ КАПІТАЛЬНИХ ВКЛАДЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

52. ЛІЗИНГ ЯК ДЖЕРЕЛО ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЛІЗИНГОВОГО КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Поняття лізингу, об'єкти та суб'єкти лізингових відносин

1.2. Нормативно-правове забезпечення лізингового кредитування

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ЛІЗИНГОВОГО КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Лізингове кредитування підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЛІЗИНГОВОГО КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

БЛОК 9. ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ

53. ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Теоретичні аспекти оцінки фінансового стану підприємств

1.2. Методичні засади оцінки фінансового стану підприємств

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Оцінка активів і пасивів балансу підприємства

2.3. Оцінка фінансової стійкості підприємства

2.4. Оцінка платоспроможності та ліквідності підприємства

РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЙОГО ЗМІЦНЕННЯ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

54. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ОСНОВНИХ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Нормативно-правове забезпечення складання фінансової звітності підприємств

1.2. Теоретичні аспекти формування фінансових результатів на підприємствах

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Оцінка фінансових результатів підприємства

2.3. Порядок складання фінансової звітності підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

55. ОЦІНКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ВСТУП

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Теоретичні аспекти конкурентоспроможності підприємств

1.2. Методичні засади конкурентоспроможності підприємств

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Оцінка ринкової позиції підприємства

2.3. Аналіз основних показників конкурентоспроможності підприємства

РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

БЛОК 10. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

56. РЕАЛІЗАЦІЯ МЕХАНІЗМУ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ В РИНКОВИХ УМОВАХ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ

1.1. Теоретичні засади фінансового планування

1.2. Методичні аспекти фінансового планування

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Порядок складання фінансового плану підприємства

2.3. Порядок складання платіжного календаря підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

57. СТРАТЕГІЧНЕ ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ У СИСТЕМІ БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ

1.1. Теоретичні засади стратегічного фінансового планування на підприємствах

1.2. Методичні аспекти стратегічного фінансового планування на підприємствах

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЧНОГО ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Порядок складання стратегічного плану підприємства

2.3. Порядок складання виробничого плану підприємства

2.4. Порядок складання фінансово-економічного плану підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

58. ПЛАНУВАННЯ І РОЗПОДІЛ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПЛАНУВАННЯ І РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Сутність та завдання планування і розподілу прибутку підприємств

1.2. Методи планування і розподілу прибутку підприємств

РОЗДІЛ 2. ПЛАНУВАННЯ І РОЗПОДІЛ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Планування виручки від реалізації продукції

2.3. Планування витрат підприємства

2.4. Планування і розподіл прибутку підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПЛАНУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

59. ПЛАНУВАННЯ ПОТРЕБИ В ОБОРОТНОМУ КАПІТАЛІ ПІДПРИЄМСТВА

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПЛАНУВАННЯ ПОТРЕБИ В ОБОРОТНОМУ КАПІТАЛІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та завдання планування потреби в оборотному капіталі

1.2. Методи планування потреби в оборотному капіталі

РОЗДІЛ 2. Планування потреби в оборотному капіталі на підприємстві

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Планування оборотних коштів для створення виробничих запасів

2.3. Планування оборотних коштів у незавершеному виробництві

2.4. Планування оборотних коштів в інших нормованих елементах виробництва

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПЛАНУВАННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

60. ПЛАНУВАННЯ І РОЗПОДІЛ ВИРУЧКИ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПЛАНУВАННЯ ВИРУЧКИ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

1.1. Сутність та завдання планування виручки від реалізації продукції на підприємствах

1.2. Методи планування виручки від реалізації продукції на підприємствах

РОЗДІЛ 2. ПЛАНУВАННЯ ВИРУЧКИ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Планування надходжень від діяльності підприємства

2.3. Планування виручки від реалізації продукції

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПЛАНУВАННЯ ВИРУЧКИ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

**61. ПЛАНУВАННЯ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО
ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА**

ВСТУП

**РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПЛАНУВАННЯ ВИТРАТ
НА ВИРОБНИЦТВО ТА РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОДУКЦІЇ НА
ПІДПРИЄМСТВАХ**

1.1. Сутність та завдання планування витрат на виробництво та реалізацію продукції на підприємствах

1.2. Методи планування витрат на виробництво та реалізацію продукції на підприємствах

**РОЗДІЛ 2. ПЛАНУВАННЯ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО ТА
РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ**

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Планування витрат підприємства

2.3. Планування витрат на виробництво та реалізацію продукції

**РОЗДІЛ 3. НАПЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПЛАНУВАННЯ
ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО ТА РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОДУКЦІЇ**

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

БЛОК 11. ФІНАНСОВА САНАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ**62. ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ
БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВА**

ВСТУП

**РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ
ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ БАНКРУТСТВА
ПІДПРИЄМСТВА**

1.1. Теоретичні засади банкрутства підприємств

1.2. Методичні аспекти прогнозування та попередження банкрутства на підприємствах

**РОЗДІЛ 2. ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ
БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВА**

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Показники виявлення ознак банкрутства підприємства

2.3. Методи діагностики банкрутства підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПЯМИ ЗАПОБІГАННЯ БАНКРУТСТВУ
ПІДПРИЄМСТВА
ВИСНОВКИ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

63. УПРАВЛІННЯ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЄЮ ТА САНАЦІЄЮ ПІДПРИЄМСТВА

ВСТУП

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ
РЕСТРУКТУРИЗАЦІЄЮ ТА САНАЦІЄЮ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Зміст та основні методи управління реструктуризацією
підприємств

1.2. Суть, значення та можливості здійснення санації на
підприємствах

РОЗДІЛ 2. УПРАВЛІННЯ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЄЮ ТА
САНАЦІЄЮ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Діагностика кризового стану підприємства

2.3. Форми санації підприємства

2.4. Форми реструктуризації підприємства

2.5. Фінансовий механізм реорганізації підприємства

РОЗДІЛ 3. НАПЯМИ СТАБІЛІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВА

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

64. ДІАГНОСТИКА КРИЗОВОГО СТАНУ ТА РОЗРОБКА САНАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ БАНКРУТСТВА
ТА САНАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Теоретичні засади банкрутства та санації підприємства

1.2. Нормативно-правові аспекти банкрутства та санації
підприємства

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІАГНОСТИКИ КРИЗОВОГО СТАНУ
ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Діагностика ризику банкрутства на підприємстві

2.3. Методи діагностики банкрутства підприємства

РОЗДІЛ 3. САНАЦІЙНІ ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВА

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

65. САНАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВА: ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА МЕХАНІЗМ РЕАБІЛІТАЦІЇ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ САНАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Теоретичні засади санації підприємства

1.2. Нормативно-правові аспекти санації підприємства

РОЗДІЛ 2. МЕХАНІЗМ САНАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Форми санації підприємства

2.3. Визначення потреби в капіталі підприємства

2.4. Забезпечення фінансової рівноваги на у підприємстві

2.5. Правила фінансування підприємства

2.6. Санація балансу підприємства

РОЗДІЛ 3. ЗАХОДИ ЩОДО ОЗДОРОВЛЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

66. АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ АНТИКРИЗОВОГО ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

1.1. Сутність та необхідність формування системи
антикризового управління на підприємствах

1.2. Нормативно-правові аспекти проведення механізму
антикризового управління на підприємствах

РОЗДІЛ 2. АНТИКРИЗОВЕ ФІНАНСОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Аналіз сильних та слабких сторін підприємства

2.3. Методи діагностики банкрутства підприємства

2.4. Мінімізація і нейтралізація ризиків підприємства

РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ І РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТИКИ
АНТИКРИЗОВОГО ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА
ВИСНОВКИ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

5. РЕКОМЕНДОВАНІ ТАБЛИЦІ ДЛЯ КУРСОВИХ РОБІТ

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВА ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ
ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

Таблиця 2.1 Розмір виробництва (назва підприємства),
20...-20...рр.

Показники	20...р.	20...р.	20...р.	20..р. у % до	
				20...р.	20...р.
Вартість валової продукції сільського господарства (у постійних цінах 2010 р.), тис. грн					
Виручка від реалізації сільськогосподарської продукції, тис. грн					
Середньооблікова чисельність працівників, осіб					
Площа сільськогосподарських угідь, га					
Поголів'я худоби та птиці, ум. гол.					
Середньорічна вартість основних виробничих засобів, тис. грн					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Показники економічної ефективності
використання трудових ресурсів (назва підприємства),
20...-20...рр.

Показники	Роки			20..р. у % до	
	20...	20...	20...	20..р.	20..р.
Отримано в розрахунку на одного середньооблікового працівника, тис. грн:					
- вартості валової продукції сільського господарства (у постійних цінах 2010 р.)					
- валового доходу від реалізації продукції сільського господарства					
- прибутку (+), збитку (-) від реалізації продукції сільського господарства					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Динаміка і структура землекористування (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	20..р.		20..р.		20..р.		20..р. у % до	
	га	%	га	%	га	%	20..р.	20..р.
Загальна земельна площа, в т.ч.								
сільськогосподарські угіддя								
з них: - рілля								
- багаторічні насадження								
- пасовища								
- сіножаті								
Посівні площі								
Зрошені землі								
Коефіцієнт освоєння землі	X		X		X		X	X
Коефіцієнт розораності сільськогосподарських угідь	X		X		X		X	X
Коефіцієнт використання ріллі	X		X		X		X	X

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Показники ефективності використання земельних угідь (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	Роки			20..р. у % до	
	20...	20...	20...	20..р.	20..р.
Одержано на 1 га сільськогосподарських угідь, грн:					
валової продукції сільського господарства (в постійних цінах 2010 р.)					
валового доходу від реалізації продукції сільського господарства					
прибутку (+), збитку (-) від реалізації продукції сільського господарства					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Динаміка середньооблікової чисельності працівників (назва підприємства), 20...-20...рр.

Галузі	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р. у % до	
				20.. р.	20.. р.
Рослинництво					
Тваринництво					
Всього					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Забезпеченість основними засобами та енергетичними ресурсами (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	Роки			20..р. у % до	
	20...	20...	20...	20..р.	20..р.
Припадає на 100 га сільськогосподарських угідь: вартості основних виробничих засобів, тис. грн енергетичних ресурсів, к.с. Припадає на одного середньооблікового працівника: вартості основних засобів, тис. грн енергетичних ресурсів, к.с.					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Показники стану та руху основних засобів (назва підприємства), 20...-20...рр.

Коефіцієнти	Роки			20..р. у % до	
	20...	20...	20...	20..р.	20..р.
Коефіцієнт зносу Коефіцієнт придатності Коефіцієнт вибуття Коефіцієнт оновлення Коефіцієнт росту					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.8 Динаміка показників фінансових результатів (назва підприємства), 20...-20...рр..

Показники і порядок розрахунку	Роки			20..р. у % до	
	20...	20...	20..	20..р.	20..р.
Прибуток (+), збиток (-) від реалізації продукції, тис. грн (ф.2, код 2090) Собівартість реалізованої продукції, тис. грн (ф.2, код 2050) Чистий прибуток(+), збиток (-) тис. грн (ф.2, код 2350) Середньорічна сума активів, тис. грн (ф.1, код 1300) Середньорічна сума власного капіталу, тис. грн (ф.1, код 1495) Рівень рентабельності продукції, % (р.1/р.2) * 100% Рівень рентабельності активів, % (р.3/р.4) * 100% Рівень рентабельності власного капіталу, % (р.3/р.5) * 100 %					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.9 Показники економічної ефективності
використання основних виробничих засобів (назва
підприємства), 20...-20...рр.**

Показники	Роки			20..р. у % до	
	20...	20...	20...	20..р.	20..р.
Отримано на 1 гривню основних виробничих засобів, грн: вартості валової продукції сільського господарства (в постійних цінах 2010 р.) валового доходу від реалізації сільського господарства прибутку (+), збитку (-) від реалізації сільського господарства					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.10 Динаміка показників фінансової незалежності
(назва підприємства), 20...-20...рр.**

Коефіцієнти	Норматив	Порядок розрахунку	На кінець 20.. року	На кінець 20... року	Відхи- лення, (+,-)
Фінансування	< 1.0	$\Phi.1 \text{ р.}(1595+1695) / \text{р.}1495$			
Автономії (незалежності)	> 0,5	$\Phi.1 \text{ р.}1495 / \text{р.}1900$			
Стійкості (стабільності)	> 1,0	$\Phi.1 \text{ р.}1495/ (1595+1695)$			

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.11 Динаміка показників ліквідності (назва
підприємства), 20...-20...рр.**

Коефіцієнти	Норматив	Порядок розрахунку	На кінець 20.. року	На кінець 20.. року	Відхи- лення, (+,-)
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2 - 0,35	$1160+1165 / 1695$			
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,8 - 1	$1195 - (1100+1110) / 1695$			
Коефіцієнт покриття	1-1,25	$1195 / 1695$			

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

1. Організація фінансової діяльності та управління фінансовими ризиками підприємств у ринкових умовах (до теми № 1).

2.2. Фінансова діяльність та критерії прийняття фінансових рішень підприємством

Таблиця 2.1 Рух коштів у результаті фінансової діяльності (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Показники	Звітний період		Попередній період	
	Надходження	Видатки	Надходження	Видатки
Надходження власного капіталу		х		х
Отримання позики		х		х
Інші надходження		х		х
Погашення позик	Х		х	
Сплачені дивіденди	Х		х	
Інші платежі	Х		х	
Чистий рух коштів до надзвичайних подій				
Рух коштів від надзвичайних подій				
Чистий рух коштів від фінансової діяльності				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Показники	Звітний період		Попередній період	
	Надходження	Видатки	Надходження	Видатки
Реалізація: фінансових інвестицій		х		х
необоротних активів		х		х

Продовження таблиці 2.2

майнових комплексів		x		x
Отримані: відсотки		x		x
дивіденди		x		x
Інші надходження		x		x
Придбання: фінансових інвестицій	X		x	
необоротних активів	X		x	
майнових комплексів	X		x	
Інші платежі	X		x	
Чистий рух коштів до надзвичайних подій				
Рух коштів від надзвичайних подій				
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Оцінка і аналіз ризиків діяльності підприємства.

Метод ЧТВ базується на методології дисконтування грошових потоків. Для застосування цього підходу використовують такі етапи:

1. Знаходимо теперішню вартість кожного грошового потоку, включаючи як прибутки, так і витрати, дисконтовану на вартість капіталу.

2. Сумуємо ці дисконтовані грошові потоки і отриманий результат визначаємо як чисту теперішню вартість проєкту. Якщо ЧТВ > 0, то проєкт доцільно прийняти. У протилежному випадку від нього слід відмовитись. Якщо ми маємо два проєкти, що виключають один одного, то перевага віддається проєкту з більшим значенням ЧТВ (Net Present Value).

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{CF_t}{(1+k)^t}, \quad (2.1)$$

де CF_t - очікувані чисті грошові потоки у період t , грн;

k – вартість капіталу проєкту, грн; t – порядковий номер розрахунку; n – кількість років.

Таблиця 2.3 Розрахунок чистої теперішньої вартості (NPV) (назва проєкту підприємства)

Показники	Ймовірність виходу (Pi)	Обсяг продажу, од.	Ціна продажу, грн	ЧТВ (NPV), тис. грн
Найгірший випадок	0,25	15000	1500	5768
Базовий випадок	0,50	20000	2000	6989
Найкращий випадок	0,25	25000	2500	23390

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

$$NPV = \sum_{i=1}^n P_i(NPV_i) = 0,25 \times (-5768) + 0,5 \times 6989 + 0,25 \times 23390 = 7900 \text{ тис. грн} \quad (2.2)$$

Стандартне відхилення від NPV дорівнює 10439 тис. грн.

$$\text{Відхилення NPV} = \sqrt{\sum_{i=1}^n P_i(NPV_i - E_{NPV})^2}, \quad (2.3)$$

де E_{NPV} - очікувана чиста теперішня вартість.

Нарешті, коефіцієнт варіації ЧТВ проекту (CV) дорівнює 1,3:

$$CV_{NPV} = \frac{\text{Відхилення NPV}}{E_{NPV}} \quad (2.4)$$

Коефіцієнт варіації ЧТВ проекту можна порівняти з коефіцієнтом «середнього проекту», щоб отримати уявлення про відносну ризиковість проекту. Існуючі проекти підприємства, в середньому, мають коефіцієнт варіації приблизно 1,0. Таким чином, на основі цього виміру ризику проекту менеджери підприємства дійдуть висновку, що даний проект більш ризикований, ніж «середній» проект підприємства.

Ринковий ризик (або бета-ризик).

Середніми ризиками вважаються ті, що мають тенденцію до збільшення або зменшення синхронно з розвитком загального ринку. При цьому розраховується рівняння ризику:

$$k_s = k_{rf} + (k_m - k_{rf}) \times \beta_i, \quad (2.5)$$

k_{rf} - безризикова ставка прибутку; k_m - потрібна ставка прибутку; β_i - бета-коефіцієнт по прибутку.

Наприклад, $\beta_i = 1,1$; $k_{rf} = 8\%$; $k_m = 12\%$. Таким чином, вартість капіталу дорівнює 12,4 %.

Тобто, інвестори дадуть гроші в борг підприємству для інвестування в проекти з середнім ризиком тільки у тому випадку, якщо сподіваються заробити 12,4%, або більше на цих грошах. Якщо загальний бета-коефіцієнт підприємства знаходиться в інтервалі між 1,1 та 1,5, то його точне значення буде залежати від розміру інвестицій у проект.

Для узагальнюючої характеристики рівня ризику фінансової діяльності підприємства в цілому використовують показник – «коефіцієнт концентрації капіталу в зоні відповідного фінансового ризику». Він розраховується за такою формулою:

$$KK3P = \frac{KK3}{K} \quad (2.6)$$

де $KK3P$ – коефіцієнт концентрації капіталу підприємства в зоні відповідного фінансового ризику;

$KK3$ – об'єм капіталу підприємства, пов'язаного з операціями у відповідній зоні ризику, обсяг, грн;

K – загальна сума капіталу підприємства, грн.

За допомогою спеціальних розрахунків, необхідно провести аналіз фінансової стійкості підприємства (табл. 2.4).

Таблиця 2.4 Показники оцінки фінансового рівня економічної безпеки (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	Нормативне значення (динаміка)	Розрахункова формула
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2 - 0,35	$1160+1165 / 1695$
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,8 - 1	$1195 - (1100+1110) / 1695$
Коефіцієнт покриття	1-1,25	$1195 / 1695$
Коефіцієнт співвідношення кредиторської і дебіторської заборгованості	< 0	Відношення кредиторської заборгованості до дебіторської $\frac{\text{ф.1 (p.1595+p.1695)}}{\text{ф.1 (p.1125+p.1135+p.1155)}}$
Чистий оборотний капітал	>0 (збільшення)	Різниця між оборотними активами і поточними зобов'язаннями $\text{ф.1 (p.1195 - p.1695)}$
Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності)	>0,5	Відношення власного капіталу до підсумку балансу $\text{ф.1c.1495 / ф.1c.1900}$
Коефіцієнт фінансування	>1 (зменшення) =2	Відношення залучених коштів до власних $\text{ф.1 (p.1595+p.1695) / ф.1 p.1495}$
Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами	>0,1	Відношення чистого оборотного капіталу до оборотних активів $\text{ф.1 (p.1195 - p.1695) / ф.1 p.1195}$
Поточна платоспроможність	>0 (збільшення)	Відношення суми грошових коштів та їх еквівалентів, поточних фінансових інвестицій і власного капіталу до поточних зобов'язань $\text{ф.1 (p.1160+p.1165+p.1495) / ф.1 p.1695}$

Продовження таблиці 2.4

Коефіцієнт оборотності активів	(збільшення)	Відношення чистої виручки від реалізації до середньої величини активів підприємства ф.2 р.2000 / [ф.1 (р.1300 п. з. п. +р.1300 к. з. п)] /2
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	(збільшення)	Відношення чистої виручки від реалізації продукції до середньої величини кредиторської заборгованості ф.2 р.2000 / ф.1 [(р.1595+р.1695) п. з. п. + + (р.1595+р.1695) к. з. п.] /2
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	(збільшення)	Відношення чистої виручки від реалізації до середньої величини дебіторської заборгованості ф.2 р.2000 / ф.1 [(р.1125+р.1130+р.1135+р.1155) п. з. п. + + (р.1125+р.1130+р.1135+р.1155) к. з. п)] /2

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Оцінка фінансового рівня безпеки (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	Нормативне значення (динаміка)	20..р.	20..р.	20..р.	Відхилення 20...р. до (+,-)	
					20...р.	20...р.
Коефіцієнт покриття	> 1 1 - 1,5					
Коефіцієнт швидкої (критичної) ліквідності	0,6 - 0,8					
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2 - 0,35 (збільшення)					
Коефіцієнт співвідношення кредиторської і дебіторської заборгованості	<0					
Чистий оборотний капітал	>0 (збільшення)					
Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності)	>0,5					

Продовження таблиці 2.5

Коефіцієнт фінансування	>1 (зменшення) =2					
Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами	>0,1					
Поточна платоспроможність	>0 (збільшення)					
Коефіцієнт оборотності активів	(збільшення)					
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	(збільшення)					
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	(збільшення)					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Аналіз і оцінка фінансових ризиків (назва підприємства), 20...-20...рр.

Вид ризику	Код рядка	Причини виникнення ризику	Наслідки впливу ризику на діяльність суб'єкта господарювання	Заходи щодо зниження ризику
Ціновий	1000	Збільшення залишкової вартості нематеріальних активів	Збільшення цін на продукцію	Впровадження нововведень у виробництво
	1010	Збільшення залишкової вартості основних засобів		
	1615	Незначне скорочення заборгованості	Збільшення ліквідності підприємства	Розвиток існуючої політики управління оборотними коштами
Ризик морального зношення	1011	Збільшення первісної вартості основних засобів	втрата ОЗ частини їх вартості в результаті появи сучасніших, більш продуктивних ОЗ	Впровадження модернізації
Процентний ризик	1615	Кредиторська заборгованість дещо знизилася	Підвищення ліквідності	Розвиток існуючої політики управління оборотними коштами

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.2. Склад і динаміка власного капіталу підприємства
Таблиця 2.1 Характеристика власного капіталу (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

[illegible]

Продовження таблиці 2.1

Зменшення номінальної вартості акцій									
Інші зміни в капіталі: в т. ч. списання невідшкодованих збитків									
Безкоштовно отримані активи									
Разом зміни в капіталі									
Залишок на кінець року									
У % до залишку на початок року									

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Структура власного капіталу (назва підприємства), 20.. р.

Джерело капіталу	Сума, тис. грн		Відхилення (+, -)	Структура капіталу, %		
	на початок року	на кінець року		на початок року	на кінець року	відхилення (+, -)
Статутний капітал						
Додатковий капітал						
Резервний капітал						
Цільове фінансування						
Нерозподілений прибуток						
Всього				100,0	100,0	

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Показники використання капіталу (назва підприємства), 20..р.

№п/п	Назва показника	На початок 20.. р.	На кінець 20.. р.	Відхилення (+, -)
1.	Робочий (функціонуючий) капітал, тис. грн			
2.	Коефіцієнт фінансової стабільності			
3.	Коефіцієнт забезпеченості власним капіталом			
4.	Коефіцієнт фінансової залежності			
5.	Коефіцієнт співвідношення поточних зобов'язань і власного капіталу			

Продовження таблиці 2.3

6.	Коефіцієнт співвідношення необоротних активів і власного капіталу			
7.	Рентабельність всього вкладеного капіталу, %			
8.	Рентабельність капіталу після сплати податків, %			
9.	Рентабельність власного капіталу, %			
10.	Рентабельність позиченого капіталу, %			
11.	Рентабельність перманентного капіталу, %			
12.	Коефіцієнт оборотності всього капіталу			
13.	Коефіцієнт оборотності власного капіталу			
14.	Коефіцієнт віддачі капіталу			
15.	Коефіцієнт завантаження капіталу			
16.	Тривалість обороту власного капіталу, дні			
17.	Тривалість обороту капіталу, дні			
18.	Коефіцієнт фінансового левериджу			

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Відповідно до сучасних тенденцій в теорії і практиці фінансової діяльності вартість капіталу підприємства рекомендується розраховувати на основі використання, так званої, моделі середньозваженої вартості капіталу (Weighted Average Cost of Capital = WACC):

$$WACC = K_{вк} \frac{ВК}{К} + K_{пк} \frac{ВК}{К}, \quad (2.1)$$

де $K_{вк}$ — очікувана ставка вартості власного капіталу; $K_{пк}$ — очікувана ставка вартості позикового капіталу; $К$ — сума капіталу підприємства, тис. грн; $ВК$ — сума власного капіталу, тис. грн; $ПК$ — сума позикового капіталу, тис. грн.

Середньозважену вартість капіталу підприємства розраховують користуючись даними про структуру капіталу і вартість окремих його складових (табл.2.4).

Таблиця 2.4 Розрахунок середньозваженої вартості капіталу (назва підприємства), 20...р.

Параметри Форми капіталу	Частка в структурі капіталу, %	Ціна залучення, %	Вартість капіталу, %, ((гр. 2) x (гр. 3)/100)
1	2	3	4
Статутний капітал			
Нерозподілений прибуток			
Банківські позики			
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги			
WACC			

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

На практиці при розрахунку вартості залучення позикового капіталу слід враховувати податковий фактор. Якщо S — податковий мультиплікатор (коефіцієнт, який характеризує ставку податку на прибуток), а проценти за користування позиками відносяться на валові витрати підприємства, то модель визначення середньозваженої вартості капіталу можна уявити в такому вигляді:

$$WACC = K_{EK} \frac{EK}{K} + (1 - S) K_{ПК} \frac{ПК}{K}, \quad (2.2)$$

де: $ПК$ — сума позикового капіталу, тис. грн.

Структуру капіталу можна визначити за допомогою 2-х коефіцієнтів:

$$1. \quad K_z = \frac{\text{Зобов'язання}}{\text{Загальний капітал}},$$

$$2. \quad K_e = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Загальний капітал}}.$$

При цьому підприємство повинно підтримувати певний баланс між заборгованістю та власним капіталом.

$$K_z + K_e = 1. \quad (2.3)$$

Залучаючи капітал із різних джерел, фінансові менеджери намагаються оптимізувати структуру капіталу, щоб зменшити середньозважену вартість капіталу. Середньозважена вартість капіталу — середня ціна, яку платить підприємство за використання сукупного капіталу, сформованого з різних джерел (табл. 2.5).

Таблиця 2.5 Розрахунок середньозваженої вартості капіталу (назва підприємства), 20...р.

Складові капіталу	Балансова вартість, тис. грн	Ринкова вартість 1 акції або облігації, грн	Дохід на 1 акцію (дивіденди), грн	Питома вага	Вартість капіталу, %	Середньозважена вартість капіталу, грн
Прості акції						
Привілейовані акції						
Облігації						
Всього						

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

У процесі управління капіталом, слід враховувати, що вартість капіталу залежить від рівня підприємницького і фінансового ризику, пов'язаного з цим підприємством. Чим

вищий рівень такого ризику, тим більшу плату можуть вимагати інвестори за вкладені у підприємство кошти.

Рівень підприємницького ризику вимірюється силою впливу операційного важеля. Фінансовий ризик пов'язаний з дивідендною політикою (тому не можна зловживати довірою акціонерів, знижуючи вартість капіталу за рахунок невиплати дивідендів), із збільшенням частки позикових коштів у структурі капіталу, тому що з'являються фінансові витрати з обслуговування боргу (виплата відсотків за кредитами і облігаціями).

Збільшення частки позикового капіталу може примусити кредиторів підвищити відсоткову ставку за кредитами і фінансові витрати знову збільшаться. Крім того, виплата відсотків за кредитами відноситься до умовно-постійних витрат, і тоді збільшується рівень підприємницького ризику, пов'язаного з підприємством. Однак залучення позикового капіталу у розумних межах дає змогу одержати так званий ефект фінансового важеля (фінансового левериджу), що повинні враховувати фінансові менеджери, регулюючи структуру капіталу підприємства.

Фінансовий леверидж – означає використання боргів для фінансування інвестицій. Показником фінансового левериджу є відношення довгострокового позикового капіталу до власного капіталу. Фінансовий важіль означає включення у структуру капіталу боргу, що забезпечує постійний прибуток. Необхідно порівняти два підприємства, одне з яких використовує позиковий капітал, а друге – ні (табл. 2.6). Для цих підприємств розраховують ставку доходності:

$$\text{Ставка доходності (прибуток на власний капітал)} = \frac{\text{Чистий прибуток (прибуток після сплати податків)}}{\text{Власний капітал}}$$

(2.4)

Таблиця 2.6 Визначення показника фінансового важеля
(назва підприємства), тис. грн

Підприємства	Усі кошти	Позиковий капітал	Власний капітал	Прибуток до вирахування відсотків і податків	Виплата відсотків за кредит	Податок на прибуток	Чистий прибуток	Чистий прибуток + виплата відсотків x (ставка податку)	Прибуток на всі кошти, %	Прибуток на власний капітал, %
Перший рік										
А										
Б										
Другий рік										
А										
Б										
Третій рік										
А										
Б										

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Ефект фінансового левериджу обчислюється за формулою:

$$E_{\text{ф.л.}} = \frac{\text{Прибуток на власний капітал}}{\text{Прибуток на загальний капітал}}. \quad (2.5)$$

Однак, інші вчені для більш точного визначення ефекту фінансового левериджу, застосовують іншу формулу, яка враховує більше чинників при обрахунку ефекту фінансового левериджу:

$$E_{\text{ф.л.}} = (1 - \Pi)(EP - \text{ССК}) \cdot \frac{ЗК}{ВК}, \quad (2.6)$$

де Π — ставка податку на прибуток;

EP — економічна рентабельність;

ССК — середня ставка за кредит;

ЗК — обсяг залучених коштів, грн;

ВК — обсяг власних коштів, грн.

Ця формула містить такі складові:

1. Диференціал фінансового левериджу ($EP - \text{ССК}$), який характеризує різницю між рівнем рентабельності активів підприємства і рівнем ставки відсотка за кредит.

2. Коефіцієнт фінансового левериджу $ЗК/ВК$, який характеризує обсяг позикового капіталу на одиницю власного капіталу. Вважають, що коефіцієнт фінансового левериджу не повинен перевищувати одиниці, інакше фінансовий ризик буде значним і підприємство може потрапити у залежність від зовнішнього джерела фінансування.

3. Фінансування діяльності підприємств та оцінка доцільності вкладення інвестицій (до теми № 3)

2.2. Внутрішні джерела фінансування діяльності підприємства (табл. 2.1).

Таблиця 2.1 Наявність та структура внутрішніх джерел фінансування (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%
Чистий прибуток				
Амортизаційні відрахування				
Забезпечення наступних витрат і платежів				
Всього джерел		100.0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Основою розрахунку загального Cash-flow є операційний Cash-flow, який характеризує величину чистих грошових потоків, що утворюються в результаті операційної діяльності, тобто частина виручки від реалізації, яка залишається в розпорядженні підприємства в певному періоді після здійснення всіх грошових видатків операційного характеру. Цей показник можна розглядати як критерій оцінки внутрішнього потенціалу фінансування підприємства. Схема розрахунку операційного Cash-flow з умовними сумами прямим і непрямим методами наведена в табл. 2.2. Базову інформацію для розрахунків взято із форм №1, 2 та 3.

Таблиця 2.2 Розрахунок операційного Cash-Flow (назва підприємства), 20...р., тис. грн

Показники	Значення
ПРЯМИЙ МЕТОД	
(+) Грошові надходження від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	1200
(-) Грошові виплати постачальникам за сировину, матеріали, послуги тощо	600
(-) Грошові видатки на утримання персоналу	400
(+) Інші грошові надходження, які не належать до інвестиційної та фінансової діяльності	—
(-) Інші грошові видатки для покриття операційних витрат, які не стосуються інвестиційної та фінансової діяльності	100
(-) Сплата процентів за користування позичками	15
(-) Сплата податків на прибуток	24
= Cash-flow (операційний)	61

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Якщо операційний Cash-flow скоригувати на позитивний (негативний) Cash-flow від інвестиційної діяльності, то ми отримаємо так званий Free (незалежний) Cash-flow, що характеризує здатність підприємства забезпечити операційну діяльність та планові інвестиції за рахунок внутрішніх фінансових джерел (незалежно від зовнішнього фінансування). Від'ємне значення Free Cash-flow, показує, що для здійснення запланованих видатків підприємство має потребу у зовнішньому фінансуванні, яка утворилася в результаті дефіциту внутрішніх джерел фінансування. Позитивне значення Free Cash-Flow свідчить про наявність надлишку коштів, які можуть бути використані для таких цілей: виплата дивідендів, погашення банківських позик, викуп власних корпоративних прав тощо.

2.4. Планування та методи оцінки інвестицій підприємств

Метод розрахунку чистого приведеного ефекту:

$$NPV = \sum \frac{P_n}{(1+r)^n} - IC, \quad (2.1)$$

де NPV – чистий приведений ефект, грн;

P_n – грошовий потік упродовж n років, грн;

r – ставка дисконтування;

IC – сума початкових інвестицій, грн.

Таким чином, чистий приведений ефект дорівнює різниці між дисконтованою вартістю та сумою інвестиції. Якщо: $NPV > 0$, інвестиції дадуть прибуток; $NPV < 0$, інвестиції будуть збитковими; $NPV = 0$, інвестиції не дадуть ні прибутку, ні збитку.

$$NPV = \sum \frac{P_n}{(1+r)^n} - \sum \frac{IC}{(1+r)^n} + \sum \frac{RC}{(1+r)^n}, \quad (2.2)$$

Метод розрахунку індексу рентабельності інвестицій:

$$PI = \sum \frac{P_n}{(1+r)^n} / IC \quad (2.3)$$

Якщо $PI > 1$, інвестиції рентабельні; $PI < 1$, інвестиції збиткові; $PI = 1$, інвестиції не збиткові й не рентабельні.

Таким чином, інвестиції виправдані лише тоді, коли їхня рентабельність вища за 1. Тобто $PI > 1$.

Метод розрахунку норми рентабельності інвестицій

Нормою рентабельності (IRR) чи прибутку інвестиції є таке значення коефіцієнта дисконтування, коли NPV проекту дорівнює 0:

$$IRR = r \text{ при } NPV = 0.$$

Коли грошовий потік не є постійною величиною, тоді необхідно використовувати таку формулу:

$$IRR = r_1 + \frac{NPV_1}{NPV_2 - NPV_1} \times (r_2 - r_1) \quad (2.4)$$

r_1 — значення табульованого коефіцієнта дисконтування, за якого $NPV > 0$;

r_2 — значення табульованого коефіцієнта дисконтування, за якого $NPV < 0$.

Точність розрахунку за цією формулою буде тим більша, чим менша різниця між r_1 та r_2 . При цьому необхідною умовою є $\min NPV_2 > 0$ при r_2 , та $\max NPV_2 < 0$ при r_2 .

Метод визначення строку окупності інвестицій:

$$PP = \sum_{n=1}^n P_n \geq IC, PP = \min n \quad (2.5)$$

Як видно з наведеної формули, зіставлення інвестицій роблять з грошовим потоком від проекту. Як тільки він перевищить їх, період, у якому це сталося, і буде вважатися кінцевим у визначенні терміну окупності інвестицій.

Метод розрахунку коефіцієнтів ефективності:

$$ARR = \frac{PN}{1/2(IC + RV)}, \quad (2.6)$$

де ARR—коефіцієнт ефективності інвестицій;

RV—ліквідаційна вартість обладнання, грн;

IC —середня величина початкових інвестицій, грн;

PN— середньорічний прибуток за час дії проекту, грн.

Формула розрахунку коефіцієнта ефективності інвестицій має окремі особливості. Перша із них полягає в тому, що як економічний ефект тут використовують чистий прибуток, а не грошовий потік. Друга особливість — чистий прибуток беруть без урахування його поточної вартості. Це, безумовно, з одного боку, спрощує розрахунки, але, з іншого, може

призвести до неправильного тлумачення одержаних результатів.

Чистий приведений дохід (ЧПД):

$$ЧПД = \sum ГП - IC \quad (2.7)$$

де $\sum ГП$ — сума грошового потоку (в теперішній вартості) за весь період експлуатації інвестиційного проекту;

IC — сума інвестиційних коштів, спрямованих на реалізацію інвестиційного проекту.

Індекс дохідності (ІД) визначається за формулою:

$$^2\ddot{A} = \sum \frac{\tilde{A}\tilde{I}}{^2\tilde{N}}, \quad (2.8)$$

Період окупності ($\ddot{I}\tilde{I}$) є одним з найпоширеніших показників оцінки інвестицій і визначається за формулою:

$$\ddot{I}\tilde{I} = \frac{^2\tilde{N}}{\tilde{A}\tilde{I}}, \quad (2.9)$$

де $\tilde{A}\tilde{I}\tilde{N}$ — середня сума грошового потоку (у теперішній вартості).

2.5. Відображення вартості фінансових інвестицій у звітності підприємства

Згідно з П(С)БО 12 алгоритм розрахунку ефективної ставки процента за інвестиціями з дисконтом має такий вигляд:

$$Red = \frac{i + d/n}{(Ke + Ki)/2} * 100\%, \quad (2.10)$$

Якщо кошти вкладаються з премією, то ефективну ставку відсотка рекомендується розраховувати за такою формулою:

$$Rep = \frac{i - g/m}{(Ke + Kk)/2} \cdot 100\% \quad (2.11)$$

Таблиця 2.3 Розрахунок вартості інвестиції (назва підприємства), 20...-20...рр.

Період	Номінальна сума відсотків (за фіксованою ставкою), грн	Сума відсотка за ефективною ставкою, грн	Сума амортизації дисконту, грн (гр. 3 – гр. 2)	Амортизована собівартість інвестиції, грн
1	2	3	4	5
На момент здійснення інвестицій	—	—	—	
За 1-й рік				

Продовження таблиці 2.3

За 2-й рік				
За 3-й рік				
За 4-й рік				
За 5-й рік				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Охарактеризований метод застосовується здебільшого для обліку фінансових інвестицій, що утримуються підприємством до їх погашення. Як правило, це довгострокові фінансові вкладення, наприклад, в облігації чи привілейовані акції інших підприємств.

Таблиця 2.4 Канали надходження готівкових коштів на
(назва підприємства), 20.. р.

Канали надходження	Сума, тис.грн	Структура, %
З поточного рахунку		
За реалізовану продукцію		
Інші надходження		
Повернено підзвітні кошти		
Разом		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

4, 5. Організація фінансової діяльності фермерських господарств та підприємств різних форм власності (до тем № 4, 5)

2.2. Формування грошових потоків та характеристика розрахункових операцій підприємства

Таблиця 2.1 Канали готівкових видатків на
(назва підприємства), 20.. р.

Канали видатків	Сума, тис.грн	Структура, %
На поточний рахунок		
За продукцію, роботи і послуги		
Оплата праці		
Безпроцентні споживчі позики		
Підзвітні суми		
Разом		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.2 Рух грошових коштів на (назва підприємства),
20...-20...рр., тис. грн**

Стаття	20.. р.		20.. р.		20.. р.	
	надход- ження	ви- дат- ки	надход- ження	ви- дат- ки	над-ход- ження	ви- дат- ки
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності						
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування						
Коригування на амортизацію необоротних активів		X		X		X
Збільшення (зменшення) забезпечень						
Збиток (прибуток) від неопераційної діяльності						
Витрати на сплату відсотків		X		X		X
Прибуток (збиток) від операційної діяльності до зміни в чистих оборотних активах						
Зменшення (збільшення): оборотних активів						
витрат майбутніх періодів						
Збільшення (зменшення): поточних зобов'язань						
доходів майбутніх періодів						
Грошові кошти від операційної діяльності						
Сплачений податок на прибуток	X		X		X	
Чистий рух коштів до надзвичайних подій						
Рух коштів від надзвичайних подій						
Чистий рух коштів від операційної діяльності						
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності						
Реалізація необоротних активів	-	X		X		X
Придбання необоротних активів	X		X		X	
Інші платежі	X		X		X	
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	X		X		X	
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-		-		-	
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності						
Отримані позики		X		X		X
Інші надходження		X		X		X
Погашення позик	X		X		X	
Інші платежі	X		X		X	
Чистий рух коштів до надзвичайних подій						
Чистий рух коштів від фінансової діяльності						
Чистий рух коштів за звітний період						
Залишок коштів на початок року		X		X		X
Залишок коштів на кінець року		X		X		X

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Формування фінансових результатів від операційної діяльності (назва підприємства), 20..-20...рр., тис. грн

Показники	20..р.	20..р.	20..р	20..р. до 20..р., %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)				
Інші операційні доходи				
Разом чисті доходи				
Матеріальні витрати				
Витрати на оплату праці				
Відрахування на соціальні заходи				
Амортизація				
Інші операційні витрати				
Інші звичайні витрати				
Разом витрати				
Чистий прибуток (збиток)				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Обороти по касі (назва підприємства), 20.. р.

Місяць	Надійшло до каси		Вибуло з каси	
	грн	%	грн	%
Січень				
....				

Разом		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5. Оцінка стану кредиторської заборгованості на (назва підприємства), 20.. р.

Показники	На початок року		На кінець року		Відхи- лення (+;-), тис. грн
	Сума, тис.грн	Струк- тура, %	Сума, тис.грн	Струк- тура, %	
Короткострокові кредити банків					
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги					
Поточні зобов'язання за розрахунками:					
з бюджетом					
з позабюджетних платежів					
зі страхування					
з оплати праці					
Всього поточних зобов'язань		100,0		100,0	

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємств)

Таблиця 2.6 Виконання податкової дисципліни (назва підприємства), 20.. р.

Види податків і зборів	20.. р.			20.. р.		
	Нараховано, тис. грн	Сплачено, тис. грн	% виконання зобов'язань	Нараховано, тис. грн	Сплачено, тис. грн	% виконання зобов'язань
Фіксований сільськогосподарський податок						
Податок на додану вартість						
Податок на доходи фізичних осіб						
Інші податки і відрахування в бюджет						
Разом податків і зборів						

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Канали надходження безготівкових коштів на (назва підприємства), 20.. р.

Канали надходження	Сума, тис. грн	Структура, %
З каси		
За реалізовану продукцію		
За надані послуги		
Інші надходження		
Разом		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.8 Динаміка обсягів реалізованої продукції рослинництва (назва підприємства), 20.. р.

Види продукції	20..р		20..р		Відхилення (+; -)	
	кількість, ц	виручка, грн	кількість, ц	виручка, грн	кількість, ц	виручка, грн
Пшениця						
.....						
Всього	х		х		х	

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.9 Обороти по рахунках у банку (назва підприємства), 20.. р.

Місяць	Надійшло на рахунки		Вибуло з рахунків	
	грн	%	грн	%
Січень				
.....				
Грудень				
Разом		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.10 Динаміка обсягів реалізованої продукції
рослинництва (назва підприємства), 20.. р.

Види продукції	20..р		20..р		Відхилення (+; -)	
	кількість, ц	виручка, грн	кількість, ц	виручка, грн	кількість, ц	виручка, грн
Пшениця						
.....						
Всього	х		х		х	

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.11 Розрахунок 4 групи Єдиного податку в (назва
підприємства), 20.. р.

Види угідь	Площа, га			Ставка, %	Грошова оцінка 1 га, грн	Сума податку, грн		
	20..р.	20..р.	20..р.			20.. р.	20.. р.	20.. р.
Рілля								
Пасовища								
Багаторічні насадження								
Всього				Х	Х			

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.12 Динаміка обсягу та структури напрямів
використання прибутку (назва підприємства),
20..-20...рр., тис. грн

Напрямки використання	20.. р.		20.. р.	
	тис.грн	%	тис.грн	%
Використано прибутку, всього		100,0		100,0
Перераховано в бюджет				
Залишено в розпорядженні підприємства у тому числі використано:				
на створення резервного (страхового) фонду				
на виробничий розвиток				
- на соціальний розвиток				
- на заохочення				
- на інші цілі				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.13 Динаміка обсягу та структури напрямів
використання чистого прибутку (назва підприємства),
20..-20...рр., тис. грн

Напрямки використання	20.. р.		20.. р.	
	тис.грн	%	тис.грн	%
Створення резервного фонду				
Виплата дивідендів				
Поповнення статутного фонду				
Інші напрямки використання				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

6. Організаційні та галузеві особливості фінансів підприємств (тема 6)

2.2. Формування грошових потоків та характеристика розрахункових операцій

Таблиця 2.1. Рух грошових коштів (назва підприємства),

тис. грн

Стаття	20.. р.		20.. р.		20.. р.	
	надход-ження	ви-дат-ки	надход-ження	ви-дат-ки	надход-ження	ви-дат-ки
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності						
Прибуток(збиток)від звичайної діяльності до оподаткування						
Коригування на: амортизацію необоротних активів		X		X		X
Збільшення (зменшення) забезпечень						
Збиток (прибуток) від неопераційної діяльності						
Витрати на сплату відсотків		X		X		X
Продовження таблиці 2.1						
Прибуток (збиток) від операційної діяльності до зміни в чистих оборотних активах						
Зменшення (збільшення): оборотних активів						
витрат майбутніх періодів						
Збільшення (зменшення):						
- поточних зобов'язань						
- доходів майбутніх періодів						
Грошові кошти від операційної діяльності						
Сплачені: податки на прибуток	X		X		X	
Чистий рух коштів до надзвичайних подій						
Рух коштів від надзвичайних подій						
Чистий рух коштів від операційної діяльності						
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності						
Реалізація: необоротних активів	-	X		X		X
Придбання: необоротних активів	X		X		X	
Інші платежі	X		X		X	
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	X		X		X	
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-		-		-	
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності						
Отримані позики		X		X		X
Інші надходження		X		X		X

Продовження таблиці 2.1

Погашення позик	X		X		X	
Інші платежі	X		X		X	
Чистий рух коштів до надзвичайних подій						
Чистий рух коштів від фінансової діяльності						
Чистий рух коштів за звітний період						
Залишок коштів на початок року		X		X		X
Залишок коштів на кінець року		X		X		X

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Канали надходження готівкових коштів (назва підприємства) за 20.. р.

Канали надходження	Сума, тис.грн	Структура, %
З поточного рахунку		
За реалізовану продукцію		
Інші надходження		
Повернено підзвітні кошти		
Разом		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Оцінка стану кредиторської заборгованості (назва господарства) за 20.. рік

Показники	На початок року		На кінець року		Відхилення (+;-), тис. грн
	Сума, тис.грн	Структура, %	Сума, тис.грн	Структура, %	
Короткострокові кредити банків					
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги					
Поточні зобов'язання за розрахунками:					
з бюджетом					
з позабюджетних платежів					
зі страхування					
з оплати праці					
Всього поточних зобов'язань		100,0		100,0	

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Канали готівкових видатків (назва підприємства) у 20.. році

Канали видатків	Сума, тис.грн	Структура, %
На поточний рахунок		
За продукцію, роботи і послуги		
Оплата праці		
Безпроцентні споживчі позики		
Підзвітні суми		
Разом		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.5 Розрахунок 4 Групи Єдиного податку
податку(назва підприємства)**

Види угідь	Площа, га			Ставка, %	Грошова оцінка 1 га, грн	Сума податку, грн		
	20..р.	20..р.	20..р.			20.. р.	20.. р.	20.. р.
Рілля								
Пасовища								
Багаторічні насадження								
Всього				X	X			

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.6 Канали надходження безготівкових коштів
(назва підприємства), 20.. р.**

Канали надходження	Сума, тис. грн	Структура, %
З каси		
За реалізовану продукцію		
За надані послуги		
Інші надходження		
Разом		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Обороти по касі (назва підприємства), 20... рік

Місяць	Надійшло до каси		Вибуло з каси	
	грн	%	грн	%
Січень				
....				

Разом		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.8 Канали безготівкових видатків (назва
підприємства) у 20.. році**

Канали видатків	Сума, тис. грн	Структура, %
До каси		
За товари, роботи, послуги		
Податки та обов'язкові платежі		
Інші видатки		
Разом		100,0

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.9 Виконання податкової дисципліни
(назва підприємства)**

Види податків і зборів	20.. р.			20.. р.		
	Нараховано, тис. грн	Сплачено, тис. грн	% виконання зобов'язань	Нараховано, тис. грн	Сплачено, тис. грн	% виконання зобов'язань
Фіксований сільськогосподарський податок						
Податок на додану вартість						
Податок на доходи фізичних осіб						
Інші податки і відрахування в бюджет						
Разом податків і зборів						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.10 Використання чистого прибутку
(назва підприємства)**

Напрямки використання	20.. рік		20.. рік	
	тис.грн	%	тис.грн	%
Створення резервного фонду				
Виплата дивідендів				
Поповнення статутного фонду				
Інші напрямки використання				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.11 Формування фінансових результатів від операційної діяльності (назва підприємства), тис. грн

Показники	Роки			20..р. до 20..р., (%)
	20..	20..	20..	
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)				
Непрямі податки та інші вирахування з доходу				
Чистий дохід				
Інші операційні доходи				
Разом чисті доходи				
Матеріальні витрати				
Витрати на оплату праці				
Відрахування на соціальні заходи				

Продовження таблиці 2.11

Амортизація				
Інші операційні витрати				
Інші звичайні витрати				
Разом витрати				
Чистий прибуток (збиток)				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.12 Обороти по рахунках у банку (назва підприємства), 20.. рік

Місяць	Надійшло на рахунки		Вибуло з рахунків	
	грн	%	грн	%
Січень				
.....				
Грудень				
Разом		100,0		100,0

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.13 Реалізація продукції рослинництва (назва підприємства)

Види продукції	20..р		20..р		Відхилення (+; -)	
	кількість, ц	виручка, грн	кількість, ц	виручка, грн	кількість, ц	виручка, грн
Пшениця						
.....						
Всього	х		х		х	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.14 Використання прибутку (назва підприємства)

Напрямки використання	20.. рік		20.. рік	
	тис.грн	тис.грн	тис.грн	тис.грн
Перераховано в бюджет				
Залишено в розпорядженні підприємства				
у тому числі використано:				
на створення резервного (страхового) фонду				
на виробничий розвиток				
на соціальний розвиток				
на заохочення				
на інші цілі				
Використано прибутку всього		100,0		100,0

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

7. Державне регулювання фінансової діяльності підприємств (до теми №7)

2.2. Державне регулювання організації, дисципліни та охорони праці на підприємствах

Таблиця 2.1 Динаміка трудомісткості центнера основних видів продукції сільського господарства (назва підприємства)
20...-20...рр., людино-годин на 1 ц

Види продукції	20...р.	20...р.	20...р.	Відхилення (+, -)
Зернові та зернобобові				
Цукровий буряк				
Соняшник				
Овочі				
Молоко				
Приріст живої маси ВРХ				
Приріст свиней				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Формування фонду оплати праці в 20... р. в розрізі місяців у (назва підприємства)

Місяць	Доходи		Фонд оплати праці		Перевищення доходів над фондом оплати праці, тис. грн
	квартал	тис. грн	тис. грн	%	
Січень	1				
Лютий					
Березень					
Квітень	2				
Травень					
Червень					
Липень	3				
Серпень					
Вересень					
Жовтень					
Листопад					
Грудень					
Разом	X			100	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Формування фонду оплати праці в 20...р. в розрізі галузевих напрямів у (назва підприємства)

Галузевий напрямок	Доходи, тис. грн	Фонд оплати праці		Частка фонду оплати праці в доходах, %
		тис. грн	%	
Рослинництво				
Тваринництво				
Разом				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Формування фонду оплати праці в 20...р. в розрізі категорій працівників у (назва підприємства)

Оплата праці	Сума, тис. грн	Структура, %
Основних працівників		
Сезонних працівників		
Тимчасових працівників		
Разом		100,0

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Динаміка трудомісткості центнера основних видів продукції сільського господарства (назва підприємства) 20...-20...рр., людино-годин на 1 ц

Види продукції	20...р.	20...р.	20...р.	Відхилення (+, -)
Зернові та зернобобові				
Цукровий буряк				
Соняшник				
Овочі				
Молоко				
Приріст живої маси ВРХ				
Приріст свиней				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Склад і структура фонду оплати праці в (назва підприємства) 20...р.

Складові	Сума, тис. грн	Структура, %
Основна оплата праці:		
в тому числі:		
- відрядна		
- погодинна		
Додаткова оплата праці:		
в тому числі		
- премії та доплати		
Разом		

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Структура трудових ресурсів (назва підприємства) 20...-20...рр.

Показники	Роки						20... р. у % до	
	20...		20...		20...		20... р.	20... р.
	осіб	%	осіб	%	Осіб	%		
Чисельність зайнятих у сільськогосподарському виробництві								
в т.ч. -в рослинництві								
- в тваринництві								

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.8 Витрати на оплату праці з нарахуваннями в
(назва підприємства) 20...р.**

Види продукції	Витрати на оплату праці з нарахуваннями			Питома вага витрат на оплату праці в структурі собівартості продукції, %
	На 1 ц продукції, грн	На 1 га, грн	На 1 голову	
Зернові та зернобобові				
Цукровий буряк				
Соняшник				
Овочі				
Молоко				
Приріст живої маси ВРХ				
Приріст свиней				
.....				
.....				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

8. Організація фінансових відносин підприємств (до теми 8)

2.2. Методика складання річного плану економічного і соціального розвитку підприємств

Основні розділи річного плану економічного і соціального розвитку сільськогосподарського підприємства:

1) основні економічні показники плану; 2) планування розвитку галузей рослинництва; 3) планування розвитку галузей тваринництва; 4) планування роботи підсобних підприємств, і допоміжних виробництв; 5) план по праці і фонду заробітної плати (оплати праці); 6) планування засобів виробництва; 7) планування собівартості продукції і рентабельності виробництва; 8) соціальний розвиток працівників; 9) фінансовий план.

Таблиця 2.1 Динаміка виробництва вартості валової продукції сільського господарства (назва підприємства) в постійних цінах 2010 р., 20...-20...рр.

Показники	20...р.	20...р.	20...р.	20...р. у % до 20...р.
Вартість валової продукції сільського господарства в поточних цінах 2010 р., тис. грн, в тому числі:				
- вартість валової продукції рослинництва				
- вартість валової продукції тваринництва				
Вартість валової продукції сільського господарства на 1 га сільськогосподарських угідь, грн				
Вартість валової продукції сільського господарства на 1 середньооблікового працівника, грн				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Показники ефективності виробництва сільськогосподарської продукції (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показник	Роки			20...р у % до	
	20....	20....	20....	20...р.	20...р.
Прибуток (збиток) від реалізації продукції, тис. грн					
у тому числі:					
продукція рослинництва					
продукція тваринництва					
Рівень рентабельності виробництва сільськогосподарської продукції, %					
у тому числі:					
продукція рослинництва					
продукція тваринництва					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Формування виручки від реалізації сільськогосподарської продукції та фінансових результатів у (назва підприємства), 20...р.

Вид продукції	Реалізація, усього			Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	Фінансові результати	
	кількість, ц	ціна, грн/ц	виручка, тис. грн		Прибуток (збиток), тис. грн (+, -)	Рівень рентабельності, %
Зернові й зернобобові, усього						
у тому числі:						
озима пшениця						
кукурудза						
Цукрові буряки						
Інша продукція рослинництва						
Разом по рослинництву						
Молоко						
Велика рогата худоба:						
- на м'ясо						
- на племпродаж						
Яйця, тис. шт.						
Інша продукція тваринництва						
Разом по тваринництву						
Промислова продукція						
Реалізація іншої продукції, робіт та послуг						
Усього						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.4 Основні джерела фінансування діяльності
(назва підприємства), 20...р., тис. грн**

Витрати	Джерела фінансування						Разом
	Прибуток підприємства	Амортизаційні відрахування	Цільове фінансування	Кошти спеціальних фондів	Інші власні джерела	Кредит банку	
Капітальні вкладення – інвестиції							
Приріст нормативів власних оборотних активів, тощо							
Разом							

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.4. Цінові, фінансово-кредитні та податкові відносини сільськогосподарського підприємства

Таблиця 2.5 Структура валового збору та реалізації продукції сільського господарства у (назва підприємства), 20...р., тис. грн

Види продукції	Валовий збір, ц	Структура валового збору, %	Реалізовано продукції, ц	Відношення реалізованої продукції в % до	
				валового збору	підсумку
Зернові та зернобобові					
Цукровий буряк					
Соняшник					
Овочі					
Молоко					
Приріст живої маси ВРХ					
Приріст свиней					
.....					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Система факторів, що впливають на процес ціноутворення на (назва підприємства), 20...р.

Група факторів	Зміст дії фактору	Характер впливу	Вид фактору залежно від часу дії
Витрати	Подорожчання палива, що призвело до росту транспортних витрат	Негативний	Довгостроковий
Стан конкуренції	Зниження конкурентом роздрібної ціни на товар А	Негативний	Середньостроковий
Стан ринкової ситуації	Сезонне падіння попиту на товар А	Негативний	Середньостроковий

Фактори наведені в таблиці являються прикладом

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

9. Формування фінансової політики та фінансового механізму підприємств (до теми №9)

2.3. Способи формування фінансових ресурсів підприємства, напрями фінансового забезпечення

Таблиця 2.1 Обсяг запозичених кредитів (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Показник	Роки			20...р. у % до	
	20....	20....	20....	20...р.	20...р.
Обсяг запозичених кредитів, усього					
у т. ч. пільгових					
Із загального обсягу кредитів:					
- довгострокові					
- короткострокові					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Обсяг інвестицій в основний капітал основних джерел їх фінансування (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Показник	Роки			20...р. у % до	
	20....	20....	20....	20...р.	20...р.
Обсяг інвестицій у сільське господарство, усього					
у т. ч. за рахунок:					
- власних коштів сільськогосподарського виробництва					
Продовження таблиці 2.1.					
залучених					
- інших джерел					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.4. Програми фінансової державної підтримки підприємств, стимулювання розвитку перспективних процесів

Таблиця 2.3 Обсяги бюджетного фінансування (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Показник	Роки			20...р. у % до	
	20....	20....	20....	20...р.	20...р.
Обсяги бюджетного фінансування, усього					
Обсяги фінансування програм виробничого спрямування					
Обсяги фінансування за рахунок бюджетних дотацій					
Обсяги бюджетного фінансування за рахунок ПДВ					
Інші напрями бюджетного фінансування					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Обсяги державної підтримки шляхом здешевлення вартості страхових премій при страхуванні сільськогосподарських культур (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Показник	Роки			20...р. у % до	
	20....	20....	20....	20...р.	20...р.
Страхові субсидії					
Частка застрахованої площі у загальному обсязі посівних площ, %					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Обсяги бюджетного фінансування сільського господарства (назва підприємства) в розрізі галузей, 20...-20...рр., тис. грн

Показник	Роки			20...р. у % до	
	20....	20....	20....	20...р.	20...р.
Отримано коштів, усього					
у т. ч.:					
для підтримки виробництва продукції рослинництва:					
- озимих зернових культур					
- ярих зернових та зернобобових					
- ріпаку (озимого і ярого)					
- льону-довгунцю					
- конопель					
для розвитку тваринництва:					
- за велику рогату худобу					
- за свиней					
- за птицю всіх видів					
- за молоко					
- за інше					
для здійснення заходів з відтворення водних живих ресурсів					
за іншими видами (напрямами) державної підтримки					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

10. ВПЛИВ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ НА ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА (до теми 10)

2.3. Аналіз фінансових результатів діяльності сільськогосподарського підприємства.

Таблиця 2.1 Реалізація продукції рослинництва (назва підприємства), 20...-20... рр.

Види продукції	20... р.		20... р.		Відхилення (+; -)	
	кількість, ц	виручка, грн	кількість, ц	виручка, грн	кількість, ц	виручка, грн
Пшениця						
.....						
Всього	х		х		х	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Наявність та структура внутрішніх джерел фінансування (назва підприємства), 20...-20... рр.

Показники	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Чистий прибуток						
Амортизаційні відрахування						
Забезпечення наступних витрат і платежів						
Всього джерел		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Розрахунок 4 Групи Єдиного податку (назва підприємства), 20...-20... рр.

Види угідь	Площа, га			Ставка, %	Грошова оцінка 1 га, грн	Сума податку, грн		
	20... р.	20... р.	20... р.			20... р.	20... р.	20... р.
Рілля								
Пасовища								
Багаторічні насадження								
Всього				X	X			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Виконання податкової дисципліни (назва підприємства), 20...-20... рр.

Види податків і зборів	20... р.				20... р.				20... р.			
	нараховано, тис. грн	сплачено, тис. грн	%	виконання	нараховано, тис. грн	сплачено, тис. грн	%	виконання	нараховано, тис. грн	сплачено, тис. грн	%	виконання зобов'язань
4 Група Єдиного податку												
Податок на додану вартість												
Податок на доходи фізичних осіб												
Інші податки і відрахування в бюджет												
Разом податків і зборів												

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Формування фінансових результатів від операційної діяльності (назва підприємства),
20...-20... рр., тис. грн

Показники	Роки			20... р. до 20... р., (%)
	20...	20...	20...	
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)				
Непрямі податки та інші вирахування з доходу				
Чистий дохід				
Інші операційні доходи				
Разом чисті доходи				
Матеріальні витрати				
Витрати на оплату праці				
Відрахування на соціальні заходи				
Амортизація				
Інші операційні витрати				
Інші звичайні витрати				
Разом витрати				
Чистий прибуток (збиток)				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Використання прибутку (назва підприємства),
20...-20... рр.

Напрями використання	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Використано прибутку, всього		100,0		100,0		100,0
Перераховано в бюджет						
Залишено в розпорядженні підприємства						
тому числі використано:						
на створення резервного (страхового) фонду						
на виробничий розвиток						
на соціальний розвиток						
на заохочення						
на інші цілі						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Використання чистого прибутку (назва підприємства), 20...-20... рр.

Напрями використання	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Створення резервного фонду						
Виплата дивідендів						
Поповнення статутного фонду						
Інші напрями використання						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

11. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ (до теми №11)

2.2. Організація процесу фінансового контролю на підприємстві

Таблиця 2.1 Оцінка складу і структури доходів (назва підприємства), 20...-20... рр.

Доходи	20... р.		20... р.		20... р.		20... р. порівняно з (+, -)	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	20.. р.	20.. р.
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)								
Інші операційні доходи								
Дохід від участі в капіталі								
Інші фінансові доходи								
Інші доходи								
Надзвичайні доходи								
Разом								

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Динаміка чистого доходу (виручки) від реалізації сільськогосподарської продукції (назва підприємства), 20...-20... рр.

Види продукції	20... р.		20... р.		20... р.		Відхилення (+, -) 20... р. порівняно з	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	20... р.	20... р.
Зернові та зернобобові								
Всього по сільськогосподарській продукції								

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Використання чистого прибутку (назва підприємства), 20...-20... рр.

Напрями використання	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Створення резервного фонду						
Виплата дивідендів						
Поповнення статутного фонду						
Інші напрями використання						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Формування фінансових результатів від операційної діяльності (назва підприємства), 20...-20... рр., тис. грн

Показники	Роки			20... р. до 20... р., (%)
	20...	20...	20...	
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)				
Непрямі податки та інші вирахування з доходу				
Чистий дохід				
Інші операційні доходи				
Разом чисті доходи				
Матеріальні витрати				
Витрати на оплату праці				
Відрахування на соціальні заходи				
Амортизація				
Інші операційні витрати				
Інші звичайні витрати				
Разом витрати				
Чистий прибуток (збиток)				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Див. таблиці 2.6-2.7 до теми 10.

Таблиця 2.4 Порівняння дебіторської та кредиторської заборгованості (назва підприємства), 20...-20... рр.

Статті заборгованості	Дебіторська заборгованість, тис. грн			Кредиторська заборгованість, тис. грн		
	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20...р .
Заборгованість за товари (роботи, послуги)						
Заборгованість за розрахунками:						
з бюджетом						
зі страхування						
з оплати праці						
із внутрішніх розрахунків						
Інша поточна заборгованість						
Всього заборгованості		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Виконання податкової дисципліни (назва підприємства), 20...-20... рр.

Види податків і зборів	20... р.			20... р.			20... р.		
	нараховано, тис. грн	сплачено, тис. грн	% виконання зобов'язань	нараховано, тис. грн	сплачено, тис. грн	% виконання зобов'язань	нараховано, тис. грн	сплачено, тис. грн	% виконання зобов'язань
4 Група Єдиного податку									
Податок на додану вартість									
Податок на доходи фізичних осіб									
Інші податки і відрахування в бюджет									
Разом податків і зборів									

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.6 Розрахунок групи Єдиного податку (назва підприємства),
20...-20... рр.**

Види угідь	Площа, га			Ставка, %	Грошова оцінка 1 га, грн	Сума податку, грн		
	20... р.	20... р.	20... р.			20... р.	20... р.	20... р.
Рілля								
Пасовища								
Багаторічні насадження								
Всього				X	X			

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Результативність фінансового контролю на підприємстві

Таблиця 2.7 Результати фінансового контролю діяльності (назва підприємства), 20...-20... рр., тис. грн

Показники	Роки			20... р. до 20... р., (%)
	20...	20...	20...	
Проведено ревізій і перевірок, одиниць				
Виявлено фінансових порушень, що призвели до збитків				
у тому числі бюджетних ресурсів				
Виявлено незаконних витрат ресурсів				
у тому числі бюджетних ресурсів				
Виявлено нецільові витрати бюджетних коштів				
Виявлено нестач ресурсів				
Виявлено інших порушень фінансової дисципліни				
Завищення кредиторської заборгованості за розрахунками з фізичними та юридичними особами				
Зниження в обліку боргових зобов'язань				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

12. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА (до теми №12)

2.2. Оцінка ризиків фінансової діяльності підприємства за абсолютними показниками

Таблиця 2.1 Динаміка собівартості виробництва
сільськогосподарських культур (назва підприємства),
20...-20... рр., грн/ц

Види культур	20... р.	20... р.	20... р.	Відхилення (+, -) 20... р. порівняно з	
				20... р.	20... р.
Зернові та зернобобові					
Технічні					
Олійні					
.....					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Динаміка чистого доходу (виручки) від
реалізації сільськогосподарської продукції (назва
підприємства), 20...-20... рр.

Види продукції	20... р.		20... р.		20... р.		Відхилення (+, -) 20... р. порівняно з	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	20... р.	20... р.
Зернові та зернобобові								
.....								
Всього по сільсько-господарській продукції		100,0		100,0		100,0		

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Динаміка собівартості виробництва
сільськогосподарських культур (назва підприємства), 20...-
20... рр., грн/ц

Види культур	20... р.	20... р.	20... р.	Відхилення (+, -) 20... р. порівняно з	
				20... р.	20... р.
Зернові та зернобобові					
Технічні					
Олійні					
.....					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Динаміка урожайності сільськогосподарських культур (назва підприємства), 20...-20... рр., ц/га

Види культур	20... р.	20... р.	20... р.	Відхилення (+, -) 20... р. порівняно з	
				20... р.	20... р.
Зернові та зернобобові					
Технічні					
Олійні					
.....					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Динаміка чистого прибутку (назва підприємства), 20...-20... рр.

Показники	20... р.		20... р.		20... р.		Відхилення (+, -) 20... р. порівняно з	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	20... р.	20... р.
Всього прибутку (збитку)								
в тому числі від реалізації продукції								
рослинництва								
тваринництва								
В розрахунку на 100 га сільськогосподарських угідь								

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Аналіз ліквідності балансу (назва підприємства), 20...-20... рр., тис. грн

Показники	Формула розрахунку	Роки		
		20...	20...	20...
Найбільш ліквідні активи (A ₁)	ф.1 (р.1160+ р.1165)			
Активи, що швидко реалізуються (A ₂)	ф.1 (р.1125 + р.1130 + р.1135 + р.1136 + р.1155)			
Активи, що реалізуються повільно (A ₃)	ф.1 (р.1100 + р.1110 + р.1170 + р.1190)			
Активи, що важко реалізувати (A ₄)	ф.1 (р.1095 + р.1200)			
Баланс				

Продовження таблиці 2.6

Найбільш термінові зобов'язання (П ₁)	ф.1 (р.1615 +...+ р.1690 + р.1700)			
Короткострокові пасиви (П ₂)	ф.1 р.1600			
Довгострокові пасиви (П ₃)	ф.1 р.1595			
Постійні пасиви (П ₄)	ф.1 р.1495			
Баланс				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Оцінка ризиків фінансової діяльності сільськогосподарського підприємства за відносними показниками

Таблиця 2.7 Динаміка показників ліквідності (назва підприємства), 20...-20... рр., тис. грн

Показники	Нормативне значення	Роки			20... р. до 20... р., (%)
		20...	20...	20...	
Загальної ліквідності (L ₁)	$L_1 \geq 1$				
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (L ₂)	$L_2 \geq 0,2-0,7$				
Коефіцієнт «критичної оцінки» (L ₃)	$L_3 \geq 1,5$ – оптимально; $L_3 = 0,7-0,8$ – нормально				
Коефіцієнт поточної ліквідності (L ₄)	$L_4 \geq 2,0$ – оптимально; $L_4 = 1$ – необхідне значення				
Коефіцієнт маневрування функціонуючого капіталу (L ₅)	Зменшення показника у динаміці є позитивним				
Коефіцієнт забезпеченості власними коштами (L ₆)	$L_6 \geq 0,1$				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.8 Показники фінансової стійкості (назва підприємства), 20...-20... рр., тис. грн

Показники	Нормативне значення	Роки			20... р. до 20... р., (%)
		20...	20...	20...	
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії) (U_1)	$\geq 0,4-0,6$				
Коефіцієнт співвідношення залучених і власних коштів (коефіцієнт капіталізації) (U_2)	$\leq 1,5$				
Коефіцієнт забезпеченості власними коштами (U_3)	Нижня межа – 0,1; $\geq 0,5$				
Коефіцієнт фінансової стійкості (U_4)	$\geq 0,6$				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

13. ОРГАНІЗАЦІЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН С ПІДПРИЄМСТВ З БАНКІВСЬКОЮ СИСТЕМОЮ (до теми № 13)

2.2. Організація розрахунково-касового обслуговування підприємства

Таблиця 2.1 Канали надходження готівкових коштів (назва підприємства), 20...-20... рр.

Канали надходження	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
З поточного рахунку						
За реалізовану продукцію						
Інші надходження						
Повернено підзвітні кошти						
Разом		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Канали готівкових видатків (назва підприємства), 20...-20... рр.

Канали видатків	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
На поточний рахунок						
За продукцію, роботи і послуги						
Оплата праці						
Безпроцентні споживчі позики						
Підзвітні суми						
Разом		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.3 Обороти по касі (назва підприємства),
20...-20... рр.**

Місяць	Надійшло до каси						Вибуло з каси					
	20... р.		20... р.		20... р.		20... р.		20... р.		20... р.	
	грн	%	грн	%	грн	%	грн	%	грн	%	грн	%
Січень												
....												
Грудень												
Разом		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Канали надходження безготівкових коштів (назва підприємства), 20...-20... рр.

Канали видатків	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
З каси						
За реалізовану продукцію						
За надані послуги						
Інші надходження						
Разом		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Канали безготівкових видатків (назва підприємства), 20...-20... рр.

Канали видатків	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
До каси						
За товари, роботи, послуги						
Податки та обов'язкові платежі						
Інші видатки						
Разом		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Обороти на рахунках у банку (назва підприємства), 20...-20... рр.

Місяць	Надійшло на рахунки						Вибуло з рахунків					
	20... р.		20... р.		20... р.		20... р.		20... р.		20... р.	
	грн	%	грн	%	грн	%	грн	%	грн	%	грн	%
Січень												
....												
Грудень												
Разом		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Організація процесу кредитування підприємства: визначення потреби в кредиті, оцінка кредитоспроможності, видача кредиту, його забезпечення та повернення

Таблиця 2.7 Склад та структура банківських кредитів (назва підприємства), 20...-20... рр.

Вид банківського кредиту	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Короткострокові кредити банків						
Довгострокові кредити банків						
Всього банківських кредитів		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.8 Склад та структура довгострокових зобов'язань господарства (назва підприємства), 20...-20... рр.

Показники	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Довгострокові кредити банків						
Довгострокові фінансові зобов'язання						
Інші довгострокові зобов'язання						
Всього довгострокових зобов'язань		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.9 Об'єкти короткострокового (довгострокового) кредитування у (назва підприємства), 20...-20... рр.

Об'єкти кредитування	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Паливно-мастильні матеріали						
Запасні частини						
Мінеральні добрива						
Засоби захисту рослин						
Насіння						
Сільськогосподарські тварини						
Транспортні засоби						
Інше						
Всього		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.10 Характеристика кредиторської заборгованості
(назва підприємства), 20...-20... рр.

Показники	20... р.	20... р.	20... р.	20... р. до 20... р., (%)
Виручка від реалізації продукції (робіт, послуг), тис. грн				
Середня кредиторська заборгованість, тис. грн				
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості				
Період погашення кредиторської заборгованості, днів				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.11 Порівняння дебіторської та кредиторської заборгованості (назва підприємства), 20...-20... рр.

Статті заборгованості	Дебіторська заборгованість, тис. грн			Кредиторська заборгованість, тис. грн		
	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.
Заборгованість за товари (роботи, послуги)						
Заборгованість за розрахунками:						
з бюджетом						
зі страхування						
з оплати праці						
із внутрішніх розрахунків						
Інша поточна заборгованість						
Всього заборгованості		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.12 Графік погашення кредиту (назва підприємства), 20...-20... рр.

Дата виплат	Борг на початок періоду, грн	Виплата основної суми боргу, грн	Виплата відсотків, грн	Всього виплат, грн	Борг на кінець періоду, грн
1	2	3	$4 = (2 - 3) \times \text{відсоток}$: кількість виплат	$5 = (3 + 4)$	$6 = (2 - 3)$
.....					
Всього					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

14. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗАХОДІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ (до теми №14)

2.2. Джерела формування розвитку соціально-економічної інфраструктури підприємства

Таблиця 2.1 Основні показники соціально-економічного розвитку (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Показник	Роки			20...р. у % до	
	20....	20....	20....	20...р.	20...р.
Обсяг реалізованої сільськогосподарської продукції (робіт, послуг), тис. грн					
Обсяг інвестицій в основний капітал за рахунок усіх джерел фінансування у фактичних цінах, тис. грн					
Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування (у фактичних цінах, усього), тис. грн					
Середньомісячна заробітна плата, гривень					
Заборгованість із виплати заробітної плати (на кінець року), всього					
Рівень рентабельності продукції сільського господарства, %					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Стан основних засобів і потреба в капітальних вкладеннях на оновлення машинно-тракторного парку (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Показник	Роки			20...р. у % до	
	20....	20....	20....	20...р.	20...р.
Первісна вартість основних засобів, – всього, тис. грн у т.ч:					
а) будівлі, споруди					
б) техніка					
в) інструменти, прилади, інвентар					
г) інші основні засоби					
Нараховано зносу – всього тис. грн у т. ч:					

Продовження таблиці 2.2

а) будівлі, споруди					
б) техніка					
в) інструменти, прилади, інвентар					
г) інші основні засоби					
Коефіцієнт зносу основних засобів у т. ч:					
а) будівлі, споруди					
б) техніка					
Розрахунок коефіцієнта зносу техніки					
Потреба в капітальних вкладеннях на техніку, тис. грн					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.4. Забезпечення підготовки фахівців необхідних професій для підприємств

Таблиця 2.3 Розмір нарахованої та фактично виплаченої заробітної (назва підприємства), 20...р.

Місяць	Нараховано, тис. грн	Виплачено, тис. грн	Виплачено у % до нарахованого
Січень			
Лютий			
Березень			
Квітень			
Травень			
Червень			
Липень			
Серпень			
Вересень			
Жовтень			
Листопад			
Грудень			
Разом			

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Показники заробітної плати (назва підприємства),
20...-20...рр.

Роки	Номінальна середньомісячна заробітна плата, грн	У % до попереднього року	У % до середнього рівня, який склався в економіці області	У % до середньомісячної заробітної плати штатного працівника в сільському господарстві України
20...				
20...				
20...				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Потреба (назва підприємства) у підготовці
спеціалістів, робітників на 20...-20...рр., осіб

Посада, професія (спеціальність)	Роки			20...р. у % до	
	20....	20....	20....	20...р.	20...р.
Підготовка спеціалістів у вищих учбових закладах, усього					
У розрізі спеціальностей:					
- фінанси і кредит					
- облік і аудит					
- менеджмент					
- процеси, машини та обладнання					
- енергетика та електротехнічні системи в агропромисловому комплексі					
- професійна освіта, технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства					
- транспортні технології					
- агрономія					
- технологія виробництва і переробки продукції тваринництва					
- біотехнологія					
- якість, стандартизація та сертифікація					
- інші спеціальності					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Якісний склад керівників і спеціалістів (назва підприємства), 20...р.

Показники	Кіль- кість, осіб	За освітою			За віком			Продов- жують навчан- ня у вузах	Вибуло протя- гом року	Надій- шло протя- гом року
		Вища освіта	Середня спеціаль- ність	Профе- сійно- техніч-на освіта	У віці до 31 року	Жінки 55 років і старше	Чолові- ки 60 років і старше			
Всього керівників і спеціалістів підприємства										
у т. ч.										
Головні спеціалісти										
із них:										
- головний агроном										
- головний зоотехнік										
- головний інженер										
- головний бухгалтер										
- головний спеціаліст										
- інші головні спеціалісти										
Спеціалісти										
із них:										
- агроном										
- зоотехнік										
- інженер										
- бухгалтер										
- спеціаліст										
- інші спеціалісти										

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

15. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРЬСЬКОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

2.2. Особливості виробництва органічної продукції на сільськогосподарському підприємстві

Таблиця 2.1 Склад та структура органічних
сільськогосподарських угідь (назва підприємства),
20...-20... рр.

Види органічних сільськогосподарських угідь	20...р.		20...р.		20...р.		20...р. у % до	
	га	%	га	%	га	%	20...р.	20...р.
Рілля								
Пасовища								
Багаторічні насадження								
Орні землі								
Всього		100,0		100,0		100,0	x	x

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Склад та структура органічної
сільськогосподарської продукції (назва підприємства),
20...-20... рр.

Види органічної сільськогосподарської продукції	20...р.		20...р.		20...р.		20...р. у % до	
	га	%	га	%	га	%	20...р.	20...р.
Злакові культури								
Олійні культури								
Білкові культури								
Овоче-баштанні культури								
Медичні та ароматичні культури								
Овочі								
Фрукти								
Текстильні культури								
Технічні культури								
Ягоди								
Інші								
Всього		100,0		100,0		100,0	x	x

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Аналіз економічної ефективності фінансування виробництва органічної продукції на сільськогосподарському підприємстві

Таблиця 2.3 Джерела фінансування виробництва органічної продукції (назва підприємства), 20...-20... рр., тис. грн

Джерело фінансування	20...р.		20...р.		20...р.		20...р. у % до	
	га	%	га	%	га	%	20...р.	20...р.
Власні								
Залучені								
Запозичені								
Благодійні								
Інші								
Разом		100,0		100,0		100,0	х	х

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Показники економічної ефективності виробництва органічної продукції (назва підприємства), 20...-20... рр.

№ п/п	Показники	Формула для розрахунку	20...р.	20...р.	20...р.
1.	Урожайність органічних культур (за видами)	$V_{3ok_i} : PP_{ok_i}$			
2.	Продуктивність тваринництва	$VB_{opt} : P_i$			
3.	Продуктивність праці	$VB_{op} : VP$			
4.	Трудомісткість продукції (за видами)	$V_{op} : VB_{op}$			
5.	Рентабельність виробництва органічної продукції	$VP_{rop} : CB_{op}$			
6.	Рентабельність органічного агровиробництва у розрахунку на 1 га площі посівів і голову худоби	$Pr_{op/1} : VB_{op/1}$			
7.	Норма прибутку	$VP_{rop} : AK$			
8.	Рентабельність продажу органічної продукції	$Pr_{op} : Dr_{op}$			
9.	Рентабельність активів, задіяних в органічному агровиробництві	$ЧП_0 : A_0, ЧП_0 : NA_0, ЧП_0 : OA_0$			
10.	Економія виробничих ресурсів від запровадження органічних методів виробництва у розрахунку на 1 га площі посівів і голову худоби	$EBP_{oi} : PP_{ok} (PX_{oi})$			
11.	Рентабельність операційних витрат в органічному агровиробництві	$Pod_0 : OB_0$			
12.	Рентабельність витрат діяльності в органічному агровиробництві	$Pzd_0 : Vzd_0$			
13.	Рівень відповідності якості органічної продукції вимогам органічного агровиробництва	$Dr_{op} : Vy_{op}$			

Продовження таблиці 2.4

14.	Фондовіддача в органічному агровиробництві	$ВВ_{оп} : ОЗ_о$			
15.	Фондомісткість в органічному агровиробництві	$ОЗ_о : ВВ_{оп}$			
16.	Фондозабезпеченість в органічному агровиробництві	$ОЗ_о : ПП_{ок}$			
17.	Фондоозброєність в органічному агровиробництві	$ОЗ_{о_{ср}} : Ч_{о_{ср}}$			
18.	Коефіцієнт зростання основних засобів, задіяних в органічному агровиробництві	$ОЗ_{оп} : ОЗ_{ок}$			
19.	Коефіцієнт оновлення основних засобів, задіяних в органічному виробництві	$ОЗ_{ов} : ОЗ_{ок}$			
20.	Коефіцієнт вибуття основних засобів, задіяних в органічному агровиробництві	$ОЗ_{виб} : ОЗ_{оп}$			
21.	Коефіцієнт зношення основних засобів, задіяних в органічному агровиробництві	$А_{оз_о} : ОЗ_{оп}$			
22.	Коефіцієнт придатності основних засобів, задіяних в органічному агровиробництві	$ОЗ_{оп} : А_{оз_о}$			
23.	Рівень вартості валової продукції (ВП), чистої продукції (ЧП), товарної продукції (ТП) та прибутку (П) в органічному агровиробництві у розрахунку на 1 га площі посівів під органічними сільськогосподарськими культурами	$ВП_о (ЧП_о, ТП_о, П_о) : ПП_{ок}$			
24.	Витрати у розрахунку на 1 га площі посівів і голову худоби	$СВ_{оп} : ВВ_{оп}, ВВ_{ок} : ПП_{ок}, ВВ_{от} : ПХ_{oi}$			
25.	Рівень залучення спонсорських, грантових і благодійних коштів в органічне агровиробництво у розрахунку на 1 га площі посівів і голову худоби	$РЗ_{к_о} : ПП_{ок} (ПХ_{oi})$			
26.	Рентабельність еко-туристичної діяльності	$П_{ек.т} : В_{ек.т}$			
27.	Економія ресурсів у натуральному та вартісному виразі (за їх видами) на 1 грн витрат на інновації в органічне агровиробництво	$ЕР_{оін.} : В_{оін.}$			
28.	Оцінка органічного іміджу сільськогосподарського виробника та держави	$ПРО_{пекс} : СРО_{пекс}, РО_{пз} : РО_{пб}, ПЧПО_{кн} : ЧПО_{оп}$			

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Примітки:

АК – авансований капітал;

А_о – активи, задіяні в органічному агровиробництві;

А_{оз_о} – сума амортизації основних засобів, задіяних в органічному агровиробництві;

ВВ_{ок} – витрати на вирощування органічних культур;

$BV_{оп}$ – вартість валової органічної продукції;

$BV_{оп/1}$ – витрати на виробництво органічної продукції у розрахунку на 1 га або 1 голову худоби;

$BV_{опт}$ – валове виробництво органічної продукції тваринництва;

$BV_{от}$ – витрати на вирощування органічної продукції у тваринництві;

$B_{ек.т}$ – витрати на здійснення екотуристичної діяльності;

$Bзд_о$ – витрати від звичайної діяльності в органічному агровиробництві;

$BЗок_i$ – валовий збір органічних культур (за видами);

$B_{оін.}$ – витрати на інновації в органічному агровиробництві;

$B_{оп}$ – витрати на оплату праці найманих працівників, зайнятих в органічному виробництві;

$ВП$ – витрати праці (середньорічна чисельність працівників, зайнятих в органічному виробництві);

$ВP_о$ ($ЧP_о$, $ТП_о$, $P_о$) – валова, чиста, товарна продукція та прибуток від органічного агровиробництва;

$ВP_{роп}$ – валовий прибуток від реалізації органічної продукції;

$Вя_{оп}$ – витрати на систему забезпечення якості органічної продукції;

$Др_{оп}$ – дохід (виручка) від реалізації органічної продукції;

$ЕВР_{оі}$ – економія виробничих ресурсів від запровадження органічних методів агровиробництва (за видами ресурсів);

$ЕР_{оін.}$ – економія ресурсів від використання інновацій в органічному агровиробництві (за видами ресурсів);

$НА_о$ – нематеріальні активи, задіяні в органічному агровиробництві;

$ОА_о$ – оборотні активи, задіяні в органічному агровиробництві;

$ОВ_о$ – операційні витрати в органічному агровиробництві;

$ОЗ_о$ – вартість основних засобів, задіяних в органічному агровиробництві;

$ОЗ_ов$ – вартість основних засобів, введених в органічне агровиробництво;

$O_{Зовиб}$ – вартість основних засобів, що вибули з органічного агровиробництва;

$O_{Зоп}$, $O_{Зок}$ – вартість основних засобів, задіяних в органічному агровиробництві на початок і кінець року відповідно;

$O_{Зоср}$ – середньорічна вартість основних засобів, задіяних в органічному агровиробництві;

$П_{ек.т}$ – прибуток від екотуристичної діяльності;

$П_{здо}$ – прибуток від звичайної діяльності в органічному агровиробництві;

$П_i$ – поголів'я худоби та птиці, які утримуються за принципами органічного виробництва (за видами);

$П_{одо}$ – прибуток від операційної діяльності в органічному агровиробництві;

$П_{Пок_i}$ – посівна площа під органічними культурами (за видами);

$П_{Пок}$ ($П_{Хо_i}$) – посівна площа під органічними культурами (поголів'я худоби, яка утримується за принципами органічного виробництва, за видами);

$П_{роп}$ – прибуток від реалізації органічної продукції;

$П_{роп/1}$ – прибуток від реалізації органічної продукції у розрахунку на 1 га або 1 голову худоби;

$П_{РоПекс}$ – прибуток від реалізації органічної продукції на експорт;

$ПЧПок_н$ – приріст чистого прибутку від реалізації нових видів органічної продукції.

$РЗко$ – рівень залучення спонсорських, грантових і благодійних коштів для ведення органічного агровиробництва;

$Роп_б$ – обсяг реалізованої органічної продукції у базисному році;

$Роп_з$ – обсяг реалізованої органічної продукції у звітному році;

$СВ_{оп}$ – собівартість виробленої органічної продукції;

$СРоп_{екс}$ – собівартість реалізованої органічної продукції на експорт;

$Чо_{ср}$ – середньорічна чисельність працівників, зайнятих в органічному агровиробництві;

ЧП_о – чистий прибуток від органічного агровиробництва;
 ЧП_{оп} – чистий прибуток від реалізації органічної продукції.

16. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Фінансове забезпечення сталого розвитку (до теми №6).

2.2. Оцінка показників сталого розвитку підприємства

Основними цілями досягнення сталого розвитку сільського господарства є:

1. Збільшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції;
2. Розширення виробництва органічної продукції;
3. Підвищення дохідності сільськогосподарського виробництва;
4. Підвищення продуктивності та оплати праці в сільському господарстві тощо.
- 5.

Таблиця 2.1 Розрахунок приросту виробництва і ефективності вирощування сільськогосподарських культур за рахунок збільшення витрат на 1 га посіву в (назва підприємства), 20...р., тис. грн

Показник	Пшениця	Ячмінь	Кукурудза	Соняшник	Цукрові буряки
Площа, га					
Урожайність, ц/га					
Валовий збір, т					
Виробничі витрати:					
- на 1 га, грн					
- на 1 ц, грн					
Збільшення витрат на 1 га					
Приріст виробництва, т					
Економія витрат на 1 ц, грн					
Збільшення вартості продукції, тис. грн					
Збільшення прибутку, тис. грн					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Розмір та структура грошових надходжень від реалізації товарної продукції (назва підприємства),

20...-20...рр.

Галузі та види продукції	Виручка, тис. грн				Структура, %	
	20... р.	20... р.	20... р.	В середньому за 20...-20... рр.	по підприємству	по с/г
Пшениця озима						
.....						
Кукурудза на зерно						
Ячмінь озимий						
Соняшник						
Ріпак озимий						
.....						
Соя						
Разом по рослинництву						
Приріст ВРХ						
Приріст свиней						
Молоко						
.....						
Всього по тваринництву						
Всього по сільськогосподарському виробництву						
Разом по господарству						X

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Розрахунок оплати праці і доходів у середньому за місяць у (назва підприємства), 20...-20...рр., грн

Показник	20...р.	20...р.	20...р.	20... р. до 20... р.	
				тис. грн	%
Оплата праці					
Грошові доходи					
Загальні доходи					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.4 Розрахунок ефективності
сільськогосподарського виробництва в (назва підприємства),
20...-20...рр.**

Показник	20...р.	20...р.	20...р.	20... р. до 20... р.	
				тис. грн	тис. грн
Вартість валової продукції сільського господарства (в постійних цінах 2010 р.), тис. грн					
Прибуток, тис. грн					
Норма прибутку					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.5 Рівні рентабельності сільськогосподарського
виробництва (назва підприємства), 20...-20...рр., %**

Роки	Рівень рентабельності продукції сільського господарства	Рівень рентабельності рослинництва	Рівень рентабельності тваринництва
20...р.			
20...р.			
20...р.			
20...р. у % до 20...р.			

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.6 Урожайність сільськогосподарських культур та
продуктивність тваринництва в (назва підприємства),
20...-20...рр.**

Роки	Урожайність, ц/га:		Надій на 1 корову, ц	Середньодобовий приріст, г:	
	зернові та зернобобові	насіння соняшнику		великої рогатої худоби	свиней
20...р.					
20...р.					
20...р.					
20...р. у % до 20...р.					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Економічна ефективність діяльності (назва підприємства), 20...-20...рр.

Роки	Чистий прибуток в розрахунку на, грн:				
	1 га земельної площі	100 грн основних виробничих засобів	1 працівника	1 гривню заробітної плати	1 грн виробничих витрат
20...р.					
20...р.					
20...р.					
20...р. у % до 20...р.					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.4. Система регулювання сталого розвитку на державному рівні

Таблиця 2.8 Обсяги бюджетного фінансування сільського господарства (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Роки	Отримано коштів всього	в т. ч: для підтримки виробництва продукції рослинництва	в т. ч: для підтримки тваринництва	в т. ч: за іншими видами державної підтримки
20...р.				
20...р.				
20...р.				
20...р. у % до 20...р.				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

17. Організація грошових розрахунків підприємств (до теми № 17)

2.2. Розрахункові операції підприємства (назва підприємства)

Таблиця 2.1 Динаміка та структура обсягів розрахункових операцій (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Форми розрахунків	20... р.		20... р.		20... р.		20... р. до 20... р.	
	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%
Грошові розрахунки								
у т.ч. готівкові								
безготівкові								
Товарна (бартерна) форма розрахунків								
Разом		100,0		100,0		100,0		

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Динаміка, склад та структура грошових розрахунків (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн в розрізі груп контрагентів

Групи контрагентів	Готівкові розрахунки						Безготівкові розрахунки					
	20... р.		20... р.		20... р.		20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Працівники												
Орендодавці												
Постачальники та підрядники												
Бюджет												
Разом		100		100		100		100		100		100

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Організація готівкових розрахунків підприємства (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Рух готівкових розрахунків (назва підприємства) 20... р.

Місяць	Надійшло до каси		Вибуло з каси	
	тис. грн	%	тис. грн	%
січень				
.....				
Разом		100,0		100,0

*без оборотів з постачальниками

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Канали надходження коштів до каси (назва підприємства) у 20... році

Канали надходження	Сума, тис. грн	Структура, %
З поточного рахунку		
За реалізовану продукцію		
За надані послуги		
Повернення підзвітних сум		
Інші надходження		
Разом		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Канали видатків коштів з каси (назва підприємства), 20...-20... рр.

Канали видатків	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
На поточний рахунок						
За товари (роботи, послуги)						
Оплата праці						
Підзвітні суми						
Інші витрати						
Разом		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.4. Організація безготівкових розрахунків підприємства

Таблиця 2.6 Динаміка безготівкових розрахунків (назва підприємства), 20...-20... рр.

Місяць	Надійшло до каси		Вибуло з каси	
	тис. грн	%	тис. грн	%
січень				
.....				

грудень				
Разом		100,0		100,0

* без оборотів з касою

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Канали надходження коштів на банківські рахунки (назва підприємства), 20...-20... рр.

Канали надходжень	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
З каси						
За реалізовану продукцію						
За надані послуги						
Інші надходження						
Разом		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.8 Канали видатків коштів з банківських рахунків (назва підприємства), 20...-20... рр.

Канали видатків	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
До каси						
За товари (роботи, послуги)						
Податки та обов'язкові платежі						
Інші видатки						
Разом		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.9 Форми безготівкових розрахунків (назва підприємства), 20...-20... рр.

Форми безготівкових розрахунків	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Платіжне доручення						
Договірне списання						
.....						
Разом		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

18. Організація розрахунків з постачальниками та підрядниками підприємств (до теми № 18)

2.2. Організація розрахунків з постачальниками у сільськогосподарському підприємстві

Таблиця 2.1 Склад та структура закупівель (назва підприємства), 20...-20... рр.

Запаси	20... р.		20... р.		20... р.		20... р. до 20... р	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	Відхилення (+,-), тис. грн	%
Дизельне пальне								
Бензин								
Добрива								
Насіння								
Запасні частини								
.....								
.....								
Разом		100,0		100,0		100,0		

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Склад кредиторської заборгованості за розрізом термінів її виникнення (назва підприємства), 01.01.20... - 01.01.20... рр., тис. грн

Запаси	Кредиторська заборгованість			
	до 1 місяця	від 1 місяця до 1 року	понад 1 рік	Загальна кредиторська заборгованість
Разом				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Форми розрахунків з постачальниками (назва підприємства), 20... - 20... рр., %

Запаси	Готівкова	Безготівкова	Бартерна	Разом
Дизельне пальне				
Бензин				
Добрива				
Насіння				
Запасні частини				
.....				
Разом				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Склад та структура дизельного пального (назва підприємства) (бензину, добрив, насіння, запасних частин, інших запасів) з постачальниками, 20... - 20... рр.

Постачальники	20... р.		20... р.		20... р.		20... р. до 20... р	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
.....								
Разом		100,0		100,0		100,0		

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Динаміка закупівель (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Місяць	20... р.		20... р.		20... р.		20... р. до 20... р	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Січень								
.....								
Грудень								
Разом		100,0		100,0		100,0		

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Динаміка закупівель та споживання дизельного пального (бензину, добрив, насіння, запасних частин, інших запасів) (назва підприємства), 20... - 20... рр., тис. грн

Місяць	20... р.				20... р.				20... р.			
	закупле-но	спо-жито	Δ	%	закуплено	спожито	Δ	%	закуплено	спожито	Δ	%
Січень												
.....												
Грудень												
Разом												

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Організація розрахунків з підрядниками на підприємстві аналогічно до п. 2.2.

19, 20 Організація розрахунків з вітчизняними (іноземними) покупцями та замовниками (для тем № 19, 20)

2.2. Організація розрахунків з вітчизняними (іноземними) покупцями на підприємстві

Таблиця 2.1 Склад дебіторської заборгованості у розрізі термінів її виникнення (назва підприємства), 01.01.20... - 01.01.20... рр., тис. грн

Покупці	Дебіторська заборгованість			
	до 1 місяця	від 1 місяця до 1 року	понад 1 рік	Загальна дебіторська заборгованість
Разом				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Форми розрахунків з постачальниками (назва підприємства), 20... - 20... рр., %

Види готівкової продукції	Готівкова	Безготівкова	Бартерна	У рахунок оплати праці	Разом
Зерно					
.....					
Разом					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Склад та структура зерна (соняшнику, молока, м'яса, яєць) (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Покупці	20... р.		20... р.		20... р.		20... р. до 20... р	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Разом		100,0		100,0		100,0		

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Динаміка реалізації продукції у (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Місяць	20... р.		20... р.		20... р.		20... р. до 20... р	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Січень								
.....								
Грудень								
Разом		100,0		100,0		100,0		

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Динаміка реалізації зерна (соняшнику, молока, м'яса, яєць) (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Місяць	20... р.		20... р.		20... р.		Відхилення	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Січень								
.....								
Грудень								
Разом		100,0		100,0		100,0		

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Організація розрахунків із вітчизняними (іноземними) замовниками на підприємстві (аналогічно до п. 2.2).

21. Організація готівкових розрахунків підприємств (до теми № 21)

2.3. Механізм проведення касових операцій у сільськогосподарському підприємстві

Таблиця 2.1 Динаміка готівкових розрахунків (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Місяць	20... р.				20... р.				20... р.			
	Надійшло до каси		Вибуло з каси		Надійшло до каси		Вибуло з каси		Надійшло до каси		Вибуло з каси	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Січень												
.....												
Грудень												
Разом		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0

*без оборотів з поточним рахунком

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Канали надходження коштів до каси (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Канали надходження	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
З поточного рахунку						
За реалізовану продукцію						
За надані послуги						
Повернення підзвітних сум						
Інші надходження						
Разом		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Канали надходження коштів до каси у розрізі місяців (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Рік, місяць	Канали надходження											
	З поточного рахунку		За реалізовану продукцію		За надані послуги		Повернення підзвітних сум		Інші надходження		Всього	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
20... рік												
Січень												
.....												
Разом за 20... рік		100,		100,0		100,0		100,0		100,		100,0
20... рік												
Січень												
.....												
Разом за 20... рік		100,		100,0		100,0		100,0		100,		100,0
20... рік												
Січень												
.....												
Разом за 20... рік		100,		100,0		100,0		100,0		100,		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Канали видатків коштів з каси (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Канали видатків	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
На поточний рахунок						
За товари (роботи, послуги)						
Оплата праці						
Підзвітні суми						
Інші видатки						
Разом		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Канали видатків коштів з каси у розрізі місяців
(назва підприємства), 20... - 20... рр.

[illegible]

Продовження таблиці 2.5

.....												
Разом за 20... рік		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0
20... рік												
Січень												
.....												
Разом за 20... рік		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0
20... рік												
Січень												
.....												
Разом за 20... рік		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

22. Організація безготівкових розрахунків підприємств (до теми № 22)

2.2. Безготівкові розрахунки підприємства в банківських установах, їх призначення та порядок проведення операцій

Таблиця 2.1 Оцінка вартості послуг з розрахунково-касового обслуговування (назва підприємства), 20.. р.

Послуги розрахунково-касового обслуговування	Банк господарства	Банк А	Банк Б
За перерахування коштів з рахунку, %			
За надходження коштів на рахунок, %			
За обробку платіжного документа, грн			
За переведення коштів у готівку, %			

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Динаміка безготівкових розрахунків (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Місяць	20... р.				20... р.				20... р.			
	Надійшло на рахунки		Вибуло з рахунків		Надійшло на рахунки		Вибуло з рахунків		Надійшло на рахунки		Вибуло з рахунків	
	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%
січень												
.....												
Разом												

* без оборотів з касою

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Канали надходження коштів на банківські рахунки (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Канали надходження	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
З каси						
За реалізовану продукцію						
За надані послуги						
Інші надходження						
Разом		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Надходження коштів на банківські рахунки (назва підприємства) за каналами у розрізі місяців, 20... - 20... рр.

Місяць, рік	Канали надходження									
	З каси		За реалізовану продукцію		За надані послуги		Інші надходження		Всього	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
20... рік										
січень										
.....										
Разом за 20...р.		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0
20... рік										
січень										
.....										
Разом за 20...р.		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0
20... рік										
січень										
.....										
Разом за 20...р.		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Канали видатків коштів з банківських рахунків (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Канали видатків	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
До каси						
За товари (роботи, послуги)						
Податки та обов'язкові платежі						
Інші видатки						
Разом		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Видатки коштів з банківських рахунків (назва підприємства) за каналами у розрізі місяців, 20... - 20... рр.

Місяць, рік	Канали видатків									
	До каси		За товари (роботи, послуги)		Податки та обов'язкові платежі		Інші видатки		Разом	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
20... рік										
січень										
.....										
Разом за 20...р.		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0
20... рік										
січень										
.....										
Разом за 20...р.		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0
20... рік										
січень										
.....										
Разом за 20...р.		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Основні форми безготівкових розрахунків підприємства та порядок їх проведення

Таблиця 2.7 Форми безготівкових розрахунків (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Форми безготівкових розрахунків	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Платіжне доручення						
Договірне списання						
.....						
.....						
Разом		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

23. Організація розрахунків з оплати праці підприємств (до теми № 23)

2.2. Формування фонду оплати праці, нарахування заробітної плати та організація її виплати на підприємстві

Таблиця 2.1 Формування фонду оплати праці в (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Складові фонду оплати праці	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Основна оплата праці, у т.ч.:						
- відрядна оплата праці						
- погодинна оплата праці						
Додаткова оплата праці, у т.ч.:						
- премії та доплати						
- заохочувальні виплати						
Разом		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Формування фонду оплати праці в розрізі місяців у (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Місяць, рік	Доходи, тис. грн	Фонд оплати праці		Перевищення ФОП над доходами, тис. грн
		тис. грн	%	
20... рік				
січень				
.....				
.....				
Разом за 20...р.			100,0	
20... рік				
січень				
.....				
.....				
Разом за 20...р.			100,0	
20... рік				
січень				
.....				
.....				
Разом за 20...р.			100,0	

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Формування фонду оплати праці (назва підприємства) у розрізі категорій працівників, 20... - 20... рр.

Оплата праці	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Основних працівників						
Сезонних працівників						
Тимчасових працівників						
Інші						
Разом		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4. Формування фонду оплати праці (назва підприємства) у розрізі галузевих напрямів, 20... - 20... рр.

Галузевий напрямок	20... р.			20... р.			20... р.					
	Доходи, тис. грн	Фонд оплати праці		Частка ФОП у доходах, %	Доходи, тис. грн	Фонд оплати праці		Частка ФОП у доходах, %	Доходи, тис. грн	Фонд оплати праці		Частка ФОП у доходах, %
		тис. грн	%			тис. грн	%			тис. грн	%	
Рослинництво												
Тваринництво												
Переробна промисловість												
Обслуговуючі виробництва	х			х	х			х	х			х
АУП	х			х	х			х	х			х
Служба збуту	х			х	х			х	х			х
Інші												
Разом			100,0				100,				100,0	

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Динаміка середньооблікового розміру оплати праці у (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Галузевий напрямок	20... р.		20... р.		20... р.	
	Середньо-річний розмір оплати праці, грн	Відсотків до середнього по господарству, %	Середньо-річний розмір оплати праці, грн	Відсотків до середнього по господарству, %	Середньо-річний розмір оплати праці, грн	Відсотків до середнього по господарству, %
Рослинництво						
Тваринництво						
Переробна промисловість						
Обслуговуючі виробництва						
АУП						
Служба збуту						
Разом		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Форми виплати заробітної плати у (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Форма виплати	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Готівка						
Натуральна плата						
Перерахування на особисті рахунки						
Перерахування на кредитні картки						
Разом		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Стан заборгованості з оплати праці у (назва підприємства), 20... - 20... рр., тис. грн

Станом на 1 січня	Заборгованість			
	до 1 місяця	від 1 місяця до 1 року	понад 1 рік	Разом
20... р.				
20... р.				
Разом				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.8 Динаміка нарахувань та виплат заробітної плати в (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Місяць	20... р.			20... р.			20... р.		
	Нараховано, тис. грн	Виплачено, тис. грн	Виплачено у % до нарахованого	Нараховано, тис. грн	Виплачено, тис. грн	Виплачено у % до нарахованого	Нараховано, тис. грн	Виплачено, тис. грн	Виплачено у % до нарахованого
січень									
.....									
Разом									

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.9 Форми виплати заробітної плати у (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Форма виплати	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Готівка						
Натуральна плата						
Перерахування на особисті рахунки						
Перерахування на кредитні картки						
Разом		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.10 Оцінка розрахунків з оплати праці натуральною формою в (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Види продукції	20... р.			20... р.			20... р.		
	Ціна реалізації, грн/кг (л)		Собівартість, грн/кг (л)	Ціна реалізації, грн/кг (л)		Собівартість, грн/кг(л)	Ціна реалізації, грн/кг (л)		Собівартість, грн/кг (л)
	в середньому	працівникам		в середньому	працівникам		в середньому	працівникам	
Зерно									
.....									

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Утримання із заробітної плати у сільськогосподарському підприємстві

Таблиця 2.11 Динаміка нарахувань на фонд оплати праці (назва підприємства), 20... - 20... рр., тис. грн

Нарахування	20... р.	20... р.	20... р.	Відхилення	
				20.../20... рр.	20.../20... рр.
До Пенсійного фонду					
До Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності					
До Фонду соціального страхування на випадок безробіття					
До Фонду соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві					
Разом					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.11 Динаміка розрахунків за податками, зборами та іншими утримання із заробітної плати в (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Показники	20... р.		20... р.		20... р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Фонд оплати праці до вирахувань		100,0		100,0		100,0
Відрахування до Пенсійного фонду						
Відрахування до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності						
Відрахування до Фонду соціального страхування на випадок безробіття						

Продовження таблиці 2.11

Податок на доходи фізичних осіб						
Профспілковий внесок						
Аліменти						
Інші утримання						
Всього утримано						
Фонд оплати праці після утримань						

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

24. Організація розрахунків при здійсненні зовнішньоекономічних операцій на підприємствах (до теми № 24)

2.2. Умови поставок товару і документи, що використовуються при здійсненні зовнішньоекономічних розрахунків підприємством

Таблиця 2.1 Динаміка експорту (імпорту) продукції (назва підприємства), 20...-20... рр.

Найменування товару (продукції), стандарт	Ціна (у доларах США)			Кількість тис. т (л, шт.)			Сума, дол. США			Структура, %		
	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.
.....												
Всього				100,0				100,0				100,0

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Визначення коефіцієнта конкурентоспроможності товарів (назва підприємства) на світовому ринку, 20...-20... рр.

Товари	Експортні ціни за умов граничних витрат виробників, грн			Імпортні ціни за умов граничної цінності для споживачів, грн			Коефіцієнт конкурентоспроможності		
	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.
1	2	3	4	5	6	7	8=2/5	9=3/6	10=4/7
М'ясо та харчові субпродукти									
....									

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Динаміка обсягів експортованого (назва підприємства) зерна та середні реалізаційні ціни його у розрізі країн-споживачів, 20...-20... рр.

Країни-споживачі	Кількість зерна, тис. ц			Частка експорту зерна в загальному обсязі його виробництва, %			Середня реалізаційна ціна 1 ц, дол. США		
	20...р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.
Алжир									
.....									

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Додатково необхідно проаналізувати обсяги експортованого сільськогосподарським підприємством насіння соняшнику, ріпаку аналогічно до табл. 2.3.

25. ФОРМУВАННЯ ГРОШОВИХ ФОНДІВ І РЕЗЕРВІВ ПІДПРИЄМСТВ (до теми 25)

2.2 Оцінка формування власних грошових фондів і резервів господарства

Таблиця 2.1 Динаміка та структура грошових фондів (назва підприємства)

Складові грошових фондів	На кінець						Відхилення 20.. р. від			
	20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	в.п.	тис. грн	в.п.
Власні кошти										
Фонди запозичених коштів										
Фонди залучених коштів										
Оперативні грошові фонди										
Всього грошові фонди		100		100		100				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.2 Динаміка та структура власних коштів
(назва підприємства)**

Складові власних коштів	На кінець						Відхилення 20.. р. від			
	20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	в.п.	тис. грн	в.п.
Статутний капітал										
Додатковий капітал										
Резервний капітал										
Нерозподілений прибуток										
Інвестиційний фонд										
Валютний фонд										
Інші										
Всього грошовий фонд		100		100		100				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.3 Динаміка та структура фондів запозичених коштів
(назва підприємства)**

Складові фондів запозичених коштів	На кінець						Відхилення 20.. р. від			
	20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.	
	тис грн	%	тис грн	%	тис грн	%	тис грн	в.п.	тис грн	в.п.
Кредити банків										
Факторинг										
Лізинг										
Інші										
Всього по фонду		100		100		100				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.4 Динаміка та структура фондів залучених коштів
(назва підприємства)**

Складові фондів залучених коштів	На кінець						Відхилення 20.. р. від			
	20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.	
	тис грн	%	тис грн	%	тис грн	%	тис грн	в.п.	тис грн	в.п.
Фонд споживання										
Розрахунки за дивідендами										
Доходи майбутніх періодів										
Резерви майбутніх платежів і витрат										
Інші										
Всього по фонду		100		100		100				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Динаміка та структура оперативних грошових фондів (назва підприємства)

Складові оперативних грошових фондів	На кінець						Відхилення 20.. р. від			
	20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.	
	тис грн	%	тис грн	%	тис грн	%	тис грн	в.п.	тис грн	в.п.
Для виплати заробітної плати										
Для виплати дивідендів										
Для розрахунків з бюджетом										
Інші										
Всього по фонду		100		100		100				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3 Оцінка формування майна господарства

Таблиця 2.6 Джерела формування та структура майна (назва підприємства)

Показник	На кінець						Відхилення 20.. р. від			
	20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.	
	тис грн	%	тис грн	%	тис грн	%	тис грн	в.п.	тис грн	в.п.
Актив										
...										
Пасив										
...										
Валюта балансу										

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.4. Оцінка ефективності діяльності господарства.

Таблиця 2.7 Динаміка показників результатів діяльності (назва підприємства)

Показник	На кінець, тис грн			Відхилення 20.. р. від	
	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р.
Виручка від реалізації товарів (робіт, послуг)					
Витрати основного виду діяльності					
Прибуток (збиток) від реалізації					
Інші доходи					
Інші витрати					

Продовження таблиці 2.7

Прибуток від інших операцій (п.4-п.5)					
ЕВІТ (прибуток до сплати відсотків і податків)					
Податок на прибуток і інші витрати з прибутку					
Чистий прибуток (збиток) звітного періоду (п.3+п.6+п.8)					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

26. ПРОГНОЗУВАННЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ (до теми 26)

Додатково до таблиць підрозділу 2.1 пропонуються :

Таблиця 2.1 Динаміка показників фінансового стану (назва підприємства)

Коефіцієнт	20.. р.	20.. р.	20.. р.	Відхилення 20.. р. від	
				20.. р.	20.. р.
Показники ліквідності підприємства					
Коефіцієнт абсолютної ліквідності					
Коефіцієнт загальної (поточної) ліквідності					
Коефіцієнт миттєвої ліквідності					
Показники фінансової стійкості підприємства					
Коефіцієнт автономії					
Коефіцієнт маневреності власних коштів					
Коефіцієнт фінансової стабільності					
Коефіцієнт інвестування					
Показники прибутковості та ділової активності					
Коефіцієнт рентабельності основної діяльності					
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу					

Продовження таблиці 2.1

Коефіцієнт оборотності активів					
Коефіцієнт рентабельності реалізації					
Коефіцієнт рентабельності активів					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Динаміка основних показників фінансової діяльності (назва підприємства), тис. грн

Стаття	20.. р.	20.. р.	20.. р.	Абсолютний приріст 20.. р. від		Темп росту, % 20.. р. до	
				20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р.
Доходи							
Витрати							
Прибуток							

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.2 Оцінка грошових потоків підприємства.

Таблиця 2.3 Динаміка притоку та відтоку грошових коштів від основної діяльності (назва підприємства), тис. грн

Найменування	20.. р.	20.. р.	20.. р.	Абсолютний приріст 20.. р. від		Темп росту, % 20.. р. до	
				20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р.
Основні напрямки притоку грошових коштів							
Виручка від реалізації продукції							
Одержання авансів від покупців							
Інші надходження (повернення сум)							
Всього притоку грошових коштів							
Основні напрямки відтоку грошових коштів							
Розрахунки з постачальниками і підрядниками							
Виплата заробітної плати							

Продовження таблиці 2.3

Відрахування на соціальне страхування							
Розрахунки з бюджетом за податками							
Виплата відсотків за кредит							
Видані аванси							
Всього відтоку грошових коштів							

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Динаміка притоку та відтоку грошових коштів від інвестиційної діяльності (назва підприємства), тис. грн

Найменування	20.. р.	20.. р.	20.. р.	Абсолютний приріст 20.. р. від		Темп росту, % 20.. р. до	
				20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р.
Основні напрямки притоку грошових коштів							
Виручка від реалізації активів довгострокового використання							
Дивіденди і проценти від довгострокових фінансових вкладень							
Повернення інших вкладень							
Всього притоку грошових коштів							
Основні напрями відтоку грошових коштів							
Придбання майна довгострокового використання (основні засоби, нематеріальні активи)							
Капітальні вкладення							
Довгострокові фінансові вкладення							
Всього відтоку грошових коштів							

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Динаміка притоку та відтоку грошових коштів від фінансової діяльності (назва підприємства), тис грн

Найменування	20.. р.	20.. р.	20.. р.	Абсолютний приріст 20.. р. від		Темп росту, % 20.. р. до	
				20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р.
Основні напрямки притоку грошових коштів							
Одержані позики							
Емісія акцій							
Одержання дивідендів за акціями і процентів за облігаціями							
Всього притоку грошових коштів							
Основні напрями відтоку грошових коштів							
Повернення кредитів							
Виплата дивідендів за акціями і процентів за облігаціями							
Погашення облігацій							
Всього відтоку грошових коштів							

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Динаміка позитивного грошового потоку (назва підприємства), тис. грн

Стаття	20.. р.	20.. р.	20.. р.	Абсолютний приріст 20.. р. від		Темп росту, % 20.. р. до	
				20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р.
Виручка від реалізації							
Інші операційні доходи							
Інші фінансові доходи							
Інші доходи							
Всього доходу							

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Динаміка від'ємного грошового потоку (назва підприємства), тис. грн

Стаття	20.. р.	20.. р.	20.. р.	Абсолютний приріст 20.. р. від		Темп росту, % 20.. р. до	
				20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р.
Собівартість реалізованої продукції							
Адміністративні витрати							
Витрати на збут							
Інші операційні витрати							
Фінансові витрати							
Податок на прибуток від звичайної діяльності							
Всього витрат							

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Оцінка рівня збалансованості та ефективності грошових потоків.

Таблиця 2.8 Динаміка дебіторської заборгованості (назва підприємства), тис. грн

Стаття	20.. р.	20.. р.	20.. р.	Абсолютний приріст 20.. р. від		Темп росту, % 20.. р. до	
				20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р.
Дебіторська заборгованість за товари							
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом: - за виданими авансами; - із внутрішніх розрахунків							
Інша поточна дебіторська заборгованість							
Всього дебіторської заборгованості							

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.9 Динаміка кредиторської заборгованості (назва підприємства), тис. грн

Стаття	20.. р.	20.. р.	20.. р.	Абсолютний приріст 20.. р. від		Темп росту, % 20.. р. до	
				20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р.
Довгострокові кредити банків							
Короткострокові кредити банків							
Векселі видані							
Кредиторська заборгованість за товари (роботи і послуги)							
Поточні зобов'язання за розрахунками з - одержаних авансів; - з бюджетом; - зі страхування; - з оплати праці.							
Інші поточні зобов'язання							
Всього кредиторської заборгованості							

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.10 Розрахунок показника оборотності активів (назва підприємства)

Показник	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р. до	
				20.. р.	20.. р.
Виручка від усіх видів діяльності, тис. грн					
Середня величина активів, тис. грн					
Оборотність активів					
Середня тривалість одного обороту, днів					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.11 Розрахунок показника оборотності товарно-матеріальних запасів (назва підприємства)

Показник	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р. до	
				20.. р.	20.. р.
Повна собівартість реалізованої продукції, тис. грн					
Середня величина запасів у грошовому виразі, тис. грн					
Оборотність товарно-матеріальних цінностей					
Середня тривалість одного обороту, днів					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.12 Розрахунок середнього терміну оплати кредиторської заборгованості (назва підприємства)

Показник	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р. до	
				20.. р.	20.. р.
Кредиторська заборгованість (середня), тис. грн					
Кількість календарних днів					
Середня величина запасів у грошовому виразі, тис. грн					
Оборотність активів					
Середній термін оплати кредиторської заборгованості, днів					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.13 Прогнозування отримання коштів на I півріччя 20... р. (назва підприємства), тис. грн

Показники	січень	лютий	березень	квітень	травень	Всього
Запланований продаж :						
- зерна;						
- молока;						
...						
Всього						
Надходження від продажу кожного місяця:						
- зерна;						
- молока;						
...						
Всього						
Суми заборгованості з попередніх періодів						
Всього отримано						

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.14 Прогнозування вибуття коштів за I півріччя 20... р. (назва підприємства), тис. грн

Показники	січень	лютий	березень	квітень	травень	Всього
Сума витрат на закупівлю матеріалів						
Витрати на закупівлю кожного місяця:						
- зерна;						
- молока;						
...						
Сума заборгованості з попереднього періоду						
Всього виплачено						
Сума витрат на оплату праці						
Виплати заробітної плати кожного місяця						
Заборгованість з попереднього періоду						
Всього виплачено						
Всього витрат						

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.15 Прогноз руху грошових засобів по основній діяльності (назва підприємства) на I півріччя 20... р., тис. грн

Найменування	січень	лютий	березень	квітень	травень	Всього
Виручка від реалізації поточного періоду						
Виручка від реалізації попереднього періоду						
Всього отримали грошових засобів						
Закупка товарів						
Виплата заробітної плати						
Інші витрати						
Всього витрат						
Надлишок (дефіцит) грошових коштів						

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

27, 28. Формування та використання доходів на підприємстві (до тем № 27, 28)

2.2. Планування та формування доходів підприємства

Таблиця 2.1 Поасортиментний метод розрахунку планової виручки від реалізації продукції рослинництва та тваринництва (назва підприємства), 20.. р.

Види продукції	План продажу, ц	Залишки готової нереалізованої продукції, ц		Обсяг продажу, ц	Ціна 1 ц, грн	Грошова виручка, тис. грн
		на початок	на кінець			
Пшениця озима						
.....						
Всього	X	X	X	X	X	

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Виконання плану виручки від реалізації сільськогосподарської продукції (назва підприємства), 20.. р.

Види продукції	Обсяг продажу, ц			Ціна 1 ц, грн			Грошова виручка, тис. грн		
	план	факт	виконання плану, %	план	факт	виконання плану, %	план	факт	виконання плану, %
Пшениця озима									
.....									
Всього	X	X	X	X	X	X			

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Оцінка складу і структури доходів (назва підприємства), 20...-20... рр.

Доходи	20... рік		20... рік		20... рік		20... р. порівняно з (+, -)	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	20... р.	20... р.
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)								
Інші операційні доходи								
Дохід від участі в капіталі								
Інші фінансові доходи								
Інші доходи								
Надзвичайні доходи								
Разом								

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Динаміка чистого доходу (виручки) від реалізації сільськогосподарської продукції (назва підприємства), 20...-20... рр.

Види продукції	20... рік		20... рік		20... рік		Відхилення (+, -) 20... р. порівняно з	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	20... р.	20... р.
Зернові та зернобобові								
.....								
Всього по сільськогосподарській продукції								

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Канали формування доходів (назва підприємства) за видами продукції, 20.. р., %

Види продукції	Реалізовано, всього	Переробним підприємствам	Населенню у рахунок оплати праці	Пайовикам у рахунок орендної плати за землю та майнові паї	На ринку, через власні магазини, ларки, палатки	За іншими каналами
Зернові та зернобобові						
.....						

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Ціни реалізації (назва підприємства) за видами продукції, 20.. р., грн

Види продукції	Реалізовано всього	Переробним підприємствам	Населенню у рахунок оплати праці	Пайовикам у рахунок орендної плати за землю та майнові паї	На ринку, через власні магазини, ларки, палатки	За іншими каналами
Зернові та зернобобові						
.....						

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Вплив строків продажу продукції на ціну реалізації 1 ц основних видів продукції (назва підприємства), 20.. р.

Місяць	Ціна реалізації 1 ц, грн					
	пшениця озима	соняшник	ячмінь озимий	морква	черешня	виноград
Січень						
.....						
Грудень						

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.4. Розподіл і використання доходів від реалізації продукції підприємства

Таблиця 2.8 Використання виручки від реалізації продукції (назва підприємства), 20...-20... рр., тис. грн

Показники	20..р	20...р.	20...р.	Відхилення (+, -) 20... р. порівняно з	
				20... р.	20... р.
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)					
Податок на додану вартість					
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)					
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)					
Валовий прибуток					
Інші операційні доходи					
Адміністративні витрати					
Витрати на збут					
Інші операційні витрати					
Фінансові результати від операційної діяльності					
Інші фінансові доходи					
Інші доходи					
Фінансові витрати					
Інші витрати					
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування					
Податок на прибуток від звичайної діяльності					
Фінансові результати від звичайної діяльності					
Надзвичайні витрати					
Чистий прибуток (збиток)					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.9 Динаміка показників фінансових результатів (назва підприємства), 20...-20... рр.

Показники	Роки			Відхилення (+, -) 20... р. порівняно з	
	20..	20..	20..	20..р.	20..р.
Прибуток (збиток) від реалізації, тис. грн					
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн					
Чистий прибуток (збиток), тис. грн					
Середньорічна сума активів, тис. грн					
Середньорічна сума власного капіталу, тис. грн					
Рівень прибутковості (збитковості) продукції, %					
Рівень прибутковості (збитковості) капіталу, %					
Рівень прибутковості (збитковості) власного капіталу, %					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.10 Динаміка результативних показників реалізації сільськогосподарської продукції (назва підприємства), 20...-20... рр.

Види продукції	Прибуток (+), збиток (-), тис. грн			Рівень рентабельності (+), збитковості (-), %		
	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.
Зернові та зернобобові						
.....						
Всього по сільськогосподарській продукції						

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Розділ 3. Напрями вдосконалення формування використання доходів підприємства

Таблиця 2.11 Склад і структура елементів операційних витрат у (назва підприємства), 20...-20...рр.

Елементи витрат	20... рік		20... рік		20... рік	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Матеріальні затрати						
Витрати на оплату праці						
Відрахування на соціальні заходи						
Амортизація						
Інші операційні витрати						
Разом						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.12 Визначення прибутку від реалізації озимої пшениці за різними каналами реалізації (назва підприємства), 20.. р.

Показники	Населенню в рахунок оплати праці	Пайовикам у рахунок орендної плати за землю	На ринку, через власні магазини	За іншими каналами	Разом
Фактичний обсяг реалізації, ц					
Фактична ціна реалізації, грн					
Фактична грошова виручка, тис. грн					
Витрати на виробництво та реалізацію, тис. грн					
Фактичний прибуток, тис. грн					
Плановий обсяг реалізації, ц					
Планова грошова виручка, тис. грн					

Продовження таблиці 2.12

Планові витрати на виробництво та реалізацію, тис. грн					
Плановий прибуток, тис. грн					
Додатковий прибуток, тис. грн					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

29. Формування та порядок розподілу витрат на виробництво і реалізацію продукції на підприємстві (до теми № 29)

2.2. Склад та структура операційних витрат підприємства

Таблиця 2.1 Динаміка витрат у (назва підприємства), 20...-20...рр.

Стаття	20... рік		20... рік		20... рік		20... р. порівняно з	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	20... р.	20...р.
Собівартість реалізованої продукції								
Адміністративні витрати								
Витрати на збут								
Інші операційні витрати								
Фінансові витрати								
Втрати від участі в капіталі								
Інші витрати								
Витрати з податку на прибуток								
Разом								

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Склад і структура елементів операційних витрат у (назва підприємства), 20...-20...рр.

Елементи витрат	20... рік		20... рік		20... рік	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Матеріальні затрати						
Витрати на оплату праці						
Відрахування на соціальні заходи						
Амортизація						
Інші операційні витрати						
Разом						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Динаміка витрат на збут у (назва підприємства),
20...-20...рр.

Показники	Роки		
	20...	20...	20...
Витрати на збут, тис. грн			
Собівартість реалізованої продукції з урахуванням витрат на збут, тис. грн			
Питома вага витрат на збут, %			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Склад та структура витрат на виробництво та реалізацію продукції сільськогосподарського підприємства

Таблиця 2.4 Склад і структура виробничої собівартості продукції рослинництва у (назва підприємства), 20...-20...рр.

Статті затрат	Пшениця		Ячмінь		Соняшник на зерно	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
20...р.						
Разом витрат						
Прямі матеріальні витрати						
з них:						
- насіння та посадковий матеріал						
- мінеральні добрива						
- нафтопродукти						
- оплата послуг і робіт сторонніх організацій						
- решта матеріальних витрат						
Прямі витрати на оплату праці						
Інші прямі витрати та загальновиробничі витрати - всього						
з них:						
- амортизація необоротних активів						
- відрахування на соціальні заходи						
- решта інших прямих та загальновиробничих витрат						
20...р.(аналогічно продовжити таблицю)						
20...р.(аналогічно продовжити таблицю)						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Склад і структура виробничої собівартості продукції тваринництва у (назва підприємства), 20...-20...рр.

Статті затрат	Привіс живої ваги ВРХ		Привіс живої ваги свиней		Молоко	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
20...р.						
Разом витрат						
Прямі матеріальні витрати						
з них:						
- корми						
- нафтопродукти						
- оплата послуг і робіт сторонніх організацій						
- решта матеріальних витрат						
Прямі витрати на оплату праці						
Інші прямі витрати та загальновиробничі витрати - всього						
з них:						
- амортизація необоротних активів						
- відрахування на соціальні заходи						
20...р.(аналогічно продовжити таблицю)						
20...р.(аналогічно продовжити таблицю)						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Витрати (назва підприємства) на основне виробництво у 20...-20...рр., тис. грн

Елементи витрат	Роки			20.. р. у % до	
	20..	20..	20..	20.. р.	20.. р.
Витрати на оплату праці					
Відрахування на соціальні заходи					
Матеріальні витрати					
у т.ч.: - насіння та посадковий матеріал					
- корми - всього					
з них: корми покупні					
- інша продукція сільського господарства (гній, підстилка, яйця для інкубації)					
- мінеральні добрива					
- нафтопродукти					
- електроенергія					
- запасні частини, ремонтні та будівельні матеріали					
- оплата послуг і робіт, що виконані сторонніми організаціями					
Амортизація основних засобів					
Інші витрати, включаючи плату за оренду					
Разом витрат					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Витрати на основне виробництво у розрізі галузей (назва підприємства), 20...-20...рр.

Статті витрат	Витрати на виробництво продукції				Усього витрат	
	рослинництва		тваринництва		тис. грн	%
	тис. грн	%	тис. грн	%		
20...р.						
Витрати на оплату праці						
Відрахування на соціальні заходи						
Матеріальні витрати, які увійшли в собівартість продукції						
у т.ч.:						
- насіння та посадковий матеріал						
- корми - всього						
з них корми покупні						
- інша продукція сільського господарства (гній, підстилка, яйця для інкубації)						
- мінеральні добрива						
- нафтопродукти						
- електроенергія						
- запасні частини, ремонтні та будівельні матеріали для ремонту						
- оплата послуг і робіт, що виконані сторонніми організаціями, та інші матеріальні витрати						
Амортизація основних засобів						
Інші витрати, включаючи плату за оренду						
Разом витрат						
20...р.(аналогічно продовжити таблицю)						
20...р.(аналогічно продовжити таблицю)						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

30. Формування механізму ціноутворення на підприємстві (до теми № 30)

2.2. Аналіз цін на сільськогосподарську продукцію сільськогосподарського підприємства

Таблиця 2.1 Середня реалізаційна ціна 1 ц продукції (назва підприємства) за каналами реалізації у 20...-20...рр., грн

Види продукції	Канали реалізації									
	Заготівельним підприємствам			Переробним підприємствам			Інші			...
	20...р	20...р	20...р	20...р	20...р	20...р.	20...р	20...р	20...р.	...
Насіння соняшнику										
....										
....										

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Вплив строків продажу на середню ціну реалізації 1ц продукції (назва підприємства), 20...-20...рр.

Місяці року	Ціна 1 ц продукції, грн				
	Зерно	Соняшник	Молоко	Овочі	.....
20...р.					
Січень					
....					
Грудень					
У середньому					
20...р.(аналогічно продовжити таблицю)					
20...р.(аналогічно продовжити таблицю)					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Вплив строків реалізації на виручку (назва підприємства), 20...-20...рр.

Місяці року	Виручка, тис. грн				
	Зерно	Соняшник	Молоко	Овочі	.....
20...р.					
Січень					
....					
Грудень					
У середньому					
20...р.(аналогічно продовжити таблицю)					
20...р.(аналогічно продовжити таблицю)					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Визначення резервів виручки від реалізації продукції за рахунок вибору більш вигідних каналів (назва підприємства), 20...-20...рр.

Канали реалізації	Структура обсягів реалізації				Ціна 1 ц, грн	Грошова виручка, тис. грн		
	Фактична		Розрахункова			Фактична	Розрахункова	Резерви виручки
	Кількість, ц	Структура, %	Кількість, ц	Структура, %				
А	1	2	3	4	5	6=1*5	7=3*5	8=7-6

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Прибуток від реалізації продукції за різними каналами (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Продукція	Канали реалізації											
	Заготівельним підприємствам			Переробним підприємствам			...			Інші		
	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.
Зерно												
....												

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Рівень рентабельності продукції за різними каналами (назва підприємства), 20...-20...рр., %

Продукція	Канали реалізації											
	Заготівельним підприємствам			Переробним підприємствам			...			Інші		
	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.
Зерно												
....												

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

31. Формування, розподіл і використання фінансових результатів від операційної діяльності підприємства (до теми № 31)

2.2. Формування витрат та собівартості продукції підприємства

Таблиця 2.1 Елементи операційних витрат (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	20...р.		20... р.		20... р.	
	Сума, тис.грн	%	Сума, тис.грн	%	Сума, тис.грн	%
Матеріальні витрати						
Витрати на оплату праці						
Відрахування на соціальні заходи						
Амортизація						
Інші операційні витрати						
Разом		100,00		100,00		100,00

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.2 Витрати на основне виробництво продукції
рослинництва (назва підприємства), 20...-20...рр.,
тис. грн**

Елементи витрат	20.. р.		20.. р.		20.. р.	
	сума	%	сума	%	сума	%
Витрати на оплату праці						
Відрахування на соціальні заходи						
Матеріальні витрати:						
у тому числі:						
насіння та посадковий матеріал						
мінеральні добрива						
нафтопродукти						
електроенергія						
паливо						
запасні частини, ремонтні матеріали						
інші матеріальні витрати						
Амортизація основних засобів						
Інші витрати						
у т.ч.: орендна плата за земельні частки						
Усього витрат		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.3 Витрати на основне виробництво продукції
тваринництва (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн**

Елементи витрат	20.. р.		20.. р.		20.. р.	
	сума	%	сума	%	сума	%
Витрати на оплату праці						
Відрахування на соціальні заходи						
Матеріальні витрати						
у тому числі:						
- корми						
- нафтопродукти						
- електроенергія						
- паливо						
- запасні частини, ремонтні матеріали для ремонту						
- оплата послуг і робіт, що виконані сторонніми організаціями, та інші матеріальні витрати						
- інша продукція сільського господарства						
Амортизація основних засобів						
Інші витрати						
Усього витрат		100		100		100

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Склад виробничої собівартості за основними видами продукції рослинництва (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Показники	Пшениця	Ячмінь	Ріпак	Соняшник на зерно
20...р.				
Виробнича собівартість - всього				
Прямі матеріальні витрати				
У т.ч.: - насіння та посадковий матеріал				
- мінеральні добрива				
- нафтопродукти				
- оплата робіт і послуг				
- інші матеріальні витрати				
Прямі витрати на оплату праці				
Інші прямі та загальновиробничі витрати				
Амортизація необоротних активів				
Відрахування на соціальні заходи				
Інші витрати				
20...р.(аналогічно продовжити таблицю)				
20...р.(аналогічно продовжити таблицю)				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Склад виробничої собівартості за основними видами продукції тваринництва (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Показники	Приріст живої ваги		Молоко
	ВРХ	свиней	
20...р.			
Виробнича собівартість – всього:			
прямі матеріальні витрати:			
корми			
решта матеріальних витрат			
прямі витрати на оплату праці			
інші прямі витрати та загальновиробничі витрати			
амортизація необоротних активів			
відрахування на соціальні заходи			
інші витрати			
20...р.(аналогічно продовжити таблицю)			
20...р.(аналогічно продовжити таблицю)			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Формування та аналіз доходу від реалізації продукції підприємства

Таблиця 2.6 Реалізація продукції рослинництва (назва підприємства), 20...-20...рр.

Види продукції	Обсяг реалізації, ц			Виручка, грн			Звітний рік у % до базисного по	
	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	обсягу реалізації	виручці
Зерно								
...								
Всього	х	х	х				х	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Реалізація продукції тваринництва (назва підприємства), 20...-20...рр.

Види продукції	Обсяг реалізації, ц			Виручка, грн			Звітний рік у % до базисного по	
	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	обсягу реалізації	виручці
Молоко								
М'ясо								
...								
Всього	х	х	х				х	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.8 Розрахунок виручки і впливу факторів на її обсяг у (назва підприємства), (факт – 20... р., план – 20... р.)

Найменування продукції	Обсяг реалізації, ц		Ціна за 1 ц, грн		Виручка, тис. грн		Виручка за фактичного обсягу та планових цінах, тис. грн	Відхилення виручки, тис. грн		
	план	факт	план	факт	план	факт		всього	у тому числі за рахунок зміни	
									кількості	ціни
A	1	2	3	4	5	6	7	6-5	7-5	7-6
Продукція "А"										
.....										
.....										
.....										

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.9 Економічна ефективність реалізації сільськогосподарської продукції (назва підприємства), 20.. рік

Види продукції	Обсяг реалізації, ц	Рівень товарності, %	Собівартість 1 ц, грн	Ціна 1 ц, грн	Доход, тис. грн	Прибуток на 1 ц, грн	Прибуток від реалізації, тис. грн	Рівень рентабельності, %
А	1	2	3	4	$5 = 1 \times 4$	$6 = 4 - 3$	$7 = 5 - 3$	$8 = 7 / 3$
Зерно								
...								

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.10 Використання чистого прибутку (назва підприємства), 20...-20...рр.

Напрямки використання	20..р.		20..р.		20..р.	
	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%
Поповнення резервного капіталу						
Виплата дивідендів						
Поповнення статутного капіталу						
Інші напрямки використання						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.11 Динаміка фінансових показників діяльності (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники і порядок розрахунку	Роки			Відхилення (+,-) 20.. року до	
	20..	20..	20..	20..р.	20..р.
Прибуток (збиток) від реалізації продукції тис. грн (форма 2, код 2090)					
Собівартість реалізованої продукції, тис грн (форма 2, код 2050)					
Чистий прибуток, тис.грн (форма 2, код 2350)					
Середньорічна сума активів, тис.грн ((форма 1, код 1300 на початок року + на кінець року)/2)					
Середньорічна сума власного капіталу, тис.грн ((форма 1, код 1495 на початок року + на кінець року)/2)					
Коефіцієнт рентабельності продукції (р.1/р.2)					
Коефіцієнт рентабельності капіталу (р.3/р.4)					
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу (р.3/р.5)					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.12 Динаміка показників фінансових результатів діяльності (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Показники	Роки			У середньому за 3 роки	20..р. до 20..р., (+, -)
	20..	20..	20..		
Чистий дохід від реалізації продукції					
Валовий прибуток					
Інші операційні доходи					
Адміністративні витрати					
Витрати на збут					
Інші операційні витрати					

Продовження таблиці 2.12

Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток (збиток)					
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (збиток)					
Чистий фінансовий результат : прибуток (збиток)					

*Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)***Таблиця 2.13 Використання прибутку (назва підприємства), 20...-20...рр.**

Напрямки використання	20.. рік		20.. рік		20.. рік	
	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%
Використано прибутку всього		100,0		100,0		100,0
Перераховано в бюджет						
Залишено в розпорядженні підприємства						
У тому числі використано:						
на створення резервного (страхового) фонду						
на виробничий розвиток						
на соціальний розвиток						
на заохочення						
на інші цілі						

*Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)***Таблиця 2.14 Використання чистого прибутку (назва підприємства), 20...-20...рр.**

Напрямки використання	20..р.		20..р.		20..р.	
	тис.грн	%	тис.грн	%	тис.грн	%
Поповнення резервного капіталу						
Виплата дивідендів						
Поповнення статутного капіталу						
Інші напрямки використання						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

32, 33 Формування механізму управління прибутком на підприємстві. Стратегія підвищення прибутковості діяльності підприємства (до тем 32, 33)

2.2. Управління операційним прибутком на підприємстві

Суть розрахунку впливу чинників на операційний прибуток полягає у послідовному аналізі кожного з них, тобто

припускається, що інші чинники у цей час на прибуток не впливають.

На досліджуваному підприємстві виробляється декілька видів продукції. Для зручності проведення розрахунків позначимо кожний вид продукції літерами алфавіту:

- А – зернові та зернобобові;
- Б – соняшник;
- В – ріпак;
- Г – велика рогата худоба;
- Д – молоко;
- Є – вівці.

Визначимо вплив на прибуток змін ціни на реалізовану продукцію.

$$\Delta P^p = \sum_{i=1}^n Q_{il} * (P_{il} - P_{io}), \quad (2.1)$$

де: Q_{il} – обсяг реалізації i -го виду продукції у звітному періоді ($i = 1, n$);

P_{il}, P_{io} – ціна реалізації i -го виду продукції у періоді відповідно звітному та попередньому.

Визначати необхідно вплив по кожному виду продукції та сукупний вплив на прибуток.

Наприклад, вплив на прибуток змін ціни на реалізовану продукцію за видами продукції:

- $\Delta P_A = 33030(72,66 - 78,14) = -181,00$ тис. грн;
- $\Delta P_B = 2618,0 (172,35 - 123,77) = 127,18$ тис. грн;
- $\Delta P_V = 4845,0 (223,47 - 177,74) = 221,56$ тис. грн;
- $\Delta P_r = 103 (913,59 - 720,0) = 19,94$ тис. грн;
- $\Delta P_D = 205 (123,90 - 179,03) = -11,30$ тис. грн;
- $\Delta P_E = 8,0 (1412,50 - 850) = 4,5$ тис. грн.

Сукупний вплив на прибуток змін ціни на всю реалізовану продукцію:

$\Delta P^p = -181,00 + 127,18 + 221,56 + 19,94 - 11,30 + 4,5 = 180,88$ тис. грн.

Визначимо вплив на прибуток змін обсягів реалізації продукції.

$$\Delta P^o = P_o \left[\frac{S_{1,0}}{S_0} - 1 \right], \quad (2.2)$$

де: P_o – прибуток від реалізованої продукції за попередній період;

$S_{1,0}$ – фактична собівартість реалізованої продукції у звітному періоді, що розрахована в цінах і тарифах попереднього періоду,

$$S_{1,0} = \sum_{i=1}^n S_{io} Q_{il}, \quad (2.3)$$

S_{io} – собівартість i -го виду продукції в попередньому періоді;

Q_{il} – обсяг реалізації i -го виду продукції в попередньому періоді;

S_o – фактична собівартість реалізованої продукції в попередньому періоді.

$$S_o = \sum_{i=1}^n S_{io} Q_{io} , \quad (2.4)$$

де: Q_{io} – обсяг реалізації i -го виду продукції в попередньому періоді.

Вплив на прибуток змін обсягів реалізації продукції:

$$\Delta P^Q = 2690,6 \times \left(\frac{2657,63}{1667,49} - 1 \right) = 1597,3 \text{ тис. грн.}$$

Визначимо вплив на прибуток змін у структурі реалізованої продукції.

$$\Delta P^{Q'} = P_o \left(\frac{V_{1,0}}{V_o} - \frac{S_{1,0}}{S_o} \right), \quad (2.5)$$

де: $V_{1,0}$ – обсяги реалізації продукції у звітному періоді за цінами попереднього періоду;

V_o – виручка від реалізації продукції за попередній період,

$$V_{1,0} = \sum_{i=0}^n Q_{il} P_{io} , \quad (2.6)$$

Визначимо вплив на прибуток змін собівартості одиниці продукції.

$$\Delta P^S = \sum_{i=1}^n (S_{il} - S_{io}) Q_{il} \times (-1), \quad (2.7)$$

де: S_{il} – собівартість i -го виду продукції у звітному періоді.

Розрахуємо вплив на прибуток змін собівартості продукції за рахунок структурних зрушень у складі продукції.

$$\Delta P^{SQ} = S_o \frac{V_{1,0}}{V_o} - S_{1,0}, \quad (2.8)$$

Розрахуємо сукупний вплив чинників на прибуток від реалізації продукції:

$$\Delta P^T = \Delta P^P + \Delta P^Q + \Delta P^{Q'} + \Delta P^S + \Delta P^{SQ} \quad (2.9)$$

Розрахуємо загальне збільшення операційного прибутку:

$$\Delta P = P_1 - P_0 = \Delta P^T + \Delta P^O, \quad (2.10)$$

де: P_1 – операційний прибуток за звітний період;

ΔP^O – збільшення інших операційних доходів.

2.3. Аналіз беззбитковості виробництва (*CVP* – аналіз)

Визначимо обсяг реалізації продукції, що забезпечує беззбиткову діяльність підприємства. Виручка від реалізації, при якій забезпечується беззбиткова діяльність підприємства за умови неотримання прибутку, називається порогом рентабельності. У вартісному вимірі поріг рентабельності визначається таким чином:

$$\text{Поріг рентабельності} = \frac{\text{Постійні витрати}}{\text{Результат від реалізації після відшкодування змінних витрат у відносному виразі}}. \quad (2.11)$$

Таблиця 2.1 Вихідні дані та визначення порогу рентабельності виробництва зернових у (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показник	Роки		
	20..	20..	20..
Постійні витрати, тис. грн			
Змінні витрати, тис. грн			
Дохід (виручка) від реалізації, тис. грн			
Поріг рентабельності, тис. грн			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

У натуральному вимірі поріг рентабельності визначається так:

$$\begin{aligned} \text{Порогова кількість товару} &= \frac{\text{Поріг рентабельності даного товару}}{\text{Ціна реалізації}} \\ &= \frac{\text{Постійні витрати підприємства}}{\text{Ціна одиниці товару} - \text{Змінні витрати на одиницю товару}}. \end{aligned} \quad (2.12)$$

Таблиця 2.2 Вихідні дані та визначення у натуральному вимірі порогу рентабельності виробництва зернових у (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показник	Роки		
	20..	20..	20..
Поріг рентабельності товару, тис. грн.			
Ціна реалізації 1 ц, грн.			
Порогова кількість товару, ц			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

За умови виробництва і реалізації підприємством товарів різного асортименту порогова кількість товарів окремого асортименту визначається так:

$$\text{Порогова кількість товару} = \frac{\text{Усі постійні витрати підприємства}}{\text{Ціна одиниці товару}} \times \frac{\text{Питома вага товару у загальній сумі виручки від реалізації}}{\text{Змінні витрати на одиницю товару}}. \quad (2.13)$$

Таблиця 2.3 Вихідні дані та визначення у натуральному вимірі порогу рентабельності виробництва зернових у (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показник	Роки		
	20..	20..	20..
Всі постійні витрати підприємства, тис. грн			
Зміні витрати на виробництво зернових, тис. грн			
Зміні витрати в розрахунку на 1 ц зернових, грн			
Дохід (виручка) від реалізації зернових, тис. грн			
Загальна сума доходу (виручки) від реалізації по підприємству, тис. грн			
Ціна реалізації 1 ц зернових, грн			
Порогова кількість товару, ц			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Визначимо необхідний обсяг реалізації продукції для отримання запланованої (цільової) суми валового прибутку (ВП) від основної діяльності.

У натуральному вимірі необхідний обсяг реалізації визначається:

$$\begin{aligned}
 &\text{Необхідний обсяг реалізації у плановому періоді} = \frac{\left(\begin{array}{c} \text{Запланований обсяг валового прибутку} + \text{Планова сума постійних витрат по реалізованій продукції} \end{array} \right)}{\left(\begin{array}{c} \text{Сума чистої виручки} - \text{Сума змінних витрат} \end{array} \right)} \times \frac{\text{Планова ціна одиниці продукції}}{\text{Загальний обсяг реалізації}}. \quad (2.14)
 \end{aligned}$$

Для проведення необхідних розрахунків слід визначити планові завдання підприємства на кожен рік щодо покращення фінансових результатів від виробництва та реалізації зернових.

Усі планові показники підприємства для визначення необхідного розміру реалізації продукції зерновиробництва на кожен рік навести у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 Вихідні дані для розрахунку необхідного обсягу реалізації у натуральному виразі продукції зерновиробництва для отримання планових фінансових результатів (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показник	Роки		
	20..	20..	20..
Загальний обсяг реалізації, ц			
Планове виробництво продукції, ц			
Загальна сума витрат (планова), тис. грн			
Планові постійні витрати, тис. грн			
Змінні витрати на виробництво зернових, тис. грн			
Планові змінні витрати, тис. грн			
Планова ціна реалізації 1 ц продукції, грн			
Дохід (виручка) від реалізації, тис. грн			
Плановий дохід (виручка) від реалізації, тис. грн			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

У вартісному вимірі необхідний обсяг реалізації визначається таким чином:

$$\text{Необхідний обсяг реалізації у плановому періоді} = \frac{\left(\text{Запланований обсяг валового прибутку} + \frac{\text{Планова сума постійних витрат по реалізованій продукції}}{\text{Загальний обсяг реалізації}} \right)}{\left(\frac{\text{Сума чистої виручки}}{\text{Сума змінних витрат}} \right)} \quad (2.15)$$

Таблиця 2.5 Вихідні дані для розрахунку у вартісному виразі необхідного обсягу реалізації продукції зерновиробництва для отримання планових фінансових результатів (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показник	Роки		
	20..	20..	20..
Загальний обсяг реалізації, ц			
Загальна сума витрат (планова), тис. грн			
Планові постійні витрати, тис. грн			
Змінні витрати на виробництво зернових, тис. грн			
Планова ціна реалізації 1 ц продукції, грн			
Плановий дохід (виручка) від реалізації, тис. грн			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Визначимо запас фінансової міцності підприємства за кожен із трьох останніх років дослідження.

$$\text{Запас фінансової міцності} = \frac{\text{Виручка від реалізації}}{\text{Поріг рентабельності}} \quad (2.16)$$

Тепер визначимо необхідний обсяг реалізації продукції для отримання запланованої (цільової) суми маржового прибутку (МП) від основної діяльності:

$$\text{Необхідний обсяг реалізації у плановому періоді} = \frac{\left(\frac{\text{Запланований обсяг маржового прибутку} + \text{Планова сума змінних витрат по реалізованій продукції}}{\text{Сума чистої виручки}} \right) \cdot \text{Загальний обсяг реалізації}}{\quad} \quad (2.17)$$

Таблиця 2.6 Вихідні дані та розрахунок необхідного обсягу реалізації продукції зерновиробництва(назва підприємства), 20...-20...рр.

Показник	Роки		
	20..	20..	20..
Плановий дохід (виручка) від реалізації, тис.грн			
Планові змінні витрати, тис.грн			
Дохід (виручка) від реалізації, тис. грн			
Загальний обсяг реалізації, ц			
Необхідний обсяг реалізації у плановому періоді (за базисний період взято відповідний рік), ц			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Визначення необхідного обсягу реалізації продукції для отримання запланованої (цільової) суми чистого прибутку (ЧП) від основної діяльності:

$$\text{Необхідний обсяг реалізації у плановому періоді} = \frac{\left(\frac{\text{Запланований обсяг валового прибутку} + \text{Планова сума постійних витрат по реалізованій продукції}}{\text{Сума чистої виручки} - \text{Сума змінних витрат}} \right) \cdot \text{Планова сума податкових платежів за рахунок прибутку}}{\text{Загальний обсяг реалізації}} \quad (2.18)$$

Метод операційного лівериджу побудовано на зіставленні виручки від реалізації із загальними витратами, а також змінними та постійними витратами. Його зміст полягає у тому, що будь-яка зміна виручки від реалізації продукції породжує ще значнішу зміну прибутку. Даний феномен має назву виробничого (операційного) важеля, сила дії якого визначається за формулою:

$$\text{Сила дії виробничого важеля} = \frac{\text{Результат від реалізації після відшкодування змінних витрат}}{\text{Прибуток}}. \quad (2.19)$$

Проте ступінь такої зміни залежить від співвідношення між постійними та змінними затратами підприємства, що називається коефіцієнтом операційного лівериджу:

$$\text{Коефіцієнт операційного лівериджу} = \frac{\text{Постійні затрати на виробництво та реалізацію продукції}}{\text{Змінні затрати на виробництво та реалізацію продукції}} = \frac{\text{Постійні затрати на виробництво та реалізацію продукції}}{\text{Повна сума затрат на виробництво та реалізацію продукції}}. \quad (2.20)$$

Зробимо наступні припущення:

- виробництво зернових у плановому році збільшиться (скоротиться) на __ %,
- загальна сума витрат зменшиться (збільшиться) на __ %,
- ціна реалізації зменшиться (підвищиться) на __ %.
- плановий рівень товарності зернових 100 %

Таблиця 2.7 Вихідні дані для визначення впливу факторів на відхилення фактично отриманого прибутку від планового у процесі реалізації зернових (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показник	Роки	
	базисний	плановий
Виробництво продукції, ц		
Реалізація продукції, ц		
Загальна сума витрат, тис. грн		
Постійні витрати, тис. грн		
Змінні витрати, тис. грн		
Ціна одиниці продукції, грн		
Дохід (виручка) від реалізації, тис. грн		
Прибуток, тис. грн		

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.8 Розрахунок відхилення фактично отриманого прибутку від планового у процесі реалізації продукції зерновиробництва (назва підприємства)

Показник	Позначення	Сума відхилення (+, -)
1	2	3
Зміна кількості реалізованої продукції, тис. грн	ΔK_P	
Зміна ціни реалізації, тис. грн	ΔC_P	
Зміна рівня повної собівартості реалізованої продукції, тис. грн	ΔC_P	
Зміна відпускних цін на продукцію, тис. грн	ΔB_{P1}	
Коефіцієнт росту чистого доходу від реалізації продукції в оцінці за базисною собівартістю	K_p	
Збільшення обсягу чистого доходу в оцінці за базисною собівартістю, тис. грн	ΔB_{P2}	
Коефіцієнт росту чистого доходу від реалізації в оцінці за відпускними цінами	K_{pv}	
Збільшення чистого доходу (виручки) від реалізації продукції за рахунок структурних зрушень у складі продукції, тис. грн	ΔB_{P3}	
Зміна собівартості реалізованої за рахунок структурних зрушень у складі продукції, тис. грн	ΔB_{P4}	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Проведемо оцінку рівня маржинального доходу в базисному та плановому роках (табл. 2.9).

Таблиця 2.9 Вихідні дані та розрахунок показників рентабельності зерновиробництв (назва підприємства), 20...рр.

Показник	Позначення	20.. рік
Загальна сума витрат, тис. грн	B	
Прибуток, тис. грн	Π	
Вартість активів (капіталу), тис. грн	$A(K)$	
Чистий дохід, тис. грн	ЧД	
Рентабельність виробництва, %	$P_v = \Pi / B \times 100\%$	
Коефіцієнт окупності	$K_{\text{окуп}} = B / \text{ЧД}$	
Коефіцієнт покриття	$K_{\text{покp}} = \text{ЧД} / B$	
Рентабельність активів, %	$P_{A(K)} = \Pi / A(K) \times 100\%$	
Рентабельність реалізації, %	$P_p = \Pi / \text{ЧД} \times 100\%$	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.10 Вихідні дані та оцінка маржинального доходу від зерновиробництва (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	Позначення	Базисний 20.. рік	Плановий 20.. рік
Виробництво продукції, ц			
Реалізація продукції, ц			
Ціна одиниці продукції, грн	Π_i		
Загальна сума витрат, тис. грн	$\Pi_B + \Sigma_B$		
Постійні витрати, тис. грн	Π_B		
Змінні витрати, тис. грн	Σ_B		
Змінні витрати на одиницю продукції, грн	Σ_{Bi}		
Дохід (виручка) від реалізації, тис. грн	V_p		
Прибуток, тис. грн	Π		
Маржинальний дохід, тис. грн	$MD = V_p - \Sigma_B$		
Маржинальний дохід, тис. грн	$MD = \Pi + \Pi_B$		
Точка критичного обсягу виробництва, ц	$TKO = \Pi_B / \Pi_i - \Sigma_{Bi}$		
Прибуток, тис. грн	$\Pi = MD - \Pi_B$		
Питома вага маржинального доходу у виручці, %	D_y		
Маржинальний дохід, тис. грн	$MD = V_p \times D_y$		
Прибуток, тис. грн	$\Pi = V_p \times D_y - \Pi_B$		

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Розрахуємо показники рентабельності виробництва зернових у 20.. році

Таблиця 2.11 Вихідні дані та розрахунок показників рентабельності зерновиробництва (назва підприємства), 20...рр.

Показник	Позначення	20.. рік
Загальна сума витрат, тис. грн	B	
Прибуток, тис. грн	Π	
Вартість активів (капіталу), тис. грн	$A(K)$	
Чистий дохід, тис. грн	$ЧД$	
Рентабельність виробництва, %	$P_B = \Pi / B \times 100\%$	
Продовж. табл. 2.11		
Коефіцієнт окупності	$K_{окуп} = B / ЧД$	
Коефіцієнт покриття	$K_{покp} = ЧД / B$	
Рентабельність активів, %	$P_{A(K)} = \Pi / A(K) \times 100\%$	
Рентабельність реалізації, %	$P_p = \Pi / ЧД \times 100\%$	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

34, 36, 37 Взаємовідносини підприємств з бюджетом і позабюджетними фондами (теми № 34, 36,37)

2.2. Нарахування та сплата 4 групи Єдиного податку підприємством

Таблиця 2.1 Розрахунок питомої ваги доходу від реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки у загальній сумі валового доходу (назва підприємства), 20...-20...рр., грн

Назва показника	20... р	20... р	20... р
Доходи, отримані від реалізації продукції рослинництва і тваринництва, що вироблена (вирощена) на угіддях, які належать сільськогосподарському товаровиробнику на праві власності або надані йому у користування			
Доходи, отримані від реалізації продукції, що вироблена із сировини власного виробництва та продуктів її переробки на власних підприємствах та на давальницьких умовах, незалежно від територіального розміщення переробного підприємства			
Сума доходу, отримана сільськогосподарським підприємством від реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки			
Загальна сума валового доходу підприємства			
Питома вага доходу від реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки в загальній сумі валового доходу підприємства за попередній звітний (податковий) рік			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Розрахунок 4 Групи Єдиного податку (назва підприємства), 20...-20...рр.

Види сільськогосподарських угідь	Площа угідь, га	Грошова оцінка 1 га, грн	Коефіцієнт податку з 1 га	Розрахунок	Сума всього, грн
20... рік					
Рілля					
Пасовища					

Продовження таблиці 2.2

Всього		X	X	X	
20... рік					
Рілля					
Пасовища					
Всього		X	X	X	
20... рік					
Рілля					
Пасовища					
Всього		X	X	X	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Динаміка сплати 4 Групи Єдиного податку (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Місяці року	20... р.	20... р.	20... р.	Відхилення (+,-) у 20... році порівняно з	
				20... р.	20... р.
Січень					
Лютий					
Березень					
Усього за I квартал (10 %)					
Квітень					
Травень					
Червень					
Усього за II квартал (10 %)					
Липень					
Серпень					
Вересень					
Усього за III квартал (50 %)					
Жовтень					
Листопад					
Грудень					
Усього за IV квартал (30 %)					
Разом за рік					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3.Нарахування та сплата ПДВ сільськогосподарським підприємством

Таблиця 2.4 Податковий кредит з ПДВ (назва підприємства) у розрізі контрагентів, 20...-20...рр., тис. грн

N з/п	Постачальник	Обсяг поставки (без ПДВ)	Сума ПДВ, грн
20..р.			
Операції з придбання з ПДВ, які надають право формування податкового кредиту			
1	.....		
Усього за місяць (квартал) (рядок 10.1 декларації), у т. ч.:			
придбання (будівництво, спорудження) основних засобів			
Операції з придбання з ПДВ, які не надають права формування податкового кредиту			
1	.....		
Усього за місяць (квартал) (рядки 10.2 + 14 декларації):			
20..р. (аналогічно продовжити таблицю)			
20..р. (аналогічно продовжити таблицю)			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Розрахунки з ПДВ (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Показники	20... р.	20... р.	20... р.	20... р. у % до	
				20... р.	20...р.
Податкове зобов'язання					
Податковий кредит					
Сума сплаченого ПДВ					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Динаміка нарахованого податкового зобов'язання та податкового кредиту (назва підприємства), 20...-20...рр. , тис. грн

Показники	20...р.	20...р.	20...р.	Звітний рік у % до	
				20...р.	20...р.
Податкове зобов'язання, всього					
у т.ч. рослинництво					
промислова продукція					
Податковий кредит, всього					
у т.ч. рослинництво					
промислова продукція					
Податкове зобов'язання, всього					
у т.ч. рослинництво					
промислова продукція					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Динаміка та структура сплати ПДВ (назва підприємства) у розрізі місяців, 20...-20...рр.

Місяць	20... р.		20... р.		20... р.		Звітний рік у % до	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	20...р.	20...р.
Січень								
.....								
Грудень								
Разом за рік		100,0		100,0		100,0		

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.8 Питома вага суми ПДВ у загальній сумі сплачених податків (назва підприємства) за 20...-20...рр.

Показники	20... р.	20... р.	20... р.	Відхилення (+,-) у 20... р. в порівнянні з	
				20... р.	20... р.
Сума сплачених підприємством податків, зборів та платежів, тис. грн					
Сума сплаченого ПДВ, тис.грн					
Питома вага ПДВ, %					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.4. Нарахування та сплата ПДФО сільськогосподарським підприємством

Таблиця 2.9 Утримання податку з доходів фізичних осіб із заробітної плати працівників (назва підприємства), 20...-20...рр.

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Сума нарахованої заробітної плати, грн	Розрахунок податку з доходів фізичних осіб	Утримано податку з доходів фізичних осіб, грн
20..р.				
1	.....			
2	.....			
20..р (аналогічно продовжити таблицю)				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.10 Суми нарахованої заробітної плати та утриманий податок з доходів фізичних осіб (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	20...р.	20...р.	20...р.	Звітний рік у % до	
				20...р.	20...р.
Нарахована сума заробітної плати, тис. грн					
Сума утриманого податку з доходів фізичних осіб, тис. грн					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.5. Нарахування та сплата інших податків, зборів та обов'язкових платежів підприємством

Таблиця 2.11 Розрахунок збору за першу реєстрацію транспортного засобу (назва підприємства), 20...-20...рр.

Марка транспортного засобу	Кількість транспортних засобів	Об'єм циліндра двигуна (см куб)	Ставка збору зі 100 см куб, грн	Коефіцієнт	Сума нарахованого збору, грн	Пільги щодо збору, грн	Сума збору, що підлягає сплаті, грн
20.. р.							
...							
Разом		х	х	х			
20 .. р. (аналогічно продовжити таблицю)							
20 .. р. (аналогічно продовжити таблицю)							

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.12 Динаміка нарахування та утримання єдиного соціального внеску (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Види утримань	20... рік		20... рік		20... рік		Звітний рік у % до	
	грн	%	грн	%	грн	%	20...р.	20...р.
Нарахування єдиного соціального внеску								
Утримання єдиного соціального внеску								

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.13 Динаміка сплати екологічного податку (назва підприємства), 20...-20...рр., грн

Джерела забруднення	20...р.	20...р.	20...р.	Відхилення (+,-) у 20... р. у порівнянні з	
				20... р.	20... р.
Стаціонарні джерела забруднення					
- окиси азоту					
- окиси вуглецю					
...					
Пересувні джерела забруднення					
- бензин неетилловий					
- дизельне паливо					
...					
За скиди у водні об'єкти					
- органічні речовини (за показниками БСК 5)					
- нафтопродукти					
...					
За розміщення відходів					
- відходи їжі IV класу					
- побутові відходи IV класу					
Разом					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

35. Взаємовідносини підприємств з фондами соціального страхування (до теми № 35)

2.2. Організація нарахування та механізм сплати єдиного соціального внеску підприємством

Таблиця 2.1 Утримання із заробітної плати працівників (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Місяці	Нарахований фонд оплати праці	Утримання		
		ПДФО	Єдиний соціальний внесок	Всього
20.. р.				
Січень				
.....				
Грудень				
Всього				
20.. р. (аналогічно продовжити таблицю)				
20.. р. (аналогічно продовжити таблицю)				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Види матеріального забезпечення із фондів соціального страхування

Таблиця 2.2 Динаміка матеріального забезпечення (назва підприємства) із фондів соціального страхування, 20...-20...рр., грн

Показники	20...р.	20...р.	20...р.	20...р. у % до	
				20...р.	20...р.
Матеріальне забезпечення з тимчасової непрацездатності (оплата лікарняних)					
Матеріальне забезпечення по вагітності і пологах					
Одноразова виплата при народженні дитини					
Допомога на поховання					
Інші соціальні послуги					
Разом матеріального забезпечення					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

38. Утримання із заробітної плати та порядок їх сплати (до теми № 38)

2.2. Механізм нарахування та сплати ПДФО підприємством

Таблиця 2.1 Утримання податку з доходів фізичних осіб із заробітної плати (назва підприємства), 20...-20...рр.

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Сума нарахованої заробітної плати, грн	Розрахунок податку з доходів фізичних осіб	Утримано податку з доходів фізичних осіб, грн
20.. р.				
1	.....			
2	.....			
3	.....			
20.. р. (аналогічно продовжити таблицю)				
20.. р. (аналогічно продовжити таблицю)				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Динаміка сум нарахованої заробітної плати та утриманого податку з доходів фізичних осіб (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	20...р.	20...р.	20...р.
Нарахована сума заробітної плати, тис.грн			
Сума утриманого податку з доходів фізичних осіб, тис.грн			
Питома вага утриманого податку в нарахованій сумі заробітної плати, %			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Утримання із заробітної плати працівників (назва підприємства), 20...-20...рр.

Місяці	Нарахований фонд оплати праці	Утримання		
		ПДФО	Єдиний соціальний внесок	Всього
20.. р.				
Січень				
.....				
Грудень				
Всього				
20.. р. (аналогічно продовжити таблицю)				
20.. р. (аналогічно продовжити таблицю)				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Інші утримання із заробітної плати

Таблиця 2.5 Податки, збори та інші вирахування із заробітної плати працівників (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	Сума, тис. грн			Структура, %		
	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.
Фонд оплати праці до вирахувань						
Відрахування до Пенсійного фонду						
Податок на доходи фізичних осіб						
Профспілковий внесок						
Аліменти						
Інші утримання						
Фонд оплати праці після утримань						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

39. Організація страхування майна підприємств (до теми № 39)

2.3. Визначення страхової суми майна підприємства

Таблиця 2.1 Площа посівів та врожайність сільськогосподарських культур за останні 5 років (назва підприємства), 20...р.

Рік	Види культур	Площа, га	Урожайність, ц/га
20..	Ріпак		
....	....		
....			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Визначення страхової суми сільськогосподарських культур (назва підприємства), 20...-20...рр.

Види сільськогосподарських культур	Площа, га	Середня врожайність за попередніх 5 років, ц/га	Валовий збір, ц (2 x 3)	Ціна 1 ц, грн	Вартість урожаю, грн (4 x 5)	Страхова сума (розрахункова), грн (6 x 70%)	Страхова сума (фактична), грн
1	2	3	4	5	6	7	8
Озимі зернові							
.....							
.....							
.....							

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Тарифні ставки (частка від страхової суми, %) з добровільного страхування витрат на вирощування сільськогосподарських культур залежно від виду страхової події, (назва підприємства), 20...р., %

Види сільськогосподарських культур	Вимерза-ння	Град, злива, буря, затоплення	Поже-жа	Загаль-ний тариф
Озимі зернові	4,0	2,5	0,5	7,0
Ярі зернові	х	4,5	0,5	5,0
Зернобобові	х	5,0	0,3	5,3
Кукурудза	х	4,5	0,2	4,7
Цукрові буряки	х	5,0		5,0
Соняшник	х	4,5	0,5	5,0
Інші технічні культури	х	5,0	0,3	5,3
Овочеві та баштанні культури	х	5,5	х	5,5
Насінники овочевих та інших культур	х	5,5	х	6,0
Однорічні сіяні трави	х	4,0	х	4,0
Багаторічні сіяні трави	3,5	2,5	х	6,0

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Розрахунок страхових платежів при страхуванні врожаю сільськогосподарських культур (назва підприємства), 20...рр.

№ п/п	Культури	Страхова сума, грн	Тарифна ставка, %	Страховий платіж, грн (3 x 4)
1	Оз. ячмінь			
2	.....			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Розрахунок страхового платежу при комплексному (мультиризиковому) страхуванні майбутнього врожаю сільськогосподарських культур на період весна-літо (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	Озима пшениця
Площа посівів, га	
Середня врожайність за останні 5 років, ц/га	
Ціна 1 ц врожаю, грн	
Вартість врожаю, грн	
Страхова сума, грн	
Страховий тариф, %	
Страховий платіж, грн	
Франшиза, %	
Франшиза, грн	
Фактичні витрати на страхування 1 га посівів, грн	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Визначення страхової суми
сільськогосподарських тварин (назва підприємства), 20...р.

Види сільськогосподарських тварин	Поголів'я, гол.	Ціна 1 гол., грн	Вартість поголів'я, грн. (2 x 3)	Страхова сума (розрахункова), грн (4 x 50 %)	Страхова сума (фактична), грн
1	2	3	4	5	6
Поголів'я ВРХ					
.....					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Розрахунок страхових платежів при
страхуванні сільськогосподарських тварин (назва
підприємства), 20...р.

№ п/п	Тварини	Балансова вартість, тис. грн	Відсоток зносу	Страхова сума, тис. грн	Тарифна ставка, %	Страховий платіж, грн. (5 x 6)
1	2	3	4	5	6	7
1	ВРХ		-			
2	Коні робочі		25			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.8 Розрахунок страхових платежів при
страхуванні майна (назва підприємства), 20...р.

№ п/п	Майно	Балансова вартість, тис. грн	Відсоток зносу	Страхова сума, тис. грн	Тарифна ставка, %	Страховий платіж, грн (5 x 6)
1	Будівлі		-			
2	Споруди		-			
3	Транспортні засоби		25			
4	Готова продукція		-			
5	Багаторічні насадження					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.4. Порядок визначення збитку та розміру страхового відшкодування майна сільськогосподарського підприємства

**Таблиця 2.9 Розрахунок страхового відшкодування
(назва підприємства), 20...р.**

Показники	Озима пшениця
Площа посівів, га	
Витрати на 1 га, грн	
Страхова сума, грн	
Густота стояння рослин на момент укладення договору страхування, шт./м	
Густота стояння рослин після настання страхового випадку на момент відновлення вегетації, шт./м	
Франшиза 30% (від страхової суми по кожному полю)	
Сума страхового відшкодування, грн	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.10 Розрахунок страхового відшкодування при комплексному страхуванні посівів сільськогосподарських культур на період перезимівлі від повної загибелі (назва підприємства), 20...р.

Показники	Озима пшениця
1	2
Площа посівів, га	
Затрати на посів та вирощування на 1 га, грн	
1	2
Витрати на посів та вирощування на всю площу посіву, грн	
Страхова сума, грн	
Страховий тариф, %	
Страховий платіж, грн	
Франшиза, %	
Франшиза, грн	
Компенсація 50% страхового платежу з Державного бюджету, грн	
Фактичні витрати на страхування 1 га посівів, грн	
Сума збитків на 1 га посівів, грн	
Відшкодування збитків на 1 га посівів, грн	
Відшкодування збитків, усього, грн	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.11 Розрахунок страхового відшкодування (назва підприємства), 20...р.

Показники	Озима пшениця
Площа посівів, га	
Витрати на 1 га, грн	
Страхова сума, грн	
Густота стояння рослин на момент укладення договору страхування, шт./м	
Густота стояння рослин після настання страхового випадку на момент відновлення вегетації, шт./м	
Франшиза 30% (від страхової суми по кожному полю)	
Сума страхового відшкодування, грн	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.12 Інформація про збитки, завдані посівам сільськогосподарських культур за останні роки (назва підприємства), 20...-20...рр.

Рік	Засіяно восени, га	Площа, що збереглася після перезимівлі, га	Площа зберігання, га	Причина збитку
20..				
....				
....				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

40. Оцінка податкового навантаження на підприємство (до теми 40)

2.2. Порівняльний аналіз податкового навантаження в економіці України та зарубіжних країнах.

Таблиця 2.1 Динаміка рівнів податкового навантаження на економіку у країнах світу, %

Назва країни	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р. до	
				20.. р., в.п.	20.. р., в.п.
Великобританія					
Німеччина					
США					
Україна					
...					
Японія					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Розрахунок податкового навантаження на економіку України, %

Показники України	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р. до	
				20.. р., в.п.	20.. р., в.п.
Податкові надходження зведеного бюджету, млн грн					
Обов'язкові страхові внески до цільових фондів, млн грн					
ВВП номінальний, млн. грн					
Питома вага загальної суми всіх податкових платежів в обсязі ВВП національної економіки					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Оцінка впливу податків на фінансову діяльність господарства через розрахунок показників податкового навантаження.

Таблиця 2.3 Розрахунок об'єкта оподаткування (назва підприємства), тис. грн

Показники України	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р. до	
				20.. р., %	20.. р., %
Валовий доход звітного періоду (для оподаткування)					
Сума валових витрат платника податку					
Сума амортизаційних відрахувань					
Прибуток платника податку					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Розрахунок рівня податкового навантаження на (назва підприємства)

Показники	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р. до	
				20.. р., %	20.. р., %
Податок на прибуток, млн грн					
Прибуток на змішаний доход, млн грн					
Рівень податкового навантаження, %				в.п.	в.п.

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Динаміка і структура сплачених (назва підприємства) податків, зборів та платежів

Сплачені підприємством податки, збори та платежі	20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р. у порівнянні з			
							20.. р.		20.. р.	
	тис грн	%	тис грн	%	тис грн	%	тис грн	в.п .	тис грн	в.п .
ПДВ										
4 Група ЄП										
ПДФО										
Збір за забруднення навколишнього середовища										
Інші платежі										
Всього сплачено		100		100		100				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Вплив суми 4 Групи Єдиного податку на фінансовий стан (назва підприємства)

Показники	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р. до	
				20.. р., %	20.. р., %
Виручка від реалізації, тис грн					
Собівартість реалізованої продукції, тис грн					
Прибуток, тис грн					
Рівень рентабельності, %				в.п.	в.п.
Сума нарахованого ФСП, тис грн					
Питома вага податку у виручці від реалізації, %				в.п.	в.п.
Питома вага податку у собівартості реалізованої продукції, %				в.п.	в.п.
Питома вага податку у прибутку підприємства, %				в.п.	в.п.

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Питома вага ПДФО у структурі доходів фізичних осіб та ВВП

Рік	ВВП, млн грн	Грошові доходи громадян, млн грн	Оплата праці, млн грн	ПДФО			
				млн грн	% до (2)	% до (3)	% до (4)
1	2	3	4	5	6	7	8
20..							
20..							
20..							

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.8 Динаміка коефіцієнтів оцінки рівня податкового навантаження (назва підприємства)

Назва коефіцієнта і формула його розрахунку	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р. до	
				20.. р., %	20.. р., %
Коефіцієнт податкоємності реалізованої продукції = сума сплачених податків / обсяг реалізованої продукції					
Коефіцієнт оподаткування доходів = сума податків, що включені до ціни продукції / сума доходів підприємства					
Коефіцієнт оподаткування прибутку = податки, що сплачуються з прибутку / балансовий прибуток підприємства					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

41. ОРГАНІЗАЦІЯ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ : ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД (до теми 41)

2.2. Нарахування та сплата податків вітчизняними підприємствами.

2.3. Нарахування та сплата податків іноземними підприємствами.

Таблиця 2.1 Динаміка і структура сплачених (назва підприємства) податків, зборів та платежів

Сплачені підприємством податки, збори та платежі	20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р. у порівнянні з			
	20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.	
	тис грн	%	тис грн	%	тис грн	%	тис грн	в.п .	тис грн	в.п .
ПДВ										
4 Група ЄП										
ПДФО										
Збір за забруднення навколишнього середовища										
Інші платежі										
Всього сплачено		100		100		100				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Динаміка і структура нарахованих податкового зобов'язання та податкового кредиту (назва підприємства) в розрізі галузей, тис. грн

Показники	20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р. у порівнянні з			
	20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.	
	тис грн	%	тис грн	%	тис грн	%	тис грн	в.п .	тис грн	в.п .
Податкове зобов'язання, всього,		100		100		100				
у т.ч. : рослинництво										
промислова продукція										
Податковий кредит, всього,		100		100		100				
у т.ч. : рослинництво										
промислова продукція										

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Нарахування та сплата ПДВ

Таблиця 2.3 Динаміка і структура розрахунків (назва підприємства) з ПДВ, тис. грн

Показники	20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р. у порівнянні з			
	20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.	
	тис грн	%	тис грн	%	тис грн	%	тис грн	в.п .	тис грн	в.п .
Податкове зобов'язання										
Податковий кредит										
Сума сплаченого ПДВ		100		100		100				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Динаміка податкового кредиту (назва підприємства) з ПДВ у розрізі контрагентів, грн

№ з/п	Постачальник	Обсяг поставки (без ПДВ)			Сума ПДВ, грн		
		20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р.
Операції з придбання з ПДВ, які надають право формування податкового кредиту							
1	...						
Усього за місяць (квартал) (рядок 10.1 декларації)							
Операції з придбання з ПДВ, які не надають права формування податкового кредиту							
1	...						
Усього за місяць (квартал) (рядки 10.2+14 декларації)							

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Динаміка і структура сплати ПДВ (назва підприємства) в розрізі місяців

Місяць	20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р. у порівнянні з			
	20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.		20.. р.	
	тис грн	%	тис грн	%	тис грн	%	тис грн	в.п .	тис грн	в.п .
Січень										
...										
Грудень										
Разом за рік сума сплаченого ПДВ		100		100		100				

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Нарахування та сплата 4 Групи Єдиного податку

Таблиця 2.6 Питома вага доходу від реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки у загальній сумі валового доходу (назва підприємства), грн

Показник	20.. р.	20.. р.	20.. р.
Доходи від реалізації продукції рослинництва і тваринництва, що вироблена (вирощена) на угіддях сільгосптоваровиробника (власних та орендованих)			
Доходи від реалізації продукції, що вироблена із сировини власного виробництва та продуктів її переробки на власних підприємствах та на давальницьких умовах, незалежно від територіального розміщення переробного підприємства			
Сума доходу від реалізації сільгосппродукції власного виробництва та продуктів її переробки			
Загальна сума валового доходу підприємства			
Питома вага доходу від реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки у загальній сумі валового доходу підприємства за попередній звітний (податковий) рік			

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Розрахунок 4 Групи Єдиного податку (назва підприємства)

Види сільськогосподарських угідь	Площа угідь, га	Грошова оцінка 1 га, грн	Коефіцієнт податку з 1 га	Розрахунок	Сума всього, грн
20.. р.					
Рілля					
Пасовища					
Всього		х	х	х	
20.. р.					
Рілля					
Пасовища					
Всього		х	х	х	
20.. р.					
Рілля					
Пасовища					
Всього		х	х	х	

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.8 Динаміка сплати 4 групи Єдиного податку (назва підприємства) у розрізі кварталів та місяців року, тис грн

Місяці та квартали року	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р. до	
				20.. р. , %	20.. р. , %
Січень					
Лютий					
Березень					
Усього за I квартал (10 %)					
Квітень					
Травень					
Червень					
Усього за II квартал (10 %)					
Липень					
Серпень					
Вересень					
Усього за III квартал (50 %)					
Жовтень					
Листопад					
Грудень					
Усього за IV квартал (30 %)					
Разом за рік					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Нарахування та сплата ПДФО

Таблиця 2.9 Динаміка утримання ПДФО із заробітної плати працівників (назва підприємства)

(вказати назву підприємства), грн № з/п	ПІБ працівника	Сума нарахованої заробітної плати			Розрахунок ПДФО			Утримано ПДФО		
		20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р.
1	...									
2	...									

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.10 Динаміка сум нарахованої заробітної плати та утриманого ПДФО (назва підприємства), тис. грн

Показник	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р. до	
				20.. р. , %	20.. р. , %
Нарахована сума заробітної плати					
Сума утриманого ПДФО					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Нарахування та сплата інших податків, зборів та обов'язкових платежів

Таблиця 2.11 Розрахунок збору за забруднення навколишнього природного середовища (назва підприємства), грн

Джерела забруднення	20.. р.	20.. р.	20.. р.	20.. р. до	
				20.. р. , %	20.. р. , %
Стационарні джерела забруднення :					
- окиси азоту;					
- окиси вуглецю.					
Пересувні джерела забруднення :					
- бензин не етиловий;					
- дизельне паливо.					
За розміщення відходів :					
- відходи їжі IV класу;					
- побутові відходи IV класу.					
Разом					

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

До підрозділу 2.3 (аналогічні таблиці п.2.2.)

42, 43, 44. Організація руху оборотних коштів та нормування оборотних коштів на підприємствах (до тем № 42, 43, 44).

2.2. Склад та структура оборотних коштів сільськогосподарського підприємства

Таблиця 2.1 Наявність матеріальних оборотних засобів,
(назва підприємства), 20...р., тис. грн

Види оборотних засобів	Наявність					
	на початок періоду			на кінець періоду		
	за планом	фактично	відхилення (+;-)	за планом	фактично	відхилення (+;-)
А	1	2	3=2-1	4	5	6=5-4
Виробничі запаси: у т.ч. – насіння - паливо - інші Тварини на вирощуванні та відгодівлі Малоцінні і швидкозношувальні предмети						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Склад та структура виробничих запасів (назва підприємства), 20...-20...рр.

Вид виробничих запасів	20... рік		20... рік		20.. р. у % до 20.. р.
	тис. грн	%	тис. грн	%	
1. Матеріали, у т.ч.: добрива, отрутохімікати 2. Запасні частини 3. Нафтопродукти 4. Корми 5. Насіння РАЗОМ					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Основні показники забезпеченості господарства матеріальними оборотними засобами, (назва підприємства), 20...-20...рр., грн

Показники	Базисний рік	Звітний рік		Відхилення (+;-) фактичні дані звітного року у % до	
		за планом	фактично	базисного року	планового року
Припадає матеріальних оборотних засобів у розрахунку на: а) 1 га сільськогосподарських угідь; б) 1 грн основних виробничих засобів; в) на 1 працівника					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Забезпеченість худоби кормами (назва підприємства), 20...-20...рр.

Корми	Перший період			Другий період		
	Потреба, тис. грн	Наявність, тис. грн	Рівень забезпеченості, %	Потреба, тис. грн	Наявність, тис. грн	Рівень забезпеченості, %
1	2	3	$4 = 3 : 2$	5	6	$7 = 6 : 5$
Концентровані Соковиті Грубі Зелені РАЗОМ						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Визначення рівня забезпеченості (назва підприємства) основними видами матеріальних оборотних ресурсів станом на кінець 20... р.

Матеріальні оборотні ресурси	Базисний рік			Звітний рік		
	Потреба, тис. грн	Наявність, тис. грн	Рівень забезпеченості, %	Потреба, тис. грн	Наявність, тис. грн	Рівень забезпеченості, %
1	2	3	$4 = 3 : 2$	5	6	$7 = 6 : 5$
Молодняк тварин Корми Насіння Посадковий матеріал Добрива Запасні частини Нафтопродукти Інші						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Визначення забезпеченості окремими видами матеріальних оборотних ресурсів (назва підприємства), 20...-20...рр.

Матеріальні ресурси	Потреба, ц	Фактично, ц			Ступінь забезпеченості, %
		Залишок на початок місяця	Надходження	Всього	
1	2	3	4	$5 = 3 + 4$	$6 = 5 : 2$
Корми в.т.ч.: - концентровані - соковиті - зелені і т. д.					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Надходження та використання насіння (назва підприємства), 20...-20...рр.

Статті надходження та розподілу	Базисний рік, ц	Звітний рік, ц	Звітний рік у % до базисного
Наявність на початок року			
Вироблено у господарстві			
Придбано на стороні			
Всього (1+2+3)			
Продано			
Висіяно			
Інші витрати			
Всього витрачено (5+6+7)			
Наявність на кінець року (4 – 8)			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.8 Визначення оборотності матеріальних оборотних засобів (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	20... рік	20... рік	Відхилення, (+;-)
Виручка від реалізації продукції, тис. грн			
Вартість продукції і послуг допоміжних виробництв, тис. грн			
Вартість молодняка, переведеного в основне стадо, тис. грн			
Виручка від ліквідації худоби основного стада, тис. грн			
Сума річного обороту, (1+2+3+4)			
Коефіцієнт оборотності, (1 : 5)			
Коефіцієнт завантаження, (5 : 1)			
Тривалість обороту, днів (360 : 6)			
Вивільнення (-), додаткова потреба (+) коштів внаслідок зміни оборотності			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.9 Визначення оборотності виробничих запасів (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	20.. рік	20.. рік	Відхилення, (+;-)
Собівартість реалізованої продукції, грн			
Середня величина виробничих запасів, грн			
Оборотність виробничих запасів, (1 : 2)			
Коефіцієнт завантаження, (2 : 1)			
Тривалість днів обороту, днів (360 : 3)			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.10 Визначення оборотності кормів (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	20.. рік	20.. рік	Відхилення, (+;-)
Середньорічний залишок кормів, тис. грн			
Річні витрати кормів, тис. грн			
Коефіцієнт оборотності, (2 :1)			
Тривалість обороту, днів (360 : 3)			
Коефіцієнт закріплення, (1 : 2)			
Розмір вивільнення (-), додаткової потреби (+), (ряд.2 кол.2 * ряд.5 кол. 3)			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.11 Визначення показників матеріаломісткості та матеріаловіддачі (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	20.. рік	20.. рік	Відхилення, (+;-)
Обсяг продукції, тис. грн			
Матеріальні витрати, тис. грн			
Матеріаломісткість, грн (2 :1)			
Матеріаловіддача, грн (1:2)			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.12 Забезпеченість запасів економічно - обґрунтованими джерелами фінансування, (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Показники	20... р.	20... р.	20... р.	Відхилення, (+,-) 20...р. до	
				20...р.	20...р.
Наявність власних оборотних коштів					
Наявність власних і довгострокових позикових джерел формування запасів і витрат					
Загальна величина основних джерел формування запасів і витрат					
Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів					
Надлишок (+) або нестача (-) власних і довгострокових позикових джерел формування запасів і витрат					
Надлишок (+) або нестача (-) основних джерел формування запасів і витрат					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.13 Визначення узагальнюючих показників ефективності використання матеріальних оборотних засобів (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	20..р	20..р	20.. р.	Відхилення 20...року до	
				20.. р.	20.. р.
Вартість валової продукції в постійних цінах 2010 р., тис. грн					
Товарна продукція у поточних цінах, тис. грн					
Середньорічна вартість матеріальних оборотних засобів, тис. грн					
Прибуток, тис. грн					
Припадає на 1 грн матеріальних оборотних засобів:					
валової продукції, грн					
товарної продукції, грн					
прибутку, грн					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.14 Норматив власних оборотних активів та джерела їх покриття (назва підприємства), 20...р.

Елементи (склад) оборотних активів	Сума, тис.грн
Сировина, основні матеріали	
Тара	
Запасні частини	
Малоцінні та швидкозношувані предмети	
Незавершене виробництво	
Готова продукція	
Бензин	
Дизельне паливо	
Дизельні масла	
Електроенергія	
Мінеральні добрива	
Інші	
Норматив разом	
Наявність власних оборотних активів на початок року	
Прибуток	
Сталі пасиви	
Інші джерела	
Кредити банку	
Разом джерел	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.15 Ефективність використання оборотних активів
(назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	20... р.	20... р.	20... р.	20...р. у % до	
				20...р.	20...р.
Фондовіддача, тис. грн					
Фондомісткість, тис. грн					
Прибутковість, тис. грн					
Коефіцієнт обіговості					
Тривалість одного обороту, днів					
Вивільнення (заморожування) оборотних активів					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

1. Тривалість одного обороту у днях визначається за формулою:

$$O = \frac{C \cdot D}{P}, \quad (2.1)$$

де: О — термін обертання оборотних коштів, днів;

С — середні залишки нормованих оборотних коштів, грн.;

Д — тривалість періоду, за який обчислюється обертання, днів;

Р — обсяг реалізації продукції, грн.

Чим швидше обертаються авансовані оборотні кошти, тим кращий досягається результат, за допомогою однієї й тієї ж суми засобів виробляється та реалізується більше продукції.

2. Коефіцієнт обіговості оборотних засобів, що визначається як відношення обсягу реалізованої продукції за рік у гривнях до середньорічних залишків нормованих оборотних засобів у гривнях. Цей показник характеризує кількість оборотів оборотних засобів за звітний період. Чим більше оборотів здійснюють оборотні засоби, тим ефективніше вони використовуються.

3. Фондовіддача обчислюється як відношення вартості валової продукції (грн) до середніх залишків нормованих оборотних засобів (грн). Цей показник характеризує, скільки прибутку припадає на 1 грн. оборотних засобів.

4. Фондомісткість – обернений до фондовіддачі показник.

Таблиця 2.16 Показники, що характеризують умови постачання і використання сировини (назва підприємства), 20...р.

№ п/п	Показник	Значення показника
1	Кількість поставок у звітному році: сировини "А"	
2	Страховий запас, % поточного запасу	
3	Час на підготовку до виробництва, днів: сировини "А"	
4	Час пробігу від постачальника до споживача, днів: сировини "А"	
5	Час, необхідний для підготовки й відправки документів постачальника, обробки і оплати їх споживачем, днів: сировини "А"	
6	Норми часу на приймання, розвантаження, складування, днів: сировини "А"	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.17 Розрахунок нормативу власних оборотних коштів, авансованих у сировину та матеріали (назва підприємства), на плановий 20...р.

Показники	Сировина «А»	Сировина «Б»	Інші сировина й матеріали	Разом
Поточний запас, днів				
Страховий запас, днів				
Технологічний запас, днів				
Транспортний запас, днів				
Час на приймання, розвантаження, складування, днів				
Всього норма запасу, днів				
Витрати на IV-й квартал, тис. грн				
Одноразові витрати, тис. грн				
Норматив, тис. грн				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.18 Розрахунок сукупного нормативу власних оборотних коштів (назва підприємства), 20...-20...рр.

Нормативні оборотні кошти	Норматив на початок року, грн	Норматив на плановий рік		Норматив на кінець року, грн	Приріст нормативу, грн
		Однорічні витрати, грн	Норма запасу, днів		
Сировина і матеріали					
Куповані матеріали					
Паливо					
Запасні частини для ремонту					
МШП					
Тара					
Незавершене виробництво					
Витрати майбутніх періодів					
Готова продукція					
Всього					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.19 Розрахунок джерел покриття приросту оборотних активів підприємства у плановому році (назва підприємства), 20...-20...рр.

№ п/п	Джерело	Сума, грн
1	Приріст оборотних активів	
2	Джерела покриття:	
	а) приріст стійких пасивів	
	б) надходження малоцінного інвентаря, придбаного за рахунок коштів капітального будівництва	
	в) короткострокові кредити банків	
	г) чистий прибуток	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

45. ПЛАНУВАННЯ ФОНДІВ НАГРОМАДЖЕННЯ І СПОЖИВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ (до теми 45)

2.2. Планування фонду нагромадження на підприємстві

Таблиця 2.1 Оцінка використання фонду нагромадження
(назва підприємства), 20...-20... рр.

Показники	20... р.		20... р.		20... р.		Відхилення (+, -) 20... р. порівняно з	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	20... р.	20... р.
Фонд нагромадження, всього		100,0		100,0		100,0		
Фінансування будівництва, введення в експлуатацію основних засобів								
Витрати на придбання нематеріальних активів та фінансових інвестицій								
Покриття збитків від господарсько-фінансової діяльності								
Створення резервних фондів								
Збільшення власного капіталу								
Інші витрати з фонду нагромадження								

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Оцінка виконання плану з фонду
нагромадження (назва підприємства), 20...-20... рр.

[illegible]

Продовження таблиці 2.2

Створення резервних фондів									
Збільшення власного капіталу									
Інші витрати з фонду нагромадження									

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Планування фонду споживання на підприємстві

Таблиця 2.3 Оцінка використання фонду споживання (назва підприємства), 20...-20... рр.

Показники	20... р.		20... р.		20... р.		Відхилення (+, -) 20... р. порівняно з	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	20... р.	20... р.
Фонд споживання, всього		100,0		100,0		100,0		
Витрати на матеріальну допомогу, премії, винагороди, оплата додаткових відпусток тощо								
Витрати на оздоровлення співробітників								
Витрати на об'єкти соціальної сфери								
Надана безповоротна допомога співробітникам								
Витрати на культурно-масові заходи								
Інші витрати з фонду нагромадження								

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.4 Оцінка виконання плану з фонду
споживання (назва підприємства), 20...-20... рр.**

Показники	20... р.			20... р.			20... р.		
	план, тис. грн	факт, тис. грн	виконання, %	план, тис. грн	факт, тис. грн	виконання, %	план, тис. грн	факт, тис. грн	виконання, %
Фонд споживання, всього									
Витрати на матеріальну допомогу, премії, винагороди, оплата додаткових відпусток тощо									
Витрати на оздоровлення співробітників									
Витрати на об'єкти соціальної сфери									
Надана безповоротна допомога співробітникам									
Витрати на культурно-масові заходи									
Інші витрати з фонду нагромадження									

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

46, 47, 48. Організація кредитування підприємств (до тем № 46, 47, 48)

**Таблиця 2.1 Склад та структура кредиторської заборгованості
(назва підприємства), 20...-20...рр.**

Джерела засобів	На 01.01.20... р.		На 01.01.20... р.		На 01.01.2011 р.	
	сума, тис.грн	структура, %	сума, тис.грн	структура, %	сума, тис.грн	структура, %
Короткострокові кредити банків						
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги						
Поточні зобов'язання за розрахунками:						
з бюджетом						
з позабюджетних платежів						
.....						
Інші поточні зобов'язання						
Всього поточних зобов'язань		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.2 Склад та структура довгострокових зобов'язань
(назва підприємства), 20...-20...рр.**

Показники	На 01.01.20... р.		На 01.01.20... р.		На 01.01.2011 р.	
	сума, тис.грн	структура, %	сума, тис.грн	структура, %	сума, тис.грн	структура, %
Довгострокові кредити банків						
Довгострокові фінансові зобов'язання						
Інші довгострокові зобов'язання						
Всього довгострокових зобов'язань		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.3 Характеристика кредиторської заборгованості
(назва підприємства), 20...-20...рр.**

Показники	20... р.	20... р.	20... р.
Виручка від реалізації продукції (робіт, послуг), тис. грн			
Середня кредиторська заборгованість, тис. грн.			
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості			
Період погашення кредиторської заборгованості, днів			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Порівняння дебіторської та кредиторської заборгованості (назва підприємства), 20...-20...рр.

Статті заборгованості	Дебіторська заборгованість, тис. грн			Кредиторська заборгованість, тис. грн		
	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20...р.
Заборгованість за товари (роботи, послуги)						
Заборгованість за розрахунками: з бюджетом						
зі страхування						
з оплати праці						
із внутрішніх розрахунків						
Інша поточна заборгованість						
Всього заборгованості		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.5 Об'єкти короткострокового
(довгострокового) кредитування на (назва підприємства),
20...-20...рр.**

Об'єкти короткострокового кредитування	20... р.		20... р.		20... р.	
	сума, тис. грн	питома вага, %	сума, тис. грн	питома вага, %	сума, тис. грн	питома вага, %
Паливно-мастильні матеріали						
Запасні частини						
Мінеральні добрива						
Засоби захисту рослин						
Насіння						
Інше						
Всього		100,0		100,0		100,0

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.6 Графік погашення кредиту (об'єкт кредитування,
назва підприємства), 20...-20...рр.**

Дата виплат	Борг на початок періоду, грн	Виплата основної суми боргу, грн	Виплата відсотків, грн	Всього виплат, грн	Борг на кінець періоду, грн
1	2	3	$4 = (2 - 3) * \text{відсоток}$: кількість виплат	$5 = (3 + 4)$	$6 = (2 - 3)$
.....					
Всього					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємств)

49, 50. Фінансування відтворення основних засобів підприємства (до тем № 49, 50)

2.2. Оцінка наявності та структури основних засобів підприємства

**Таблиця 2.1 Склад і структура основних засобів (назва
підприємства), 20...-20...рр.**

Показники	На початок року		На кінець року		Відхилення протягом року (+; -)	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
I. Виробничі основні засоби сільськогосподарського призначення,						
у тому числі:						

Продовження таблиці 2.1

будинки, споруди, передавальні пристрої						
машини та обладнання						
З них:						
.....						
Тварини						
Багаторічні насадження						
II. Виробничі основні засоби несільськогосподарського призначення						
...						
III. Невиробничі основні засоби						
.....						
Всього основних засобів						
Надійшло основних засобів						
Вибуло основних засобів						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.2 Наявність, рух та динаміка основних засобів
(назва підприємства), 20...-20...рр.**

Основні засоби	Наявність на початок року		Надходження за звітний період		Вибуття за звітний період		Наявність на кінець року		Відхилення (+,-), тис. грн
	тис. грн	питома вага, %	тис. грн	питома вага, %	тис. грн	питома вага, %	тис. грн	питома вага, %	
Промислово-виробничі основні засоби									
у тому числі:									
— активні фонди									
Виробничі основні фонди інших галузей									
Невиробничі основні фонди									
Інші									
Всього									

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Склад і структура основних засобів за видами економічної діяльності (назва підприємства), 20...-20...рр., тис.грн

Показники	Основні засоби за видами економічної діяльності			
	Рослинництво	Тваринництво	.....	Разом
Наявність на початок періоду				
Надійшло за рік:				
всього				
введено у дію основних засобів				
Вибуло за рік:				
всього				
ліквідовано основних засобів				
Наявність на кінець періоду				
Наявність за вирахуванням зносу:				
на початок періоду				
на кінець періоду				
Амортизація (знос) основних засобів				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.4. Показники стану та ефективності використання основних засобів підприємства

Таблиця 2.4 Аналіз показників стану основних засобів (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	Роки			Відхилення 20...р. до 20...р.	
	20...	20...	20...	20...р.	20...р.
Первісна вартість основних засобів, тис. грн					
Знос основних засобів, тис. грн					
Рівень зносу, %					
Рівень придатності основних засобів, %					
Вартість введених основних засобів, тис. грн					
Вартість виведених основних засобів, тис. грн					
Вартість основних засобів на початок року, тис. грн					
Вартість основних засобів на кінець року, тис. грн					
Коефіцієнт вибуття основних засобів, (6 : 7)					
Коефіцієнт оновлення основних засобів, (5 : 8)					
Коефіцієнт приросту основних засобів, ((5 – 6) : 7)					
Коефіцієнт зносу основних засобів, (2 : 1)					
Коефіцієнт придатності основних засобів, (8 : 7)					
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у майні підприємства					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Ефективність використання виробничих засобів сільськогосподарського призначення (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	20...р.	20...р.	20...р.	Відхилення	
				абсолютні	%
Вартість валової сільськогосподарської продукції (у постійних цінах 2010 р.), тис. грн					
Середньорічна вартість виробничих основних засобів сільськогосподарського призначення, тис. грн					
Фондовіддача на одиницю вартості основних засобів, грн					
Фондомісткість продукції, грн					
Фондозабезпеченість виробництва на 1 га ріллі, тис. грн					
Фондоозброєність одного працівника, тис. грн					
Рентабельність основних виробничих засобів, %					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.5. Знос і амортизація основних засобів, методи нарахування амортизації

1. Прямолінійний метод.

Річна сума амортизації залежить тільки від терміну експлуатації об'єкта основних засобів, розраховується як відношення первісної вартості об'єкта основних засобів до терміну експлуатації об'єкта.

Таблиця 2.6 Розрахунок амортизації прямолінійним методом на (назва підприємства), 20...-20...рр.

Рік	Вартість основних засобів на початок періоду, тис. грн	Амортизаційні відрахування, тис. грн	Вартість основних засобів на кінець періоду, тис. грн
20..			
.....			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2. Метод зменшення залишкової вартості.

Річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного року або первісної вартості на дату початку нарахування амортизації та

річної норми амортизації. Залишкова вартість — це різниця між первісною вартістю та сумою нарахованого зносу у попередніх періодах.

Річна норма амортизації (у відсотках) обчислюється як різниця між одиницею та результатом кореня ступеня кількості років корисного використання об'єкта з результату від ділення ліквідаційної вартості об'єкта на його первісну вартість.

Річна сума амортизації визначається за формулою:

$$AB = Z_v * N_a, \quad (2.1)$$

Залишкова вартість об'єкта:

$$Z_v = P_v - \Sigma Z, \quad (2.2)$$

Норма амортизації визначається:

$$N_a = \left(1 - \sqrt[T]{\frac{L_v}{P_v}} \right) \times 100\%, \quad (2.3)$$

де: Z_v – залишкова вартість;

ΣZ – сума нарахованого зносу у попередніх періодах;

P_v – початкова вартість;

AB – річна сума амортизації;

N_a – норма амортизації;

T – термін корисного використання об'єкта основних засобів;

L_v – ліквідаційна вартість.

Таблиця 2.7 Розрахунок амортизації методом зменшення залишкової вартості на (назва підприємства), 20...-20...рр.

Рік	Норма амортизації, %	Залишкова вартість на початок періоду, грн	Сума нарахованої амортизації, грн	Залишкова вартість на кінець періоду, грн
1-й				
...				
Σ	X			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

3. Метод прискореного зменшення залишкової вартості.

Річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного періоду або первісної вартості на дату початку нарахування амортизації та річної норми амортизації. Річна норма амортизації обчислюється, виходячи із строку корисного використання об'єкта, і подвоюється. Річну норму амортизації визначають за формулою

$$N_a = (100/T) \times 2, \quad (2.4)$$

Річну суму амортизації (АВ) при застосуванні цього методу розраховують за формулою:

$$AB = Z_v \times H_a, \quad (2.5)$$

Таблиця 2.8 Розрахунок амортизації методом прискореного зменшення залишкової вартості на (назва підприємства), 20...-20...рр.

Рік	Норма амортизації, %	Залишкова вартість на початок періоду, грн	Сума нарахованої амортизації, грн	Залишкова вартість на кінець періоду, грн
1-й				
...				
Σ	X			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Сума амортизації останнього року корисного використання об'єкта повинна бути такою, щоб його залишкова вартість на кінець останнього року експлуатації дорівнювала його ліквідаційній вартості.

4. Кумулятивний метод.

Річна сума амортизації визначається як добуток вартості, що амортизується, та кумулятивного коефіцієнта. Кумулятивний коефіцієнт розраховується діленням кількості років, що залишаються до кінця очікуваного строку використання об'єкта основних засобів, на суму числа років його корисного використання:

$$AB = (P_v - L_v) \times K, \quad (2.6)$$

$$K = T_k / \Sigma T, \quad (2.7)$$

де: АВ – річна сума амортизаційних відрахувань;

Пв – початкова вартість;

Лв – ліквідаційна вартість;

К-кумулятивний коефіцієнт;

Тк – кількість років, що залишилися до кінця корисного використання об'єкта;

ΣT – сума числа років корисного використання об'єкта основних засобів.

Якщо термін корисного використання об'єкта основних засобів становить 8 років, то ΣT складатиме:

$$\Sigma T = 1+2+3+4+5+6+7+8=36 \quad (2.8)$$

Таблиця 2.9 Розрахунок амортизації кумулятивним методом на
(назва підприємства), 20...-20...рр.

Рік	Кумулятивний коефіцієнт	Залишкова вартість на початок періоду, грн	Сума нарахованої амортизації, грн	Залишкова вартість на кінець періоду, грн
1-й	8:36-0,222			
2-й	7:36-0,194			
...				
8-й	1:36=0,028			
Σ				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

5. Виробничий метод.

Місячна сума амортизації визначається як добуток фактичного місячного обсягу продукції (робіт, послуг) та виробничої ставки амортизації.

Виробнича ставка амортизації обчислюється діленням вартості, яка амортизується, на загальний обсяг продукції (робіт, послуг), який підприємство очікує виробити (виконати) з використанням об'єкта основних засобів:

$$AB_m = O_m \times B_a, \quad (2.9)$$

де: AB_m - місячна сума амортизаційних відрахувань;

O_m - місячний обсяг продукції (робіт, послуг);

B_a - виробнича ставка амортизації.

Виробничу ставку амортизації обчислюють діленням вартості, що підлягає амортизації (B_a), на загальний обсяг продукції (робіт, послуг), який підприємство очікує виробити (виконати) з використанням об'єкта основних засобів (O_z).

2.5. Фінансування ремонту основних засобів

Таблиця 2.10 Аналіз виконання плану ремонту основних засобів (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	План, тис. грн	Фактично, тис. грн	Відхилення від плану ($\pm$), тис. грн	Виконання плану, %
Витрати на ремонт (всього на підприємстві)				
Витрати на ремонт основних промислово-виробничих засобів				
Витрати на ремонт машин і обладнання				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

51. Фінансування та кредитування капітальних вкладень (до теми № 51)

2.2. Джерела фінансування капітальних вкладень на сільськогосподарському підприємстві

Таблиця 2.1 Склад та структура капітальних вкладень (назва підприємства), 20...-20...рр.

Види капітальних вкладень	20...р.		20...р.		20...р.		20...р. у % до	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	20...р.	20...р.
Будівельно-монтажні роботи								
Устаткування								
Витрати на закладення багаторічних насаджень								
Витрати на формування основного стада								
Інші роботи і затрати								
Всього								

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Джерела фінансування капітальних вкладень, (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Капітальні вкладення	Власні	Залучені	Запозичені	Інші	Разом
Нове будівництво					
Технічне переозброєння					
...					
Разом					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.7. Показники економічної ефективності фінансування капітальних вкладень на сільськогосподарському підприємстві

Таблиця 2.3 Показники економічної ефективності фінансування капітальних вкладень, (назва підприємства), 20...-20...рр., тис. грн

Показники	20...р.	20...р.	20...р.	20...р. до	
				20...р.	20...р.
Середня ставка доходу					
Період окупності					
Чиста теперішня вартість					
Індекс прибутковості					
Внутрішня ставка доходу					
Модель оцінки капітальних вкладень (МОКА)					
Коефіцієнт абсолютної ефективності капітальних вкладень					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

52. ЛІЗИНГ ЯК ДЖЕРЕЛО ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

2.2. Лізингове кредитування підприємства

**Таблиця 2.1. Динаміка лізингового кредитування
(назва підприємства)**

Основні засоби	20...р.	20...р.	20...р.
Сільськогосподарська техніка			
у т.ч. трактори			
плуги			
культиватори			
і т.д.			
Комбайни			
Автомобілі вантажні			
і т.д.			

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.2. Розподіл джерел фінансування лізингових
операцій (назва підприємства)**

Джерела фінансування	20...р.		20...р.		20...р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Власні кошти						
Позичкові кошти, у т.ч. банківські кредити						
Залучені кошти						
Всього						

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.3. Вартісний розподіл лізингових платежів
(назва підприємства)**

Джерела фінансування	20...р.		20...р.		20...р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Сума, яка відшкодовує частину вартості предмета лізингу						
Платіж, як винагорода лізингодавцю за отримане у лізинг майно						
Компенсація відсотків за кредитом						
Інші витрати, передбачені договором лізингу						
Всього						

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Витрати, пов'язані із придбанням авто у кредит та лізинг (назва підприємства), грн

Витрати	Кредит	Лізинг
Одноразова комісія (2%)		
Страховання на весь строк позики (6% у рік)		
Держмито (1%)		
Відрахування у Пенсійний фонд (3%)		
Збір за першу реєстрацію транспортного засобу (при умовному об'ємі циліндру у 3000 куб. см.)		
Реєстрація в ДАІ		
Експертна оцінка вартості авто		
Оформлення договору застави (0,1%)		
Послуги нотаріуса		
Всього додатковий витрат		
Відсотки		
Всього витрат		
Переплата, %		

Джерело: розраховано і побудовано за даними звітності (назва підприємства)

53. Оцінка фінансового стану та основні напрями його покращення на підприємствах (до теми № 53)

2.2. Оцінка активів і пасивів балансу підприємства

Таблиця 2.1 Склад і структура майна (назва підприємства), 20...-20...рр.

Майно	на 01.01.20..р.		на 01.01. 20..р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%
Нематеріальні активи				
Основні засоби				
Довгострокові фінансові інвестиції				
Довгострокова дебіторська заборгованість				
Інші необоротні активи				
Усього необоротних активів				
Запаси:				
- виробничі запаси				
.....				
Векселі одержані				
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги				
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				

Продовження таблиці 2.1

- з бюджетом				
.....				
Інша поточна дебіторська заборгованість				
Поточні фінансові інвестиції				
Грошові кошти				
Інші оборотні активи				
Усього оборотних активів				
Витрати майбутніх періодів				
Разом майна				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Аналіз складу і структури майна (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники, тис. грн	20... р.	20... р.	20... р.	20... р. у % до 20... р.
Необоротні активи				
Оборотні активи				
Витрати майбутніх періодів				
Разом				
Матеріальні оборотні засоби				
Грошові кошти та їх еквіваленти				
Дебіторська заборгованість				
Всього оборотних засобів				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємств)

Таблиця 2.3 Склад і структура джерел формування майна (назва підприємства), 20...-20...рр.

Майно	на 01.01.20...		на 01.01. 20...	
	тис. грн	%	тис. грн	%
Статутний капітал				
.....				
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)				
Неоплачений капітал				
Вилучений капітал				
Усього власного капіталу				
Забезпечення наступних витрат і платежів				
Довгострокові зобов'язання				
Короткострокові кредити банків				
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями				
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги				
Поточні зобов'язання за розрахунками:				
- з одержаних авансів				
.....				
Інші поточні зобов'язання				
Усього поточних зобов'язань				
Доходи майбутніх періодів				
Разом джерел				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Оцінка фінансової стійкості підприємства

Таблиця 2.4 Аналіз складу і структури майна (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники, тис. грн	20... р.	20... р.	20... р.	20... р. у % до 20... р.
Необоротні активи				
Оборотні активи				
Витрати майбутніх періодів				
Разом				
Матеріальні оборотні засоби				
Грошові кошти та їх еквіваленти				
Дебіторська заборгованість				
Всього оборотних засобів				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Аналіз відносних показників фінансової стійкості (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	Порядок розрахунку	20.. р.	20.. р.	Відхилення (+, -)
Коефіцієнт концентрації власного капіталу	$\Phi.1, p.1495 / \Phi.1, p.1095 + p.1195 + p.1200$			
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	$\Phi.1, p.1595 + p.1695 + p.1700 + p.1700 / p.1095 + p.1195 + p.1200$			
Коефіцієнт співвідношення залучених та власних коштів	$\Phi.1, p.1595 + p.1695 + p.1700 + p.1700 / \Phi.1, p.1495$			
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\Phi.1, p.1495 + p.1095 / \Phi.1, p.1495$			
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	$\Phi.1, p.1695 / \Phi.1, p.1495 + p.1695$			
Коефіцієнт забезпеченості за кредитами	$\Phi.2, p.2290 + p.2250 / \Phi.2, p.2250$			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Динаміка показників фінансової незалежності та ліквідності (назва підприємства), 20...-20...рр.

Показники	Порядок розрахунку	20.р.	20.р.	Відхилення (+, -)
Коефіцієнт фінансування (< 1,0)	$\Phi.1, p.1695 + 1700 / \Phi.1, p.1495$			
Коефіцієнт автономії (незалежності > 0,5)	$\Phi.1, p.1495 / p.1700$			
Коефіцієнт стійкості (стабільності > 1,0)	$\Phi.1, p.1495 / \Phi.1, p.1695 + p.1525$			

Продовження таблиці 2.6

Коефіцієнт абсолютної ліквідності (0,2-0,35)	$\Phi.1,$ $p.1160+1165+1165/\Phi.1,$ $p.1700$			
Коефіцієнт швидкої ліквідності (0,8-1,0)	$\Phi.1, p.1195-1100/\Phi.1, p.$ 1700			
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття 1-1,25)	$\Phi.1, p. 1195 / p. 1700$			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

54. Фінансова звітність та оцінка фінансових результатів діяльності підприємства (до теми № 54)

2.2. Оцінка фінансових результатів підприємства

Таблиця 2.1 Формування фінансових результатів (назва підприємства), 20... - 20... рр., тис. грн.

Показники	20... р.	20... р.	20... р.	20... р. у % до	
				20... р.	20... р.
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)					
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)					
Валовий прибуток (збиток)					
Інші операційні доходи					
Адміністративні витрати					
Витрати на збут					
Інші операційні витрати					
Фінансові результати від операційної діяльності					
Дохід від участі в капіталі					
Інші фінансові доходи					
Інші доходи					
Фінансові витрати					
Втрати від участі в капіталі					
Інші витрати					
Фінансовий результат до оподаткування прибуток (збиток)					
Витрати з податку на прибуток					
Чистий прибуток (збиток)					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Склад і структура залучених і позикових коштів
(назва підприємства), 20... - 20... рр., тис. грн

Показники	20... р.	20... р.	20... р.	20... р. у % до	
				20... р.	20... р.
Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Короткострокові кредити банків					
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги					
Поточні зобов'язання за розрахунками					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Динаміка кредиторської та дебіторської заборгованості (назва підприємства), 20... - 20... рр., тис. грн

Показники	20... р.	20... р.	20... р.	20... р. у % до 20... р.
Поточна кредиторська заборгованість				
Поточні зобов'язання за розрахунками:				
- довгостроковими зобов'язаннями				
- за товари, роботи, послуги				
.....				
Поточні забезпечення				
Доходи майбутніх періодів				
Інші поточні зобов'язання				
Усього поточних зобов'язань				
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги				
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
- з бюджетом				
.....				
Інша поточна дебіторська заборгованість				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Аналіз відносних показників фінансової стійкості
(назва підприємства), 20... - 20... рр.

Показники	Порядок розрахунку	20... р.	20... р.	20... р.	20... р. до (+,-)	
					20... р.	20... р.
Коефіцієнт концентрації власного капіталу	Ф.1,р.1495/Ф.1,р.1095+р.1195+р.1200					
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	Ф.1,р.1595+р.1695+р.1700+р.1700/ /р.1095+р.1195 + р.1200					
Коефіцієнт співвідношення залучених та власних коштів	Ф.1,р.1595+р.1695+р.1700+ +р.1700/Ф.1, р.1495					
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Ф.1,р.1495+р.1095/ Ф.1 р.1495					

Продовження таблиці 2.4

Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	$\Phi.1, p.1695 / \Phi.1, p.1495 + p.1695$					
Коефіцієнт забезпеченості за кредитами	$\Phi.2, p.2290 + p.2250 / \Phi.2, p.2250$					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Динаміка показників фінансових результатів (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Показники	20... р.	20... р.	20... р.	20... р. у % до 20... р.	
				20... р.	20... р.
Прибуток від реалізації, тис. грн (Ф.2, код 2090)					
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн (Ф.2, код 2050)					
Чистий прибуток, тис. грн (Ф.2, ряд. 2350)					
Середньорічна сума активів, тис. грн (Ф.1, код 1300)					
Середньорічна сума власного капіталу, тис. грн (Ф.1, код 1495)					
Коефіцієнт рентабельності продукції (рядок 1/рядок 2)					
Коефіцієнт рентабельності капіталу (рядок 3/рядок 4)					
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу (рядок 3/рядок 5)					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Динаміка показників фінансової незалежності та ліквідності (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Показники	Порядок розрахунку	20... р.	20... р.	20... р.	20... р. до (+,-) 20... р.	
					20... р.	20... р.
Коефіцієнт фінансування (< 1,0)	$\Phi.1, p.1695 + 1700 / \Phi.1, p.1495$					
Коефіцієнт автономії (незалежності > 0,5)	$\Phi.1, p.1495 / p.1700$					
Коефіцієнт стійкості (стабільності > 1,0)	$\Phi.1, p.1495 / \Phi.1, p.1695 + p.1525$					
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (0,2-0,35)	$\Phi.1, p.1160 + 1165 + 1165 / \Phi.1, p.1700$					
Коефіцієнт швидкої ліквідності (0,8-1,0)	$\Phi.1, p.1195 - 1100 / \Phi.1, p.1700$					
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття 1-1,25)	$\Phi.1, p.1195 / p.1700$					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

55. Оцінка конкурентоспроможності підприємства (до теми № 55)

2.2. Оцінка ринкової позиції підприємства

Таблиця 2.1 Рівень рентабельності основних видів продукції
сільського господарства на (назва підприємства),
20... - 20... рр., %

Види продукції	20... р.	20... р.	20... р.	Відхилення (+, -) 20... р. до	
				20... р.	20... р.
Зерно					
.....					
Рівень рентабельності рослинництва					
Молоко					
.....					
Рівень рентабельності тваринництва					
Рівень рентабельності с/г виробництва					
Рівень рентабельності господарської діяльності підприємства					
Рентабельність продажу					
Рівень рентабельності чистих активів					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Оцінка ділової активності (назва підприємства),
20... - 20... рр.

Показники	Порядок розрахунку	20... р.	20... р.	20... р.	20... р. до (+,-)	
					20... р.	20... р.
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), грн	Ф.2, р.2000					
Валовий прибуток (збиток), грн	Ф.2, р.2350 (2355)					
Фондовіддача	Ф.2, р.2000 / Ф.1, (гр. 3 р.1011 + гр. 4 р.1011):2					
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Ф.2, р.2000 / Ф.1 (гр.3 р.1125 + гр. 4 р.1125):2					
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Ф.2, р.2050:2 / Ф.1, (гр. 3 р.1700 + гр. 4 р.1700):2					

Продовження таблиці 2.2

Коефіцієнт оборотності запасів	$\Phi.2, \text{p.2050} / \Phi.1, (\text{гр. 3 p.1100} - \text{p.1100} + \text{гр. 4 p.1100} - \text{p.1100}):2$					
Коефіцієнт оборотності активів	$\Phi.2, \text{p.2000} / \Phi.1, \text{p.1700} (\text{p.1300})$					
Оборотність основного капіталу	$\Phi.2, \text{p.2000} / \Phi.1 (\text{гр. 3 p.1700(1300)} + \text{гр. 4 p.1700(1300)}):2$					
Оборотність власного капіталу	$\Phi.2, \text{p.2000} / \Phi.1 (\text{гр. 3 p.1495} + \text{гр. 4 p.1495}):2$					
Коефіцієнт стійкості економічного зростання	$\Phi.2 \text{ p.2350} - \Phi.3 \text{ p.3355} / \Phi.1, \text{p.1495}$					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Структура каналів реалізації продукції (назва підприємства), 20... - 20... рр., %

Канали реалізації	Рослинництво			Тваринництво		
	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.	20... р.
Переробним підприємствам						
Працівникам і пайовикам						
На ринку						
Через біржі, аукціони						
За бартерними угодами						
За іншими каналами						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Аналіз основних показників конкурентоспроможності підприємства

Таблиця 2.4 Склад і структура майна (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Майно	на 31.12.20...р.		на 31.12.. 20...р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%
Нематеріальні активи				
Основні засоби				
.....				
Інші необоротні активи				
Усього необоротних активів				
Запаси:				
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги				
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				

Продовження таблиці 2.2

- з бюджетом				
- за виданими авансами				
Інша поточна дебіторська заборгованість				
Поточні фінансові інвестиції				
Гроші та їх еквіваленти				
Витрати майбутніх періодів				
Інші оборотні активи				
Усього оборотних активів				
Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Разом майна				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Склад і структура джерел формування майна
(назва підприємства), 20... - 20... рр.

Майно	на 01.01.20...р.		на 01.01. 20...р.	
	тис. грн	%	тис. грн	%
Зареєстрований капітал				
Капітал у дооцінках				
Додатковий капітал				
Резервний капітал				
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)				
Неоплачений капітал				
Вилучений капітал				
Усього власного капіталу				
Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків				
Поточна кредиторська заборгованість за:				
- довгостроковими зобов'язаннями				
- товари, роботи, послуги				
- розрахунками з бюджетом				
- розрахунками зі страхування				
- розрахунками з оплати праці				
Поточні забезпечення				
Доходи майбутніх періодів				
Інші поточні зобов'язання				
Усього поточних зобов'язань				
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття				
Разом джерел				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.6 Аналіз відносних показників фінансової стійкості
(назва підприємства), 20... - 20... рр.**

Показники	Порядок розрахунку	20... р.	20... р.	20... р.	20... р. до (+,-)	
					20... р.	20... р.
Коефіцієнт концентрації власного капіталу	$\Phi.1, p.1495 / \Phi.1, p.1095 + p.1195 + p.1200$					
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	$\Phi.1, p.1595 + p.1695 + p.1700 + p.1700 / p.1095 + p.1195 + p.1200$					
Коефіцієнт співвідношення залучених та власних коштів	$\Phi.1, p.1595 + p.1695 + p.1700 + p.1700 / \Phi.1, p.1495$					
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\Phi.1, p.1495 + p.1095 / \Phi.1 p.31495$					
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	$\Phi.1, p.1695 / \Phi.1, p.1495 + p.1695$					
Коефіцієнт забезпеченості за кредитами	$\Phi.2, p.2290 + p.2250 / \Phi.2, p.2250$					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

56, 57. Реалізація механізму фінансового планування у ринкових умовах на підприємстві (до тем № 56, 57)

2.5. Порядок складання фінансового плану підприємства

Таблиця 2.1 Формування прибутку на (назва підприємства), 20... – 20... рр., тис. грн

	Факт мину- лого року	Фінансовий план поточного року	Плано- вий рік (усього)	У тому числі за кварталами			
				I	II	III	IV
I. Доходи							
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)							
Податок на додану вартість							
Акцизний податок							
Інші непрямі податки (розшифрувати)							
Інші вирахування здоходу (розшифрувати)							

Продовження таблиці 2.1

Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)							
Інші операційні доходи (розшифрувати)							
Дохід від участі в капіталі (розшифрувати)							
Інші фінансові доходи (розшифрувати)							
Інші доходи (розшифрувати)							
Надзвичайні доходи (відшкодування збитків (відшкодування збитків ситуацій, стихійного лиха, пожеж, техногенних аварій тощо)							
Усього доходів							
Витрати							
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт та послуг) (розшифрувати)							
Адміністративні витрати усього, у тому числі:							
витрати, пов'язані з використанням службових автомобілів							
витрати на консалтингові послуги							
витрати на страхові послуги							
витрати на аудиторські послуги							
інші адміністративні витрати (розшифрувати)							
Витрати на збут (розшифрувати)							
Інші операційні витрати (розшифрувати)							
Фінансові витрати (розшифрувати)							
Втрати від участі в капіталі (розшифрувати)							
Інші витрати (розшифрувати)							
Податок на прибуток від звичайної діяльності							
Надзвичайні витрати							
Усього витрат							
Фінансові результати діяльності:							
Валовий прибуток (збиток)							
Фінансовий результат від операційної діяльності							
Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування							

Продовження таблиці 2.1

Чистий прибуток (збиток), у тому числі:							
прибуток							
збиток							
II. Розподіл чистого прибутку							
Відрахування частини чистого прибутку до державного бюджету							
Відрахування до фонду на виплату дивідендів							
Залишок нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) на початок звітної періоду							
Розвиток виробництва							
у тому числі за основними видами діяльності згідно з КВЕД							
Резервний фонд							
Інші фонди (розшифрувати)							
Інші цілі (розшифрувати)							
Залишок нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) на кінець звітної періоду							
III. Обов'язкові платежі підприємства до бюджету та державних цільових фондів							
Сплата поточних податків та обов'язкових платежів до державного бюджету, у тому числі:							
податок на прибуток							
акцизний податок							
ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету за підсумками звітної періоду							
ПДВ, що підлягає відшкодуванню з бюджету за підсумками звітної періоду							
рентні платежі							
ресурсні платежі							
інші податки, у тому числі (розшифрувати):							
відрахування частини чистого прибутку державними підприємствами							
відрахування частини чистого прибутку до фонду на виплату дивідендів господарськими товариствами							
Погашення податкової заборгованості, у тому числі:							

Продовження таблиці 2.1

Погашення реструктуризованих та відстрочених сум, що підлягають сплаті у поточному році до бюджету							
до державних цільових фондів							
санкції (штрафи, пені)							
Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування							
Інші обов'язкові платежі, у тому числі:							
місцеві податки та збори							
інші платежі (розшифрувати)							

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Елементи операційних витрат (назва підприємства), 20... – 20... рр., тис. грн

	Факт минулого року	Фінансовий план поточного року	Плановий рік (усього)	У тому числі за кварталами			
				I	II	III	IV
Матеріальні затрати, у тому числі:							
витрати на сировину і основні матеріали							
витрати на паливо та енергію							
Витрати на оплату праці							
Відрахування на соціальні заходи							
Амортизація							
Інші операційні витрати							
Операційні витрати, всього							

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.3 Капітальні інвестиції (назва підприємства),
20... – 20... рр., тис. грн**

	Факт минулого року	Фінансо- вий план поточного року	Плановий рік (усього)	У тому числі за кварталами			
				I	II	III	IV
Капітальні інвестиції, усього, у тому числі:							
капітальне будівництво							
придбання (виготовлення) основних засобів							
придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів							
Придбання (створення) нематеріальних активів							
модернізація, модифікація (добудова, дообладнання реконструкція) основних засобів							
капітальний ремонт							

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.4 Рух грошових коштів (назва підприємства),
20... – 20... рр., тис. грн**

	Факт мину- лого року	План поточ- ного року	Прогнозний рух коштів на кінець поточного року	Планов ий рік (усно- го)	У тому числі за кварталами			
					I	II	III	IV
Надходження грошових коштів від основної діяльності								
Виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)								
Цільове фінансування								
Отримання короткострокових кредитів								
Аванси одержані								
Інші надходження (розшифрувати)								
Надходження грошових коштів від інвестиційної діяльності								
Виручка від реалізації основних засобів								
Виручка від реалізації нематеріальних активів								

Продовження таблиці 2.4

Надходження від продажу акцій та облігацій								
Інші надходження (розшифрувати)								
Надходження грошових коштів від фінансової діяльності								
Отримання довгострокових кредитів								
Інші надходження (розшифрувати)								
Видатки грошових коштів основної діяльності								
Розрахунки за продукцію (товари, роботи, послуги)								
Розрахунки з оплати праці								
Повернення короткострокових кредитів								
Платежі в бюджет (розшифрувати)								
Інші надходження (розшифрувати)								
Видатки грошових коштів інвестиційної діяльності								
Придбання основних засобів								
Капітальне будівництво								
Придбання нематеріальних активів								
Придбання акцій та облігацій								
Інші надходження (розшифрувати)								
Видатки грошових коштів фінансової діяльності								
Сплата дивідендів								
Повернення довгострокових кредитів								
Грошові кошти:								
на початок періоду								
на кінець періоду								
Чистий грошовий потік								

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Діючі фінансові зобов'язання (назва підприємства), 20... – 20... р.р., тис. грн

Назва банку	Вид кредитного продукту на цільове призначення	Сума за договорами	Процентна ставка	Дата видачі/погашення (графік)	Заборгованість на останню дату	Забезпечення
.....						
Усього	х	х	х			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Інформація щодо отримання та повернення залучених коштів (назва підприємства), 20... – 20... рр., тис. грн

Зобов'язання	Заборгованість за кредитами на початок 20.. року	План по залученню коштів	План по поверненню коштів	Заборгованість за кредитами на кінець 20.. року
Довгострокові кредити, всього:				
у тому числі (розшифрувати)				
Короткострокові кредити, всього:				
у тому числі (розшифрувати)				
Інші фінансові зобов'язання, всього:				
у тому числі (розшифрувати)				
Усього				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Аналіз окремих статей фінансового плану (назва підприємства), 20... – 20... рр., тис. грн

Статті	Факт минулого року	Фінансовий план поточного року	Плановий рік, всього	Пояснення та обґрунтування до запланованого рівня доходів/витрат
Інші відрахування з доходу (розшифрувати)				
Інші операційні доходи (розшифрувати)				
Дохід від участі в капіталі				
Інші фінансові доходи (розшифрувати)				
Інші доходи (розшифрувати)				

Продовження таблиці 2.7

Надзвичайні доходи (відшкодування збитків від надзвичайних ситуацій, стихійного лиха, пожеж тощо)				
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт та послуг), усього, у т.ч.:				
витрати на сировину і основні матеріали				
витрати на паливо				
витрати на електроенергію				
витрати на оплату праці				
відрахування на соціальні заходи				
амортизація основних засобів і нематеріальних активів				
Інші адміністративні витрати, усього, у тому числі:				
витрати на службові відрядження				
витрати на зв'язок				
відрахування на соціальні заходи				
амортизація основних засобів і нематеріальних активів загальногосподарського призначення				
витрати на операційну оренду основних засобів та роялті, що мають загальногосподарське призначення				
витрати на страхування майна загальногосподарського призначення				
організаційно-технічні послуги				
консультаційні та інформаційні послуги				
послуги з оцінки майна				
витрати на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів				
витрати на утримання основних фондів, інших необоротних активів загальногосподарського використання, у тому числі:				
витрати на поліпшення основних фондів				
інші адміністративні витрати (розшифрувати)				
Витрати на збут, усього, у тому числі:				
витрати на рекламу				
інші витрати на збут (розшифрувати)				
Інші операційні витрати, усього, у т.ч.				
відрахування до резерву сумнівних боргів				

Продовження таблиці 2.7

інші операційні витрати (розшифрувати)				
Фінансові витрати (розшифрувати)				
Втрати від участі в капіталі (розшифрувати)				
Інші операційні витрати (розшифрувати)				
Фінансові витрати (розшифрувати)				
Втрати від участі в капіталі (розшифрувати)				
Інші витрати (розшифрувати)				
Надзвичайні витрати				
Інші фонди (розшифрувати)				
Інші цілі розподілу чистого прибутку (розшифрувати)				
Інші податки (розшифрувати)				
Інші платежі (розшифрувати)				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.8 Витрати на утримання транспорту (у складі адміністративних витрат) (назва підприємства), 20... – 20... рр., тис. грн

№ з/п	Марка	Рік придбання	Мета використання	Витрати, всього	у тому числі за їх видами				
					матеріальні витрати	оплата праці	Відрахування на соціальні заходи	амортизація	інші витрати
	....								
Усього									

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.9 Джерела капітальних інвестицій (назва підприємства), 20... – 20... рр., тис. грн

№ з/п	Назва об'єкта	Залучення кредитних коштів				Амортизація				Інші джерела (розшифрувати)				Усього			
		рік	у тому числі за кварталами				рік	у тому числі за кварталами				рік	у тому числі за кварталами				
			I	II	III	IV		I	II	III	IV		I	II	III	IV	
	....																
Усього																	
Відсоток																	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.10 Прогнозний бюджет грошових коштів (назва підприємства), 20... – 20... рр., тис. грн

1	Надходження засобів	Період			
		1	2	3	4
2	Витрачання засобів				
3	Сальдо за період (р.1 – р.2)				
4	Початкове сальдо				
5	Кінцеве сальдо				
6	Мінімально допустиме сальдо				
7	Надлишок засобів (р.5 – р.6)				
8	Нестача засобів (р.5 – р.6)				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.11 Фінансові результати діяльності (назва підприємства), 20... – 20... рр.

Показники і види діяльності	Фактично за:		План на 20...р.	Відхилення (+;-) плану від:	
	20...р.	20...р.		20...р.	20...р.
Виручка від реалізації, тис. грн.:					
– рослинництво					
– тваринництво					
– сільське господарство в цілому					
– промислова продукція					
– інша продукція					
– всього					
Чистий прибуток, тис. грн					
– рослинництво					
– тваринництво					
– сільське господарство в цілому					
– промислова продукція					
– інша продукція					
– Всього					
Рівень рентабельності, %:					
– рослинництво					
– тваринництво					
– сільське господарство в цілому					
– промислова продукція					
– інша продукція					
– всього					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.12 Прогнозний бюджет грошових коштів (назва підприємства), 20... – 20... рр., тис. грн

1	Надходження засобів	Період			
		1	2	3	4
2	Витрачання засобів				
3	Сальдо за період (р.1 – р.2)				
4	Початкове сальдо				
5	Кінцеве сальдо				
6	Мінімально допустиме сальдо				
7	Надлишок засобів (р.5 – р.6)				
8	Нестача засобів (р.5 – р.6)				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Порядок складання платіжного календаря сільськогосподарського підприємства

Таблиця 2.13 Динаміка грошових надходжень і дебіторської заборгованості (назва підприємства), 20... – 20... рр., тис. грн

Показники	Липень	Серпень	Вересень
Дебіторська заборгованість (на початок періоду)			
Виручка від реалізації – всього			
у тому числі: реалізація у кредит			
Надходження грошових коштів – всього			
Надходження грошових коштів – всього			
у тому числі:			
20 % реалізації поточного місяця за готівку			
70 % реалізації у кредит минулого місяця			
30 % реалізації у кредит позаминулого місяця			
Дебіторська заборгованість (на кінець періоду)			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.14 Прогнозований бюджет грошових коштів (назва підприємства), 20... – 20... рр., тис. грн

Показники	Липень	Серпень	Вересень
Надходження грошових коштів:			
реалізація продукції			
інші надходження			
Всього надходжень			
Видатки грошових коштів:			
погашення кредиторської заборгованості			
інші платежі (податки, заробітна плата тощо)			
Всього виплат			
Надлишок (недостача) грошових коштів			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

**Таблиця 2.15 Розрахунок обсягу необхідного
короткострокового фінансування (назва підприємства)
за 20... – 20... рр., тис. грн**

Показники	Липень	Серпень	Вересень
Залишок грошових коштів (на початок періоду)			
Зміна грошових коштів			
Залишок грошових коштів (на кінець періоду)			
Необхідний мінімум грошових коштів на поточному рахунку			
Необхідна додаткова короткострокова позика			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

58. Планування і розподіл прибутку сільськогосподарського підприємства (тема 58)

2.2. Планування виручки від реалізації продукції

**Таблиця 2.1 Поасортиментний метод розрахунку планової
виручки від реалізації продукції рослинництва та тваринництва
(назва підприємства)**

Види продукції	План продажу, ц	Залишки готової нереалізованої продукції, ц		Обсяг продажу, ц	Ціна 1 ц, грн	Грошова виручка, тис. грн
		на початок	на кінець			
пшениця озима						
ячмінь озимий						
ячмінь ярий						
насіння соняшнику						
соя						
ріпак озимий						
свині						
вівці						
Всього	X	X	X	X	X	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Продовження таблиці 2.3

Свині - жива вага									
Молоко									
Інша продукція									
Разом по тваринництву									
Всього									

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Планування виручки від реалізації продукції за каналами реалізації (назва підприємства), 20..р.

Показники						
	План		Факт		Виконання плану, %	
	Кількість, ц	Сума тис. грн	Кількість, ц	Сума тис. грн	Кількість	Сума
Канали реалізації: - заготівельним організаціям - по договорах - на ринку - робітникам господарства інші канали реалізації						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Планування витрат підприємства

Таблиця 2.5 Планування витрат (назва підприємства), 20..р.

Види операційних витрат	Питома вага у загальному обсязі витрат, %		Витрати, тис. грн			
	План	Факт	План	Факт	Відхилення (+,-)	Виконання, %
Собівартість реалізованої продукції						
Адміністративні витрати						
Витрати на збут						
Інші операційні витрати						
Інші витрати						
Разом						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Планування операційних витрат (назва підприємства), 20..р.

Види операційних витрат	Питома вага у загальному обсязі, %		Операційні витрати, тис грн			
	План	Факт	План	Факт	Відхилення (+,-)	Виконання, %

Продовження таблиці 2.6

Матеріальні затрати						
Витрати на оплату праці						
Відрахування на соціальні заходи						
Амортизація						
Інші операційні витрати						
Разом						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Планування витрат на виробництво продукції
рослинництва за видами продукції (назва підприємства),
20..р.

Види витрат	Питома вага у загальному обсязі витрат, %		Витрати, тис грн			
	План	Факт	План	Факт	Відхилення (+,-)	Виконання, %
Разом витрат						
Прямі матеріальні витрати						
з них:						
- насіння та посадковий матеріал						
- мінеральні добрива						
- нафтопродукти						
- оплата послуг і робіт сторонніх організацій						
- решта матеріальних витрат						
Прямі витрати на оплату праці						
Інші прямі витрати та загальновиробничі витрати - всього						
з них:						
- амортизація необоротних активів						
- відрахування на соціальні заходи						
- решта інших прямих та загальновиробничих витрат						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.8 Планування витрат на 1 ц продукції
рослинництва за видами продукції (назва підприємства),
20..р.

Види витрат	Питома вага у загальному обсязі витрат, %		Витрати, тис грн			
	План	Факт	План	Факт	Відхилення (+,-)	Виконання, %
Разом витрат						
Прямі матеріальні витрати						
з них:						
- насіння та посадковий матеріал						
- мінеральні добрива						
- нафтопродукти						
- оплата послуг і робіт сторонніх організацій						
- решта матеріальних витрат						
Прямі витрати на оплату праці						
Інші прямі витрати та загальновиробничі витрати - всього						
з них:						
- амортизація необоротних активів						
- відрахування на соціальні заходи						
- решта інших прямих та загальновиробничих витрат						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.9 Планування витрат на виробництво продукції
тваринництва за видами продукції (назва підприємства),
20..р.

Види витрат	Питома вага у загальному обсязі витрат, %		Витрати, тис грн			
	План	Факт	План	Факт	Відхилення (+,-)	Виконання, %
Разом витрат						
Прямі матеріальні витрати						

Продовження таблиці 2.9

з них :						
- корми						
- нафтопродукти						
- оплата послуг і робіт сторонніх організацій						
- решта матеріальних витрат						
Прямі витрати на оплату праці						
Інші прямі витрати та загальновиробничі витрати - всього						
з них:						
- амортизація необоротних активів						
- відрахування на соціальні заходи						
- решта інших прямих та загальновиробничих витрат						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.4. Планування і розподіл прибутку підприємства

Таблиця 2.10 Планування прибутку від реалізації продукції
(назва підприємства) у 20..р., тис.грн

Показники	План	Факт	Відхилення факту від плану
Виручка від реалізації в т.ч. від реалізації с/г продукції			
Собівартість реалізації продукції в т.ч. від реалізації с/г продукції			
Прибуток від реалізації в т.ч. від реалізації с/г продукції			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.11 Планування прибутку від реалізації основних видів продукції (назва підприємства) у 20..р., тис. грн

Види продукції	План			Факт		
	Виручка від реалізації	Собівартість реалізованої продукції	Прибутки (+), збитки (-)	Виручка від реалізації	Собівартість реалізованої продукції	Прибуток
.....						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.12 Планування прибутку від різних видів діяльності
(назва підприємства) , тис. грн

Показники	План			Факт			Виконання плану		
	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.	20...р.
Фінансові результати від операційної діяльності									
Прибуток (+), збиток(-) від фінансової діяльності									
Фінансові результати від інвестиційної діяльності									
Фінансові результати від звичайної діяльності									
Фінансові результати від надзвичайних подій									
Чистий прибуток (+), збиток (-)									

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2. 13 Планування використання прибутку (назва підприємства), 20..р.

Напрямки використання	План		Факт	
	тис. грн	%	тис. грн	%
Використано прибутку всього		100,0		100,0
Перераховано в бюджет				
Залишено в розпорядженні підприємства				
У тому числі використано:				
на створення резервного (страхового) фонду				
на виробничий розвиток				
на соціальний розвиток				
на заохочення				
на інші цілі				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.14 Планування використання чистого прибутку
(назва підприємства), 20..р.

Напрямки використання	План		Факт	
	тис. грн	%	тис. грн	%
Поповнення резервного фонду				
Виплата дивідендів				
Поповнення статутного фонду				
Інші напрямки використання				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

59. ПЛАНУВАННЯ ПОТРЕБИ В ОБОРОТНОМУ КАПІТАЛІ ПІДПРИЄМСТВА (тема 59)

Таблиця 2.1 Планування матеріальних оборотних засобів
(назва підприємства) у 20..р., тис. грн

Види оборотних засобів	Наявність					
	на початок періоду			на кінець періоду		
	за планом	фактично	відхилен- ня (+;-)	за планом	фактично	Відхилен- ня (+;-)
А	1	2	3=2-1	4	5	6=5-4
Виробничі запаси: у т.ч. – насіння - паливо - інші Тварини на вирощуванні та відгодівлі Малоцінні та швидкозношувальні предмети						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Планування складу та структури виробничих
запасів (назва підприємства)/, 20..р.

Вид виробничих запасів	План		Факт		Відхилення факту від плану, %
	тис. грн	%	тис. грн	%	
Матеріали, у т.ч.: добрива, отрутохімікати Запасні частини Нафтопродукти Корми Насіння РАЗОМ					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Визначення рівня забезпеченості господарства основними видами матеріальних оборотних ресурсів станом на кінець року (назва підприємства), 20..р.

Матеріальні оборотні ресурси	Базисний рік			Звітний рік		
	План, тис. грн	Факт, тис. грн	Виконання плану, %	План, тис. грн	Факт, тис. грн	Виконання плану, %
1	2	3	4 = 3 : 2	5	6	7 = 6 : 5
Молодняк тварин Корми Насіння Посадковий матеріал Добрива Запасні частини Нафтопродукти Інші						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Планування забезпеченості худоби кормами (назва підприємства), 20..р.

Корми	Перший період			Другий період		
	План, тис. грн	Факт, тис. грн	Виконання плану, %	План, тис. грн	Факт, тис. грн	Виконання плану, %
1	2	3	4 = 3 : 2	5	6	7 = 6 : 5
Концентровані Соковиті Грубі Зелені РАЗОМ						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Визначення оборотності матеріальних оборотних засобів (назва підприємства), 20..р.

Показники	План	Факт	Відхилення, (+;-)
Виручка від реалізації продукції, тис. грн			
Вартість продукції і послуг допоміжних виробництв, тис. грн			
Вартість молодняка, переведеного в основне стадо, тис. грн			
Виручка від ліквідації худоби основного стада, тис. грн			
Сума річного обороту, (1+2+3+4)			

Продовження таблиці 2.5

Коефіцієнт оборотності, (1 : 5)			
Коефіцієнт завантаження, (5 : 1)			
Тривалість обороту, днів (360 : 6)			
Вивільнення (-), додаткова потреба (+) коштів внаслідок зміни оборотності			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Планування оборотності виробничих запасів
(назва підприємства), 20..р.

Показники	План	Факт	Відхилення, (+;-)
Собівартість реалізованої продукції, грн			
Середня величина виробничих запасів, грн			
Оборотність виробничих запасів, (1 : 2)			
Коефіцієнт завантаження, (2 : 1)			
Тривалість днів обороту, днів (360 : 3)			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Планування оборотності кормів (назва підприємства), 20..р.

Показники	План	Факт	Відхилення, (+;-)
Середньорічний залишок кормів, тис. грн			
Річні витрати кормів, тис. грн			
Коефіцієнт оборотності, (2 : 1)			
Тривалість обороту, днів (360 : 3)			
Коефіцієнт закріплення, (1 : 2)			
Розмір вивільнення (-), додаткової потреби (+), (ряд.2 кол.2 * ряд.5 кол. 3)			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.8 Планування показників матеріаломісткості та матеріаловіддачі (назва підприємства), 20..р.

Показники	План	Факт	Відхилення, (+;-)
Обсяг продукції, тис. грн			
Матеріальні витрати, тис. грн			
Матеріаломісткість, грн (2 : 1)			
Матеріаловіддача, грн (1:2)			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.9 Забезпеченість запасів економічно -
обґрунтованими джерелами фінансування (назва
підприємства) у 20..р., тис. грн

Показники	План	Факт	Відхилення, (+;-)
Наявність власних оборотних коштів			
Наявність власних і довгострокових позикових джерел формування запасів і затрат			
Загальна величина основних джерел формування запасів і затрат			
Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів			
Надлишок (+) або нестача (-) власних і довгострокових позикових джерел формування запасів і затрат			
Надлишок (+) або нестача (-) основних джерел формування запасів і затрат			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

60. ПЛАНУВАННЯ ВИРУЧКИ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ (тема 60)

2.2. Планування надходжень від діяльності підприємства

Таблиця 2.1 Планування надходжень від діяльності (назва
підприємства), 20..р.

Види діяльності підприємства	Питома вага у загальному обсязі реалізації, %		Виручка від реалізації продукції, тис грн			
	План	Факт	План	Факт	Відхилення (+,-)	Виконання, %
Операційна діяльність						
Інвестиційна діяльність						
Фінансова діяльність						
Інша діяльність						
Разом						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Планування надходжень від операційної діяльності (назва підприємства), 20..р.

Види діяльності підприємства	Питома вага у загальному обсязі реалізації, %		Виручка від реалізації продукції, тис грн			
	План	Факт	План	Факт	Відхилення (+,-)	Виконання, %
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування						
Коригування на: - амортизацію необоротних активів - збільшення (зменшення) забезпечень (						
- прибуток (збиток) від неопераційної діяльності - прибуток (збиток) від операційної діяльності до зміни в чистих оборотних активах						
Зменшення (збільшення): - оборотних активів - витрат майбутніх періодів						
Збільшення (зменшення) поточних зобов'язань						
Грошові кошти від операційної діяльності						
Чистий рух коштів до надзвичайних подій						
Рух коштів від надзвичайних подій						
Чистий рух коштів від операційної діяльності						
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Планування надходжень від інвестиційної діяльності (назва підприємства), 20..р.

Види діяльності підприємства	Питома вага у загальному обсязі реалізації, %		Виручка від реалізації продукції, тис грн			
	План	Факт	План	Факт	Відхилення (+,-)	Виконання, %
Отримані кошти на відсотки						

Продовження таблиці 2.3

Інші надходження						
Придбання необоротних активів						
Інші платежі						
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Планування надходжень від фінансової діяльності (назва підприємства), 20..р.

Види діяльності підприємства	Питома вага у загальному обсязі реалізації, %		Виручка від реалізації продукції, тис грн			
	План	Факт	План	Факт	Відхилення (+,-)	Виконання, %
Сплачені дивіденди						
Надходження власного капіталу						
Отримані позики (ф. 3, код. 320)						
Погашення позик						
Інші платежі						
Чистий рух коштів від фінансової діяльності						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Планування виручки від реалізації продукції

Таблиця 2.5 Поасортиментний метод розрахунку планової виручки від реалізації продукції рослинництва та тваринництва (назва підприємства), 20..р.

Види продукції	План продажу, ц	Залишки готової нереалізованої продукції, ц		Обсяг продажу, ц	Ціна 1 ц, грн	Грошова виручка, тис грн
		на початок	на кінець			
пшениця озима						
ячмінь озимий						
ячмінь ярий						
насіння соняшнику						
соя						
ріпак озимий						
свині						
вівці						
Всього	X	X	X	X	X	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Виконання плану виручки від реалізації сільськогосподарської продукції (назва підприємства), 20..р.

Види продукції	Обсяг продажу, ц			Ціна 1 ц, грн			Грошова виручка, тис грн		
	план	факт	виконання плану, %	план	факт	виконання плану, %	план	факт	виконання плану, %
пшениця озима									
ячмінь озимий									
ячмінь ярий									
насіння соняшнику									
соя									
ріпак озимий									
м'ясо свиней									
вівці									
Всього									

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Планування виручки від реалізації сільськогосподарської продукції (назва підприємства), 20..р.

Продукція	Реалізовано, ц		Ціна за 1 ц, грн		Виручка, тис. грн		Зміна грошової виручки, тис. грн	Зміна виручки за рахунок ціни (+; -), тис. грн	Зміни виручки за рахунок обсягу реалізації (+; -), тис. грн
	План	Факт	План	Факт	План	Факт			
	1	2	3	4	5	6			
							7 (гр. 6 – гр. 5)	8 ((гр. 4 – гр. 3) * гр..2)	9 ((гр. 2 – гр. 1) * гр..3)
Зернові культури									
Соняшник									
Разом по рослинництву									
ВРХ - жива вага									
Свині - жива вага									
Молоко									
Інша продукція									
Разом по тваринництву									
Всього									

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.8 Планування виручки від реалізації продукції за каналами реалізації (назва підприємства), 20..р.

Показники						
	План		Факт		Виконання плану, %	
	Кількість, ц	Сума тис. грн	Кількість, ц	Сума тис. грн	Кількість	Сума
Канали реалізації: - заготівельним організаціям - по договорах - на ринку - робітникам господарства інші канали реалізації						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

61.ПЛАНУВАННЯ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО ТА РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ (тема 61)

2.2. Планування операційних витрат підприємства

Таблиця 2.1 Планування витрат (назва підприємства), 20..р.

Види операційних витрат	Питома вага у загальному обсязі витрат, %		Витрати, тис грн			
	План	Факт	План	Факт	Відхилення (+,-)	Виконання, %
Собівартість реалізованої продукції						
Адміністративні витрати						
Витрати на збут						
Інші операційні витрати						
Інші витрати						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Планування операційних витрат (назва підприємства), 20..р.

Види операційних витрат	Питома вага у загальному обсязі, %		Операційні витрати, тис грн			
	План	Факт	План	Факт	Відхилення (+,-)	Виконання, %
Матеріальні затрати						
Витрати на оплату праці						
Відрахування на соціальні заходи						
Амортизація						
Інші операційні витрати						
Разом						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

2.3. Планування витрат на виробництво та реалізацію продукції

Таблиця 2.3 Планування витрат на виробництво продукції рослинництва за видами продукції (назва підприємства), 20..р.

Види витрат	Питома вага у загальному обсязі витрат, %		Витрати, тис грн			
	План	Факт	План	Факт	Відхилення (+,-)	Виконання, %
Разом витрат						
Прямі матеріальні витрати						
з них:						
- насіння та посадковий матеріал						
- мінеральні добрива						
- нафтопродукти						
- оплата послуг і робіт сторонніх організацій						
- решта матеріальних витрат						
Прямі витрати на оплату праці						
Інші прямі витрати та загальновиробничі витрати - всього						
з них: - амортизація необоротних активів						
- відрахування на соціальні заходи						
- решта інших прямих та загальновиробничих витрат						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Планування витрат на 1 ц продукції рослинництва за видами продукції (назва підприємства), 20..р.

Види витрат	Питома вага у загальному обсязі витрат, %		Витрати, тис грн			
	План	Факт	План	Факт	Відхилення (+,-)	Виконання, %
Разом витрат						
Прямі матеріальні витрати						
з них:						
- насіння та посадковий матеріал						
- мінеральні добрива						
- нафтопродукти						
- оплата послуг і робіт сторонніх організацій						
- решта матеріальних витрат						
Прямі витрати на оплату праці						
Інші прямі витрати та загальновиробничі витрати						
- всього						
з них:						
- амортизація необоротних активів						
- відрахування на соціальні заходи						
- решта інших прямих та загальновиробничих витрат						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Планування витрат на виробництво продукції тваринництва (за видами продукції), 20..р.

Види витрат	Питома вага у загальному обсязі витрат, %		Витрати, тис грн			
	План	Факт	План	Факт	Відхилення (+,-)	Виконання, %
Разом витрат						
Прямі матеріальні витрати						
з них :						
- корми						
- нафтопродукти						

Продовження таблиці 2.6

- оплата послуг і робіт сторонніх організацій						
- решта матеріальних витрат						
Прямі витрати на оплату праці						
Інші прямі витрати та загальновиробничі витрати						
- всього						
з них:						
- амортизація необоротних активів						
- відрахування на соціальні заходи						
- решта інших прямих та загальновиробничих витрат						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.7 Планування витрат на 1 ц продукції тваринництва за видами продукції (назва підприємства), 20..р.

Види витрат	Питома вага у загальному обсязі витрат, %		Витрати, тис грн			
	План	Факт	План	Факт	Відхилення (+,-)	Виконання, %
Разом витрат						
Прямі матеріальні витрати						
з них :						
- корми						
- нафтопродукти						
- оплата послуг і робіт сторонніх організацій						
- решта матеріальних витрат						
Прямі витрати на оплату праці						
Інші прямі витрати та загальновиробничі витрати						
- всього						
з них:						
- амортизація необоротних активів						
- відрахування на соціальні заходи						
- решта інших прямих та загальновиробничих витрат						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.8 Виконання плану собівартості 1 ц продукції (назва підприємства) в 20...р.

Види продукції	Собівартість 1 ц, грн		
	За планом	Фактично	Відхилення, (+,-)
Молоко			
.....			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.9. Виконання плану собівартості 1 ц зерна за статтями витрат (назва підприємства), 20...р., грн

Статті витрат	За планом	Фактично	Відхилення, (+,-)
Витрати на оплату праці			
Насіння та посадковий матеріал			
Паливо-мастильні матеріали			
Добрива			
Засоби захисту рослин та тварин			
Корми			
Роботи та послуги			
Витрати на ремонт необоротних активів			
Інші витрати на утримання основних засобів			
Інші витрати			
Непродуктивні витрати			
Загальновиробничі витрати			
Всього витрат			

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.10 Розрахунок впливу основних факторів на відхилення фактичної собівартості зерна від планової (назва підприємства), 20...р.

Урожайність, ц/га		Витрати на 1 га, грн		Собівартість 1 ц, грн			Відхилення (+,-) Собівартості 1 ц, грн		
Основна	Фактична	План	Факт	План	Умовно при факт. урож.	Факт	Загальне	В т.ч. за рахунок	
								Урожайності	Витрат
1	2	3	4	5	6	7	8= 5-7	9=5-6	10= 6-7

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.11 Вихідні дані для визначення впливу факторів на зміну витрат на одиницю товарної продукції (назва підприємства), 20...р.

Види Продукції	Кількість реалізованої продукції		Собівартість 1 ц, грн		Ціна 1 ц, грн		Виручка, тис. грн			Сума витрат на виробництво і реалізацію, тис. грн		
	План К0	Факт К1	План С0	Факт С1	Пл. Ц0	Факт Ц1	План К0Ц0	Умовно К1Ц0	Факт К1Ц1	План К0 С0	Умовно К1 С0	Факт К1 С1

Загальне відхилення : $(\sum K1C1 / \sum K1Ц1) - (\sum K0C0 / \sum K0Ц0)$, в т.ч. за рахунок:

- структури $(\sum K1C0 / \sum K1Ц0) - (\sum K0 C0 / K0Ц0)$;
- собівартості $(\sum K1C1 / \sum K1Ц0) - (\sum K1C0 / \sum K1Ц0)$;
- ціни $(\sum K1C1 / \sum K1Ц1) - (\sum K1C1 / \sum K1Ц0)$.

Планування прибутку від реалізації продукції

62, 63, 64, 65, 66. Прогнозування та попередження банкрутства підприємства (до тем № 62, 63, 64, 65, 66)

2.2. Показники виявлення ознак банкрутства підприємства

Таблиця 2. 1 Типи фінансової стійкості (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Тип стійкості	Співвідношення показників	Джерела фінансування запасів	Характеристика фінансової стійкості
Абсолютна фінансова стійкість	$ЗВ < ВОК$	Власні оборотні кошти	Високий рівень платоспроможності. Незалежність підприємства від зовнішніх кредиторів
Нормальна фінансова стійкість	$ВОК < ЗВ < ДДФЗ$	Власні оборотні кошти та довгострокові кредити	Нормальна платоспроможність. Ефективне використання залучених позикових коштів

Продовження таблиці 2.1

Нестійкий фінансовий стан	$ВОК < ДДФЗ < ЗВ < ЗДФЗ$	Власні оборотні кошти, довгострокові та короткострокові кредити	Порушення нормальної платоспроможності. Необхідність залучення додаткових джерел фінансування
Критичний фінансовий стан	$ЗВ > ЗДФЗ$	Власні оборотні кошти, довгострокові та короткострокові кредити, не погашені у строк	Повна неплатоспроможність. Підприємство на грані банкрутства

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.2 Показники аналізу для виявлення ознак фіктивного банкрутства (назва підприємства), 20... - 20... рр., тис. грн

Показники	Джерела інформації	20..р.	20..р.	20..р.	Відхилення (+,-) 20..р. до	
					20..р.	20..р.
Оборотні активи	Ф.1 ряд. 1195					
Поточні зобов'язання	Ф.1 ряд. 1700					
Коефіцієнт покриття	ОА/ПК					
Рентабельність продукції, %	Грошова виручка : собівартість продукції*100 %					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.3 Показники оцінки фінансового рівня економічної безпеки (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Показники	Позначення	Опис показника і розрахункова формула	Порогове значення	
			критичне	норм.
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$K_{ал}$	Відношення грошових коштів і їх еквівалентів, поточних фінансових інвестицій до поточних зобов'язань $\frac{\text{ф.1, (с.1160+с.1165)}}{\text{ф.1, с.1700}}$	0,2	0,5
Коефіцієнт швидкої (критичної) ліквідності	$K_{кл}$	Відношення грошових коштів і їх еквівалентів, поточних фінансових інвестицій і дебіторської заборгованості до поточних зобов'язань $\frac{\text{ф.1, (с.1195-с.1100)}}{\text{ф.1, с.1700}}$	0,6	1,0

Продовження таблиці 2.3

Коефіцієнт покриття	К _п	Співвідношення поточних активів (оборотних коштів) і поточних пасивів ф.1, с.1195 : ф.1,с.1700	1,0	2,0
Коефіцієнт автономії (фінансової незалежності)	К _а	Відношення власного капіталу до загальної суми капіталу ф.1с.1495 ф.1с.1700	0,5	0,7
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	К _м	Відношення чистого оборотного капіталу до власного капіталу (показує, яка частина власного капіталу вкладена в оборотні кошти) ф.1, (с.1195-с.1700) : ф.1, с.1495	0	0,5-0,6
Коефіцієнт покриття інвестицій	К _{пі}	Відношення власного капіталу і довгострокових зобов'язань до загальної суми капіталу ф.1 (с.1495+с.1595+с.1695) ф.1с.1700	0,75	0,9
Коефіцієнт забезпеченості матеріальних запасів	К _{мз}	Відношення власних оборотних коштів до величини матеріально-виробничих запасів ф.1, (с.1195-с.1700) : : ф.1, (с.1100)	0,5	0,8
Коефіцієнт оборотності активів	К	Відношення чистої виручки від реалізації до середньої величини активів підприємства ф.2, с.2000 : ф.1, (с.1300(гр.3) +с.1300(гр.4))/2	0,5	0,95-1,15
Фондовіддача	Ф _о	Відношення чистої виручки від реалізації до середньої величини основних засобів підприємства ф.2, с.2000 : ф.1, (с.1001(гр.3)+с.1001(гр.4))/2	1,0	1,37
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	К _{ом}	Відношення собівартості реалізованої продукції до середньої вартості матеріальних запасів ф.2, с.2050 : ф.1, (Σ(с.1100÷с.1100)гр.3 + Σ (з.1100÷1100)гр.4)/2	3,0	6,5
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	К _{ок}	Відношення витрат на умовах відстрочення платежу до середньої величини кредиторської заборгованості ф.2, с.2050+с.2130+ с.2150 : ф.1, ((Σ1700÷1700) гр.3+ (Σ1700÷1700)гр.4)/2	2,5	5,2
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	К _{од}	Відношення чистої виручки від реалізації до середньої величини дебіторської заборгованості ф.2, с.2000 : ф.1, (Σ1100÷1155)гр.3+ Σ1100÷1155)гр.4)/2	4,9	10,3
Коефіцієнт рентабельності активів	Р _{ак}	Відношення чистої виручки від реалізації до середньої величини собівартості активів ф.2, с.2350 або 2355 : ф.1, (с.1300(гр.3) + с.1300 (гр.4))/2	0,047	
Коефіцієнт рентабельності продукції (діяльності)	Р _{пр}	Відношення чистого прибутку до чистої виручки від реалізації ф.2, с.2350 або 2355 : ф.2, с.2000	0,056	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.4 Показники аналізу для виявлення ознак фіктивного банкрутства (назва підприємства), 20... - 20... рр., тис. грн

Показники	Джерела інформації	20..р.	20..р.	20..р.	Відхилення (+,-) 20..р. до	
					20..р.	20..р.
Оборотні активи	Ф.1 ряд. 1195					
Поточні зобов'язання	Ф.1 ряд. 1700					
Коефіцієнт покриття	ОА/ПК					
Рентабельність продукції, %	Грошова виручка : собівартість продукції*100 %					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.5 Показники аналізу для виявлення ознак доведення до банкрутства (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Показники	Джерела інформації	20..р.	20..р.	20..р.	Відхилення 20..р. до	
					20..р.	20..р.
Забезпечення зобов'язань боржника всіма його активами (сума активів / сума зобов'язань)	ряд. 1300 / (ряд 1695 + ряд 1700)					
Забезпечення зобов'язань боржника всіма його оборотними активами (сума оборотних активів / сума зобов'язань)	ряд. 1195 / (ряд 1695 + ряд 1700)					
Розмір чистих активів (різниця між сумою активів підприємства та його зобов'язаннями)	ряд. 1300 - (ряд 1695 + ряд 1700)					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.6 Показники аналізу для виявлення ознак приховуваного банкрутства (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Показники	Джерела інформації	20..р.	20..р.	20..р.	Відхилення 20..р. до	
					20..р.	20..р.
Майно, яке знаходиться у розпорядженні підприємства, тис. грн	Ф. 4 (ряд 4300)					
Дебіторська заборгованість, тис. грн	Ф. 1 (ряд. 1100 - 1155)					
Прострочена частина дебіторської заборгованості, тис. грн	Аналітична інформація					
Кредиторська заборгованість, тис. грн	Ф.1 (ряд. 1695 + ряд 1700)					

Продовження таблиці 2.6

Розмір штрафів та пені, тис. грн.	Аналітична інформація					
Розмір збитків, тис. грн	Ф. 2 ряд 2355					
Кількість справ, розпочатих у суді (відповідач підприємство), шт	Аналітична інформація					
Розмір інвестицій, у т.ч. в основну діяльність, тис. грн	Ф.1 ряд 1001					
Частка доходів від неосновної діяльності у структурі доходів, %	Ф.2 (ряд 2200 + ряд 2220 + ряд 2240 / ряд 2290) *100%					
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Ф.1 (ряд. 1165) / ряд 1700					
Коефіцієнт поточної ліквідності	Ф.1 (ряд. 1195) / ряд 1700					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Л.В. Донцова та Н.А.Нікіфорова запропонували свою методику рейтингової оцінки фінансового стану, за якою підприємства поділені на шість класів за їх фінансовим станом (табл. 2.6):

1 клас - підприємства з добрим запасом фінансової стійкості, що гарантують повернення позикових коштів;

2 клас - підприємства, що мають невисокий рівень ризику неповернення заборгованості кредиторам;

3 клас - проблемні підприємства, що мають високий ризик не повернення відсотків за отриманими кредитами;

4 клас - підприємства з високим рівнем банкрутства, що характеризуються низькою реакцією на прфілактичні заходи щодо виходу з кризи;

5 клас - підприємства з яскраво вираженими ознаками банкрутства;

6 клас – підприємства, що є банкрутами.

Таблиця 2.7 Рейтингова оцінка фінансового стану підприємств

Показники	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас	5 клас	6 клас
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,25	0,2	0,15	0,1	0,05	< 0,05
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1	0,9	0,8	0,7	0,6	<0,5
Коефіцієнт поточної ліквідності	2	1,9 - 1,7	1,6 - 1,4	1,3 - 1,1	1- 1,5	<1-0
Коефіцієнт автономії	0,6	0,59-0,54	0,53-0,43	0,42-0,41	0,4	<0,4
Коефіцієнт забезпеченості матеріальних запасів власними обіговими коштами	1	0,9	0,8	0,7	0,6	<0,5

2.3. Методи діагностики банкрутства підприємства

Таблиця 2.8 Прогнозна ймовірність банкрутства підприємства за п'ятифакторною моделлю Альтмана (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Показники	Методика розрахунку	20..р.	20..р	20..р.	Відхилення 20..р. до	
					20..р.	20..р.
Частка власних оборотних коштів в активах (X1)	Власний оборотний капітал / Загальна вартість активів					
Рентабельність активів розрахована з використанням нерозподіленого прибутку (X2)	Нерозподілений прибуток / Загальна вартість активів					
Рентабельність активів розрахована з використанням чистого прибутку (X3)	Прибуток до виплати відсотків/ Загальна вартість активів					
Коефіцієнт покриття поточних зобов'язань власним капіталом (X4)	Власний капітал / Поточні зобов'язання					
Коефіцієнт трансформації (X5)	Чиста виручка / Загальна вартість активів					
Z -показник	$1,2X1 + 1,4X2 + 3,3X3 + 0,5X4 + 0,99X5$					

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

При $Z = 1,8$ і менше ймовірність банкрутства дуже висока,
 $1,81...2,7$ - ймовірність банкрутства висока,
 $2,8...2,9$ – можлива ймовірність банкрутства,
При $Z \geq 3$ - ймовірність банкрутства дуже низька.

Таблиця 2.9 Прогнозування ймовірності банкрутства підприємства за системою Бівера (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Показники	Методика розрахунку	Значення показників		
		Благополучне підприємство	За 5 років до банкрутства	За 1 рік до банкрутства
Коефіцієнт Бівера	(Чистий прибуток – Амортизація) / (Довгострокові + короткострокові зобов'язання)	0,4 – 0,17	0 - 0,17	< 0
Рентабельність активів	Чистий прибуток*100% / Загальна вартість активів	6 - 8	0 - 6	< 0

Продовження таблиці 2.9

Фінансовий левиридж	(Довгострокові + короткострокові зобов'язання) / Загальна вартість активів	До 0,5	0,5 – 0,8	Більше 0,8
Коефіцієнт покриття активів чистим оборотним капіталом	(Власний капітал – Необіговий капітал) / Загальна вартість активів	Більше 0,4	0,4 – 0,3	0,3 – 0,06
Коефіцієнт покриття	Оборотні активи / Короткострокові зобов'язання	Більше 3,2	2 - 3,2	< 2

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.10 Прогнозування ймовірності банкрутства підприємства за системою Спрінгейта (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Методика розрахунку	20..р.	20..р.	20..р.	Відхилення 20..р. до	
				20..р.	20..р.
A = Робочий капітал / Загальна вартість активів					
B = Прибуток до виплати відсотків і відсотків / Загальна вартість активів					
C = Прибуток до сплати податків/ Короткострокові зобов'язання					
Д = Обсяг продажів/ Загальна вартість активів					
Z -показник	$Z = 1,03A + 3,07B + 0,66C + 0,4D$				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

При $Z < 0,862$ підприємство є потенційним банкрутом.

Вважається, що точність прогнозування банкрутства відповідно до даної методики становить 92 %.

Таблиця 2.11 Прогнозування ймовірності банкрутства підприємства на основі універсальної дискримінантної функції Терещенка (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Методика розрахунку	20..р.	20..р.	20..р.	Відхилення 20..р. до	
				20..р.	20..р.
$X_1 = \text{cash-flow} / \text{зобов'язання}$					
X_2 — валюта балансу / зобов'язання					
X_3 — прибуток / валюта балансу					
X_4 — прибуток / виручка від реалізації					
X_5 — виробничі запаси / виручка від реалізації;					
X_6 — оборотність основного капіталу (виручка від реалізації / валюта балансу)					
Z -показник	$Z = 1,5X_1 + 0,08X_2 + 10X_3 + 5X_4 + 0,3X_5 + 0,1X_6$				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

При $Z \leq 0$ — підприємство є напівбанкрутом;

$0,1 \leq Z \leq 1,0$ — підприємству загрожує банкрутство, якщо воно не здійснить санаційних заходів;

$1,0 \leq Z \leq 2,0$ — фінансова стійкість підприємства порушена, але за умови антикризового управління банкрутство йому не загрожує;

$Z \geq 2,00$ — підприємство фінансово стійке і йому не загрожує банкрутство.

Точність прогнозування банкрутства згідно з цією моделлю становить 95%.

Таблиця 2.12 Прогнозування ймовірності банкрутства підприємства за моделлю Сайфулліна і Кадикова (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Методика розрахунку	20..р.	20..р.	20..р.	Відхилення 20..р. до	
				20..р.	20..р.
K_1 – коефіцієнт забезпечення власними коштами					
K_2 – коефіцієнт поточної ліквідності					
K_3 – коефіцієнт оборотності активів					
K_4 – рентабельність реалізованої продукції					
K_5 – рентабельність власного капіталу					
$Z_{СК}$ -показник	$Z_{СК} = 2 K_1 + 0,1 K_2 + 0,08 K_3 + 0,45 K_4 + K_5$				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Якщо $Z_{СК} > 1$, підприємство має задовільний фінансовий стан;
а якщо $Z_{СК} < 1$, підприємство має ймовірність банкрутства.

Таблиця 2.13 Прогнозування ймовірності банкрутства підприємства за російською R-моделлю ІДЕА (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Методика розрахунку	20..р.	20..р.	20..р.	Відхилення 20..р. до	
				20..р.	20..р.
K_1 – відношення власного оборотного капіталу до суми всіх активів					
K_2 – відношення чистого прибутку до суми власного капіталу					
K_3 – відношення виручки від реалізації до суми всіх активів					
K_4 – відношення чистого прибутку до собівартості продукції.					
R - показник	$R = 8,38 K_1 + K_2 + 0,054 K_3 + 0,63 K_4$				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

У залежності від значення R прогнозується ймовірність

банкрутства підприємства:

- до 0 – максимальна (90 – 100 %);
- від 0 до 0,18 – висока (60 – 80 %);
- від 0,18 до 0,32 – середня (35 – 50 %);
- від 0,32 до 0,42 – низька (15 – 20 %);
- більше 0,42 – мінімальна (до 10 %).

Таблиця 2.14 Прогнозування ймовірності банкрутства підприємства за моделлю Таффлера (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Методика розрахунку	20..р.	20..р.	20..р.	Відхилення 20..р. до	
				20..р.	20..р.
K_1 – відношення прибутку від реалізації до короткострокових зобов'язань					
K_2 – відношення оборотних активів до суми зобов'язань					
K_3 – відношення короткострокових зобов'язань до суми всіх активів					
K_4 – відношення виручки від реалізації до суми всіх активів					
Z_T -показник	$Z_T = 0,03 K_1 + 0,13 K_2 + 0,18 K_3 + 0,16 K_4$,				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Якщо $Z_T > 0,3$, підприємство має добрі довгострокові перспективи; якщо $Z_T < 0,2$, є ймовірність банкрутства.

Таблиця 2.15 Прогнозування ймовірності банкрутства підприємства за моделлю Романа Ліса (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Методика розрахунку	20..р.	20..р.	20..р.	Відхилення 20..р. до	
				20..р.	20..р.
K_1 – відношення оборотних активів до суми всіх активів					
K_2 – відношення прибутку від реалізації до суми всіх активів					
K_3 – відношення загального прибутку до суми всіх активів					
K_4 – відношення власного капіталу до залученого капіталу					
Z_L -показник	$Z_L = 0,063 K_1 + 0,092 K_2 + 0,057 K_3 + 0,001 K_4$,				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Якщо $Z_L < 0,037$, підприємству загрожує банкрутство; якщо $Z_L > 0,037$, це свідчить про стабільний фінансовий стан.

Таблиця 2.16 Моделі прогнозування ймовірності банкрутства
(назва підприємства), 20... - 20... рр.

Моделі	20..р.	20..р.	20..р.	Відхилення 20..р. до		Ймовірність банкрутства за результатами діагностики
				20..р.	20..р.	
Модель Альтмана						
Коефіцієнт Бівера						
Модель Спрінгейта						
Універсальна дискримінантна функція						
Модель Сайфулліна і Кадикова						
R-модель ІДЕА						
Модель Тафлера						
Модель Ліса						

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Розділ 3. Заходи щодо оздоровлення сільськогосподарського підприємства

Таблиця 2.17 Санація балансу (назва підприємства),
20... - 20... рр.

Показники (до і після санації)	Сума, тис. грн
Статутний капітал	
Статутний капітал перед санацією	
Зменшення статутного капіталу	
Статутний капітал після зменшення	
Збільшення статутного капіталу	
Статутний капітал після санації	
Резерви	
Резерви (резервні фонди) перед їх ліквідацією	
Ліквідація резервів	
Резерви після ліквідації	
Резерви, сформовані за рахунок ажю	
Спрямування частини новоутворених резервів на покриття збитків	
Резерви після санації	
Власний капітал після санаційних заходів	
Збитки	
Валовий збиток перед санацією	
Санаційний прибуток у результаті зменшення статутного капіталу	
Ліквідація старих резервів	
Часткова ліквідація нових резервів	
Сума покриття збитків	
Валовий збиток (прибуток) після санації	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.18 Вихідні дані для визначення показників ефективності санації (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Показники	Роки			Всього
	20...	20...	20...	
Інвестиційні вкладення, тис. грн (I)				
Чистий прибуток, тис. грн				
Амортизація, тис. грн				
Грошовий потік, тис. грн (ГП)				
Коефіцієнт дисконтування (10%)				
Теперішня вартість інвестиційних вкладень, тис. грн				
Теперішня вартість грошового потоку, тис. грн				

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

Таблиця 2.19 Показники ефективності санації (назва підприємства), 20... - 20... рр.

Показники	Формула	Значення
Чиста теперішня вартість	$ЧТВ = ГП - I$	
Коефіцієнт вигід/витрат	$КВВ = (ГП - I) / I$	
Індекс прибутковості	$ІП = ГП / I$	
Період окупності	$ПО = I / ГП$	

Джерело: розраховано та побудовано за даними звітності (назва підприємства)

6. СПИСОК ДЖЕРЕЛ, ЩО РЕКОМЕНДОВАНІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ

Нормативно-правове забезпечення:

1. Господарський кодекс України. Верховна рада України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
2. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 24. Ст. 170 (див. ред. від 30.12.2020).
3. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю України. Відомості Верховної Ради України. (див. ред. від 03.07.2020).
4. Про страхування : Закон України. Відомості Верховної Ради України. (див. ред. від 10.12.2020).
5. Про лізинг : Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про лізинг»» від 11.12.2003 № 1381-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 15. Ст. 231.
6. Про внесення змін до Закону України «Про підприємництво» : Закон України від 23.12.1997 № 762/97-ВР. Відомості Верховної Ради України. (див. ред. від 01.01.2004).
7. Про режим іноземного інвестування : Закон України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 19. Ст. 80 (див. ред. від 01.08.2020).

8. Про Рахункову палату Верховної Ради України : Закон України. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 36.

9. Про господарські товариства : Закон України. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 49 (див. ред. від 03.07.2020).

10. Про Державну казначейську службу України : Указ Президента України від 22.06.2019.

Підручники (навчальні посібники), статті:

1. Бердар М. Фінанси підприємств : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 352 с.

2. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 370 с.

3. Бурковська А. В., Лункіна Т. І. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2014. 208 с.

4. Бурковська А. В., Лункіна Т. І., Корабахіна А. Ю. Вплив фінансової децентралізації на суспільно-економічний розвиток регіонів України. Актуальні проблеми економіки. 2016. № 11 (185). С. 230-237.

5. Венгер В. Коваленко Д. Фінанси, гроші та кредит : теорія та практика : посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 578 с.

6. Говорушко Т. А., Стецюк В. М., Толстенко О. Ю. Управління фінансовою діяльністю страхової компанії з метою забезпечення її ефективного розвитку : монографія К. : Центр навчальної літератури, 2017. 168 с.

7. Грушко В., Наконечна О., Чумаченко О. Фінанси : підручник. Київ, 2019. 600 с.

8. Коллінз Д. Від хорошого до величного. Чому одні компанії прориваються, а інші – ні. ; пер. з англ. О. Савчин. К. : Наш формат, 2017. 368 с.

9. Кропельницька с. О., Перевозова І. В. Методи активного навчання у підготовці фінансиста : навч. посіб. К. Центр учбової літератури, 2020. 222 с.

10. Кужелєв М., Нечипоренко А. Фінансові інструменти стимулювання регіонального розвитку : практика використання в Україні : монографія. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 224 с.

11. Лункіна Т.І., Кугляр А. А., Кємова Я. Р. Дропшипінг як сучасний напрям розвитку бізнесу в Україні. Modern Economics. 2020. Вип. 24. С. 24-30.

12. Лункіна Т. І., Іваненко Г. Ю. Особливості розвитку соціального підприємництва : закордонний досвід. *Modern Economics*. Вип. №15. 2019. С. 142-147.
13. Лункіна Т. І., Бойко О. А. Сучасний стан процесу децентралізації та перспективи її розвитку в Україні. *Modern Economics*. 2019. Вип. №19. С. 114-119.
14. Лункіна Т. І., Охота Н. В. Особливості формування корпоративної соціальної відповідальності в аграрному секторі економіки: фінансові аспекти. *Modern Economics*. 2020. Вип. №20. С. 156-161.
15. Лункіна Т. І., Совщак С. С., Склева К. В. Передумови соціально-економічного розвитку сільськогосподарських підприємств. *Modern Economics*. Випуск №10. 2018. С. 105-110.
16. Лункіна Т. І. Соціалізація економіки як один із інноваційних напрямів ефективного функціонування держави. *Інноваційна економіка : науково-виробничий журнал*. 2017. № 11-12 (72). С. 48-54.
17. Лункіна Т. І. Роль держави у формуванні соціально-орієнтованого інвестиційного клімату в аграрному секторі економіки. *Наукові праці. Економіка*. Т. 312. Вип. 300. 2018. С.117-121.
18. Любенко Н. М. Фінанси підприємств : навч.-метод. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 262 с.
19. Маглаперідзе А., Ніколаєва О. Місцеві фінанси : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 354 с.
20. Мельничук Н., Непочатенко О. Фінанси підприємств : підручник. К. : Центр навчальної літератури. 2019. 504 с.
21. Остапів Л. Любов та бюджет : домашні фінанси для сімейних пар на шляху до фінансової свободи. Друге видання. К. ТОВ Якабу Паблішинг. 2018. 214 с.
22. Пазинич В., Шулешко А. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Центр навчальної літератури, 2019. 408 с.
23. Полінкевич О. М., Лещу В.П. Санація та банкрутство підприємств : посіб. К. : Центр навчальної літератури. 2019. 400 с.
24. Сіренко Н.М., Лункіна Т.І., Бурковська, Мікуляк К.А. Оптимізація фінансування розвитку аграрного сектора у ринковому середовищі. Сучасні тенденції розвитку фінансово-кредитної системи: теорія та практика : колективна монографія. Полтава, 2019. С. 19-23.
25. Сіренко Н. М., Лункіна Т. І., Бурковська А. В. Інституціональне забезпечення локальної соціальної відповідальності

суб'єктів аграрного сектора економіки. Фінансово-кредитна діяльність : проблеми теорії та практики. Т. 1. № 32, 2020. С. 536-544.

26. Скиннер К. Человек цифровой. Четвертая революция в истории человечества, которая затронет каждого; пер с англ. О. Сивченко. М. : Манн. Иванов и Фербер. 2019. 304.

27. Стартап на мільйон. Як українці заробляють статки на технологіях / Т. Ворона ; пер. з рос. Г Сологуб. Х. : Віват, 2018. 224 с.

28. Сушко Н., Вдовенко Л., Фаюра Н. Фінанси : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 152 с.

29. Burkovskaya Alla, Lunkina T., Burkovskaya Anna Modeling the system of social stability trough the food safety paradigm. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development. 2019. Vol. 41. №4: 474-486.

30. Sirenko N., Lunkina T., Burkovskaya A., Mikulyak K. Prospects for organic production development in the market environment. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development. 2019. Vol. 41. №3: 318-331.

31. Laloux F. Reinventing organization : A guide to creating organizations inspired by the text stage of human consciousness. Brussels. Nelson Parker. 2014. 384.

32. Lunkina T., Burkovskaya Alla., Burkovskaya Anna Assessment of the Monetary Policy Influence of the National Bank of Ukraine on the Food Security of the State. Облік і фінанси. №4 (90). 2020.

Додаток А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, банківської
справи та страхування

Курсова робота

З навчальної дисципліни «Фінанси підприємств»

на тему «_____»

Здобувача вищої освіти _____ курсу _____ групи
Спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та
страхування»

_____
(П.І.Б.)

Керівник: професор кафедри фінансів, банківської
справи та страхування,
д-р. екон. наук, Сіренко Н.М.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

_____
(підпис

_____
(П.І.Б.)

Члени комісії

_____
(підпис

_____
(П.І.Б.)

Члени комісії

_____
(підпис

_____
(П.І.Б.)

Миколаїв
2021

Додаток Б

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ НОРМУВАННЯ ОБОРОТНИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ.....	5
1.1. Зміст та класифікація оборотних коштів підприємств.....	5
1.2. Нормування оборотних коштів на підприємствах.....	10
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ НОРМУВАННЯ ОБОРОТНИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	15
2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства.....	15
2.2. Формування оборотних коштів підприємства.....	25
2.3. Нормування оборотних коштів для створення виробничих запасів на підприємстві.....	29
2.4. Нормування оборотних коштів у незавершеному виробництві підприємства.....	36
2.5. Нормування оборотних коштів в інших нормованих елементах о виробництва.....	42
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ НОРМУВАННЯ ОБОРОТНИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	47
ВИСНОВКИ.....	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	65
ДОДАТКИ.....	69

Додаток В
РЕЦЕНЗІЯ
на курсову роботу з дисципліни «Фінанси підприємств»

(ПІБ здобувача вищої освіти)

1. Загальна оцінка відповідності змісту роботи щодо вимог вищої школи: (актуальність, відповідність затвердженому плану, вимогам методичних рекомендацій тощо): _____

2. Зауваження до змісту роботи

Зауваження	Номери підрозділів									
	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	3.1	3.2
Використано застарілу нормативно-правову базу										
Відсутній аналіз нормативно-правових документів та теоретичних джерел										
Відсутні посилання на джерела даних (посилання не співпадають з фактично використаними)										
Період дослідження не відповідає вказаному в методичних рекомендаціях										
- № сторінки										
- № таблиці										
Розрахункові дані не відповідають представленим додаткам										
- № сторінки										
- № таблиці										
Не містить розрахунків, носить переважно теоретичний характер										
Необґрунтовані висновки до таблиць										
Висновки до розділу не пов'язані з його змістом										
Пропозиції мають поверхневий характер та (або) не пов'язані з об'єктом дослідження										

Інші зауваження: _____

3. Відповідність вимогам щодо оформлення (підкреслити): повністю відповідає; відповідає в цілому; не відповідає.

Зауваження щодо оформлення (графічний матеріал оформлено невірно, список використаних джерел складено неправильно, немає посилань на додатки, не пронумеровані формули, сторінки, додатки), додано не повний пакет документів, документацію фальсифіковано (підкреслити чи доповнити) _____

---

4. Загальний висновок рецензії (підкреслити):

- рекомендується до захисту без доопрацювання;
  - рекомендується до захисту за умови доопрацювання;
  - не рекомендується до захисту, необхідно докорінно доопрацювати зміст та оформлення роботи, а саме: _____
-
-

Науковий керівник

(посада, підпис)

« ____ » _____ 201__ р.

Навчальне видання

ФІНАСИ ПІДПРИЄМСТВ

Методичні рекомендації

Укладачі:

Сіренко Наталя Миколаївна;

Лункіна Тетяна Іванівна

Бурковська Алла Валентинівна та інші.

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк. 17,1

Тираж 50 прим. Зам. № ____

Надруковано в видавничому відділі

Миколаївського національного аграрного університету

54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9